

The Word MP3-Cebuano Bible
Genesis Chapter 1

[Return to The Word MP3.com](http://TheWordMP3.com)

^1Sa sinugdan gibuhat sa Dios ang mga langit ug ang yuta.

^2Ug ang yuta awa-aw ug walay sulod; ug ang kangitngit diha sa ibabaw sa nawong sa kahiladman; ug ang Espiritu sa Dios naglihok sa ibabaw sa nawong sa mga tubig.

^3Ug miingon ang Dios: Mahimo ang kahayag: ug dina ang kahayag.

^4Ug nakita sa Dios ang kahayag nga kini maayo; ug gilain sa Dios ang kahayag gikan sa kangitngit.

^5Ug gihinganlan sa Dios ang kahayag nga Adlaw, ug ang kangitngit gihinganlan niya nga Gabii: ug dihay kahaponon ug dihay kabuntagon, usa ka adlaw.

^6Ug miingon ang Dios: Mahimo ang usa ka hawan sa taliwala sa mga tubig, ug pagabahinon niini ang mga tubig gikan sa mga tubig.

^7Ug gibuhat sa Dios ang hawan ug gilain ang mga tubig nga diha sa ilalum sa hawan gikan sa mga tubig nga diha sa ibabaw sa hawan; ug nahimo kini.

^8Ug gihinganlan sa Dios ang hawan nga Langit. Ug dihay kahaponon ug dihay kabuntagon, adlaw nga ikaduha.

^9Ug miingon ang Dios: Matingub ang mga tubig nga anaa sa ilalum sa mga langit ngadto sa usa ka dapit ug tumungha ang yuta nga mamala: ug nahimo kini.

^10Ug ang mamala nga dapit gihinganlan sa Dios nga Yuta; ug ang katilingban sa mga tubig iyang gihinganlan nga mga Dagat: ug nakita sa Dios nga kini maayo.

^11Ug miingon ang Dios: Magpaturok ang yuta ug balili, talamnon nga magahatag ug binhi; ug himunga nga mga kahoy nga magahatag ug bunga ingon sa ilang matang diin anaa kaniya ang iyang binhi sa ibabaw sa yuta: ug nahimo kini.

^12Ug ang yuta nagpaturok ug balili, talamnon nga nagahatag ug binhi, ingon

sa ilang matang; ug mga kahoy nga nagahatag ug bunga, nga maoy binhi niini, ingon sa ilang matang, ug nakita sa Dios nga kini maayo.

¹³Ug dihay kahaponon ug dihay kabuntagon, adlaw nga ikatolo.

¹⁴Ug miingon ang Dios: Mahimo ang mga kahayag sa hawan sa langit aron sa pagbulag sa adlaw gikan sa gabii; ug himoa sila nga alang sa mga ilhanan, ug alang sa mga panahon, ug alang sa mga adlaw ug sa mga katuigan;

¹⁵Ug himoa sila nga mga kahayag sa hawan sa langit aron sa paghatag ug kahayag sa ibabaw sa yuta: ug nahimo kini.

¹⁶Ug gibuhat sa Dios ang duruha ka dagkung mga kahayag: ang labing dakung kahayag sa paghari sa adlaw ug ang labing diyutay nga kahayag sa paghari sa gabii; gibuhat usab niya ang mga bitoon.

¹⁷Ug gibutang sila sa Dios sa hawan sa langit, aron magaiwag sa ibabaw sa yuta,

¹⁸Ug aron sa paghari sa adlaw ug sa gabii, ug aron sa pagbulag sa kahayag gikan sa kangitngit: ug nakita sa Dios nga kini maayo.

¹⁹Ug dihay kahaponon ug dihay kabuntagon, adlaw nga ikaupat.

²⁰Ug miingon ang Dios: Dumagsang sa mga tubig ang duot sa mga binuhat nga buhi, ug manglupad ang mga langgam sa ibabaw sa yuta diha sa hawan sa langit.

²¹Ug gibuhat sa Dios ang dagkung mga mananap, ug ang tanang mga binuhat nga buhi nga nagalihok nga mitungha sa mga tubig, ingon sa ilang matang ug ang tagsatagsa ka langgam nga pak-an, ingon sa iyang matang: ug nakita sa Dios nga kini maayo.

²²Ug gipanalanginan sila sa Dios, nga nagaingon: Sumanay ug dumaghan kamo, ug pun-on ninyo ang mga tubig sa mga dagat, ug padaghanon ang mga langgam sa yuta.

²³Ug dihay kahaponon ug dihay kabuntagon, adlaw nga ikalima.

²⁴Ug miingon ang Dios: Magpatubo ang yuta ug mga binuhat nga buhi ingon

sa

ilang matang, mga kahayopan, ug mga butang nga nakagamang sa yuta, ug mga

mananap sa yuta ingon sa ilang matang: ug nahimo kini.

²⁵Ug gibuhat sa Dios ang mga mananap sa yuta ingon sa ilang matang, ug ang

kahayopan ingon sa ilang matang, ug ngatanan nga mananap nga nagakamang sa

ibabaw sa yuta ingon sa ilang matang: ug nakita sa Dios nga kini maayo.

²⁶Ug miingon ang Dios: Buhaton nato ang tawo sumala sa atong dagway, ingon

sa kasama nato; ug magabuot sila sa mga isda sa dagat, ug sa mga langgam sa

kalangitan, ug sa mga kahayopan, ug sa tibook nga yuta, ug sa tanan nga nagakamang sa ibabaw sa yuta.

²⁷Ug gibuhat sa Dios ang tawo sa iyang kaugalingong dagway, sa dagway sa Dios gibuhat niya sila, lalake ug babaye iyang gibuhat sila.

²⁸Ug gipanalanginan sila sa Dios, ug miingon ang Dios kanila: Sumanay ug dumaghan kamo, ug pun-on ninyo ang yuta, ug magagahum kamo niini, ug magbaton kamo sa pagbulot-an sa ibabaw sa mga isda sa dagat, ug sa mga langgam sa kalangitan, ug ibabaw sa tanan nga binuhat nga buhi nga nagalihok

sa ibabaw sa yuta.

²⁹Ug miingon ang Dios: Tan-awa, gihatagan ko kamo sa tanan nga balili nga nagahatag ug binhi, nga anaa sa ibabaw sa nawong sa tibook nga yuta, ug sa tanan nga kahoy nga may bunga sa kahoy nga nagahatag ug binhi, aron alang kaninyo kini mahimong kalan-on;

³⁰Ug sa tanan nga mananap sa yuta, ug sa tanang langgam sa kalangitan, ug sa tanang butang nga nagakamang sa ibabaw sa yuta, nga adunay kinabuhi, gihatag ko ang tanan nga balili nga lunhaw, aron ilang kalan-on: ug nahimo kini.

³¹Ug nakita sa Dios ang tanang butang nga iyang gibuhat, ug tan-awa, kini maayo kaayo. Ug dihay kahaponon ug dihay kabuntagon, adlaw nga ikaunom.

Chapter 2

¹Ug nahuman ang mga langit ug ang yuta ug ang tibook nga panon kanila.

^2Ug sa adlaw nga ikapito natapus sa Dios ang buhat nga iyang gihimo; ug mipahulay siya sa adlaw nga ikapito gikan sa tanan niyang mga buhat nga iyang nahimo.

^3Ug gipanalanginan sa Dios ang adlaw nga ikapito, ug nagbalaan niini; tungod kay niini nagpahulay siya gikan sa tanan niyang buhat nga gibuhay ug nahimo sa Dios.

^4Kini mao ang mga sinugdang sa mga langit ug sa yuta, sa pagbuhay kanila, sa adlaw nga si Jehova nga Dios naghimo sa yuta ug sa langit.

^5Ug wala pay tanum sa kapatagan nga diha sa ibabaw sa yuta, ug wala pay tanum sa kapatagan nga misugod sa pagturok, kay si Jehova nga Dios wala pa magpaulan sa ibabaw sa yuta, ug wala pay tawo nga makauma sa yuta.

^6Apan dihay misaka nga gabon gikan sa yuta nga nagbubong sa tibook nga nawong sa yuta.

^7Ug giunom ni Jehova nga Dios ang tawo gikan sa abog sa yuta, ug gihuypan niya sa mga buho sa iyang ilong sa gininhawa sa kinabuhi, ug ang tawo nahimong kalag nga may kinabuhi.

^8Ug si Jehova nga Dios nagbuhay ng usa ka tanaman sa silangan sa Eden ug gibutang niya didto ang tawo nga iyang giunom.

^9Ug nagpaturok si Jehova nga Dios gikan sa yuta sa tanan nga kahoy nga makapahimuot sa igtatan-aw, ug maayo nga kalan-on: ug ang kahoy usab nga sa kinabuhi diha sa taliwala sa tanaman, ug ang kahoy sa pag-ila sa maayo ug sa dautan.

^10Ug migula gikan sa Eden ang usa ka suba sa pagtubig sa tanaman ug gikan didto nabahin kini ug nahimong upat ka mga sanga.

^11Ang ngalan sa usa Pison: Kini mao ang nagalikos sa tibook nga yuta sa Habila nga didto adunay bulawan.

^12Ug ang bulawan niadtong yuta maayo: didto usab may bdelio ug onyx nga bato.

^13Ug ang ngalan sa ikaduha ka suba Gihon: kini mao ang nagalikos sa tibook nga yuta sa Etiopia.

¹⁴Ug ang ngalan sa ikatolo ka suba Hidekel: kini mao ang nagapadulong ngadto sa atbang sa Asiria. Ug ang ikaupat ka suba mao ang Eufrates.

¹⁵Ug gikuha ni Jehova nga Dios ang tawo ug gibutang siya tanaman sa Eden, aron kini iyang atimanon ug bantayan.

¹⁶Ug si Jehova nga Dios nagsugo sa tawo nga nagaingon: Makakaon ka sa tanan nga kahoy sa tanaman:

¹⁷Apan sa kahoy nga sa pag-ila sa maayo ug sa dautan, dili ka magkaon niini; kay sa adlaw nga mokaon ka niini, mamatay ka gayud.

¹⁸Ug miingon si Jehova nga Dios: Dili maayo nga ang tawo mag-inusara; pagabuhatan ko siya ug katabang nga angay kaniya.

¹⁹Ug giumol ni Jehova nga Dios gikan sa yuta ang tanang mga mananap sa kapatagan, ug ang tanan nga langgam sa kalangitan, ug sila gidala niya kang Adam aron makita niya kong unsaon niya paghingalan kanila: ug ang tanan nga gihinganlan ni Adam sa mga mananap nga buhi, kana mao ang ngalan niini.

²⁰Ug gihatagan ni Adam ug mga ngalan ang tanan nga kahayopan ug ang mga langgam sa kalangitan ug ang tanan nga mga mananap sa kapatagan; apan alang kang Adam walay hingkaplagan nga katabang nga angay kaniya.

²¹Ug gipahinanok ni Jehova nga Dios si Adam ug nahakatulog siya; unya mikuha siya ug usa sa iyang mga gusok ug gitakpan niya ang unod sa dapit niini.

²²Ug ang gusok nga gikuha ni Jehova nga Dios gikan sa tawo gibuhat niya nga usa ka babaye, ug iyang gidala siya ngadto sa lalake.

²³Ug miingon si Adam: Kini mao karon ang bukog sa akong mga bukog, ug unod sa akong unod; siya paganganlan nga Babaye, kay gikuha siya gikan sa Lalake.

²⁴Tungod niini, ang lalake magabiya sa iyang amahan ug sa iyang inahan, ug moipon siya sa iyang asawa, ug sila mahimong usa ka unod.

²⁵Ug silang duruha mga hubo, si Adam ug ang iyang asawa, ug sila wala mangaulaw.

Chapter 3

¹Karon, ang bitin malalangon labi pa kay sa ngatanan nga mga mananap sa kapatagan nga gibuhat ni Jehova nga Dios. Ug nag-ingon siya sa babaye: Diay, nag-ingon ang Dios: Dili kamo makakaon sa tanan nga mga kahoy sa tanaman?

²Ug ang babaye mitubag sa bitin: Makakaon kami sa bunga sa mga kahoy sa tanaman:

³Apan sa bunga sa kahoy nga anaa sa taliwala sa tanaman, miingon ang Dios; Dili kamo magkaon niana, bisan maghikap niana, aron kamo dili mamatay.

⁴Ug ang bitin miingon sa babaye: Dili gayud kamo mamatay.

⁵Kay hingbaloan sa Dios, nga sa adlaw nga kamo mokaon niini mangabuka ang inyong mga mata, ug mahimo kamo nga sama sa Dios, nga manghibalo sa maayo ug sa dautan.

⁶Ug sa nakita sa babaye nga ang kahoy maayo nga kan-on ug nga kini makalipay sa mga mata, ug nga ang kahoy takus tinguhaon aron makapahimong makinaadmanon sa tawo, mikuha siya sa bunga niini ug mikaon; ug gihatagan usab niya ang iyang bana, kauban niya, ug mikaon siya.

⁷Ug nangabuka ang mga mata nilang duha, ug sila nanghibalo nga sila mga hubo; ug nanagtahi sila sa mga dahon sa higuera, ug nanagbuhat ug mga tapis alang sa ilang kaugalingon.

⁸Ug hingdunggan nila ang tingog ni Jehova nga Dios nga nagalakaw sa tanaman sa kabugnaw sa adlaw, ug nanagtago ang tawo ug ang iyang asawa gikan sa atubangan ni Jehova nga Dios, sa taliwala sa mga kakahoyan sa tanaman.

⁹Ug si Jehova nga Dios nagtawag sa tawo, ug nag-ingon kaniya: Hain ka?

¹⁰Ug mitubag siya: Hingdunggan ko ang imong tingog sa tanaman, ug nahadlok ako, kay hubo ako, ug mingtago ako.

^11Ug miingon siya: Kinsa ba ang nag-ingon kanimo nga hubo ikaw? Mikaon ka
ba sa kahoy nga gisugo ko kanimo nga dili mo pagakan-on?

^12Ug ang tawo miingon: Ang babaye nga gihatag mo kanako nga akong
igauban,
siya naghatag kanako sa kahoy, ug mikaon ako.

^13Ug si Jehova nga Dios nag-ingon sa babaye: Unsa kining imong gibuhat?
Ug
nag-ingon ang babaye: Ang bitin naglimbong kanako, ug mikaon ako.

^14Ug si Jehova nga Dios nag-ingon sa bitin: Tungod kay ikaw nagbuhat niini,
tinunglo ikaw labi pa kay sa tanan nga mga kahayopan, ug labaw sa tanan nga
mga mananap sa kapatagan; sa imong tiyan magakamang ka, ug magakaon
ikaw sa
abog sa tanan nga mga adlaw sa imong kinabuhi.

^15Ug ibutang ko ang panagkaaway sa taliwala mo ug sa babaye, ug sa
taliwala
sa imong kaliwat ug sa iyang kaliwat; siya magasamad sa imong ulo, ug ikaw
magasamad sa iyang tikod.

^16Nag-ingon siya sa babaye: Pagadaghanon ko sa hilabihan gayud ang
imong
mga kasakit ug ang imong mga pagpanamkon; ug sa may kasakit ikaw
magapanganak ug mga anak; ug ang imong tinguha mao ang pagpangandoy
sa imong
bana, ug siya magabuot kanimo.

^17Ug miingon siya kang Adam: Tungod kay gipatalinghugan mo ang tingog sa
imong asawa, ug nagkaon ka sa kahoy nga gisugo ko kanimo sa pag-ingon:
Dili
ka magkaon niini: tinunglo ang yuta tungod kanimo; pinaagi sa kahago
magakaon ka gikan niini sa tanang mga adlaw sa imong kinabuhi;

^18Kini magapaturek usab kanimo ug mga sampinit ug mga kadyapa; ug
magakaon
ka sa mga hilamon sa kapatagan.

^19Sa singot sa imong nawong magakaon ikaw sa tinapay, hangtud nga
mopauli
ka sa yuta; tungod kay gikan niini gikuha ikaw; kay abog ka, ug sa abog ikaw
mopauli.

²⁰Ug gihinganlan sa tawo ang ngalan sa iyang asawa si Eva, tungod kay siya mao ang inahan sa ngatanan nga adunay kinabuhi.

²¹Ug si Jehova nga Dios nagbuhat alang kang Adam ug sa iyang asawa mga sinina nga panit, ug iyang gibistihan sila.

²²Ug miingon si Jehova nga Dios, Ania karon, ang tawo nahimo nga ingon nga usa kanato, sa pagkahibalo sa maayo ug sa dautan; ug karon, tingali unya ituy-od niya ang iyang kamot ug mokuha usab sa kahoy sa kinabuhi, ug mokaon, ug mabuhi sa gihapon--

²³Tungod niini gihinginlan siya ni Jehova nga Dios gikan sa tanaman sa Eden, aron sa pag-uma sa yuta nga gikuhaan kaniya.

²⁴Busa gipapahawa niya ang tawo, ug gibutang niya sa may silangan sa tanaman sa Eden ang mga querubin, ug ang siga sa usa ka espada nga nagalisoliso, aron sa pagbantay sa dalan sa kahoy sa kinabuhi.

Chapter 4

¹Ang tawo miila kang Eva nga iyang asawa; ug kini nanamkon ug nag-anak kang Cain, ug miingon: Nakabaton ako ug usa ka lalake tungod sa panabang ni Jehova.

²Ug unya usab nag-anak siya kang Abel nga iyang igsoon. Ug si Abel magbalantay sa mga carnero; apan si Cain mag-uuma sa yuta.

³Ug sa nagairog ang panahon, nahitabo nga si Cain nagdala gikan sa mga abut sa yuta usa ka halad kang Jehova.

⁴Ug si Abel nagdala usab sa mga panganay sa iyang mga carnero ug sa mga matambok niini ug gitamod ni Jehova si Abel, ug ang iyang halad.

⁵Apan kang Cain ug sa iyang hatad wala siyay pagtamod. Ug nangisog si Cain sa hilabihan gayud, ug nangil-ad ang iyang panagway.

⁶Ug si Jehova miingon kang Cain: Nganong nasuko ikaw, ug nganong nagngil-ad ang imong panagway?

^7Kong maayo ang imong gibuhay, kini dili ba pagadayegon? Ug kong dili ka magabuhay ug maayo, ang sala nagahay-ad sa ganghaan; ug kanimo mamao ang
iyang tinguha; apan ikaw magabuot niini.

^8Ug namulong si Cain kang Abel nga iyang igsoon. Ug nahitabo, nga sa didto sila sa kapatagan, si Cain mitindog batok kang Abel nga iyang igsoon, ug iyang gipatay siya.

^9Ug miingon si Jehova kang Cain, Hain si Abel nga imong igsoon? Ug mitubag
siya, Ambut: magbalantay ba ako sa akong igsoon?

^10Ug miingon siya, Unsa ang gibuhay mo? Ang tingog sa dugo sa imong igsoon
nagatu-aw kanako gikan sa yuta.

^11Ug karon tinunglo ikaw sa yuta, nga nagbuka sa iyang baba sa pagdawat sa
dugo sa imong igsoon gikan sa imong kamot;

^12Sa diha nga magauma ikaw sa yuta, dili na kini magahatag kanimo sa iyang kusog; magalaaglaag ug magadumuloong ikaw sa yuta.

^13Ug miingon si Cain kang Jehova, Ang akong silot labi nang daku kay sa akong mamaantus.

^14Ania karon ginaabug mo ako niining adlaw gikan sa nawong sa yuta, ug ako
magatago gikan sa imong atubangan; magalaaglaag ug magadumuloong ako sa yuta
ug mahitabo nga bisan kinsa ang makakita kanako, mopatay kanako.

^15Ug si Jehova miingon kaniya: Sa tungod niana bisan kinsa nga magapatay kang Cain, ang panimalus ipahamtang kaniya sa pito ka pilo. Ug gibutangan ni Jehova ug patik si Cain aron siya dili pagapatayon ni bisan kinsa nga makakita kaniya.

^16Ug mipahawa si Cain sa atubangan ni Jehova, ug mipuyo sa yuta sa Nod sa
silangan sa Eden.

^17Ug giila ni Cain ang iyang asawa, ug kini siya nanamkon ug nag-anak kang Enoch; ug nagtukod siya ug usa ka lungsod ug gihinganlan niya ang ngalan sa lungsod nga sunod sa ngalan sa iyang anak nga Enoch.

¹⁸Ug kang Enoch natawo si Irad, ug si Irad nanganak kang Mehujael, ug si Mehujael nanganak kang Methusael, ug si Methusael nanganak kang Lamech.

¹⁹Ug mikuha si Lamech alang kaniya duruha ka asawa; ang ngalan sa usa mao si Ada, ug ang ngalan sa usa si Zilla.

²⁰Ug si Ada nanganak kang Jabal, nga mao ang amahan sa mga nagapuyo sa mga balongbalong, ug may mga hayup.

²¹Ug ang ngalan sa iyang igsoon mao si Jubal, siya mao ang amahan sa tanan nga mga nagatogtog sa alpa ug sa flauta.

²²Ug si Zilla usab nanganak kang Tubal-Cain nga magsasalsal sa tanang galamiton nga tumbaga ug puthaw; ug ang igsoon nga babaye ni Tubal-Cain mao si Naama.

²³Ug si Lamech miingon sa iyang mga asawa: Ada ug Zilla, patalinghugi ninyo ang akong tingog; kamo nga mga asawa ni Lamech, patalinghugi ninyo ang akong pakigpulong; kay gipatay ko ang usa ka tawo tungod sa pagsamad kanako ug usa ka batan-on tungod sa pagbun-og kanako:

²⁴Kong sa pito ka pilo pagapanimalusan si Cain, si Lamech sa pagkamatuod pagapanimalusan ug kapitoan ug pito ka pilo.

²⁵Ug giila pag-usab ni Adam ang iyang asawa, ug kini nanganak ug usa ka anak nga lalake, ug gitawag niya ang iyang ngalan si Seth; kay ang Dios, miingon siya, naga tudlo kanako ug usa ka kaliwat nga ilis ni Abel, nga gipatay ni Cain.

²⁶Ug kang Seth usab natawo ang usa ka anak nga lalake; ug gitawag niya ang iyang ngalan si Enos. Unya ang mga tawo nanagsugod sa pagtawag sa ngalan ni Jehova.

¹Kini mao ang basahon sa mga kaliwatan ni Adam. Sa adlaw nga gibuhhat sa Dios ang tawo, sa kasama sa Dios siya gibuhhat niya.

²Lalake ug babaye iyang gibuhhat sila; ug gipanalanginan sila, ug gitawag niya ang ngalan nila ug Adam sa adlaw sa pagbuhhat kanila.

³Ug nakadangat si Adam ug usa ka gatus ug katloan ka tuig ug nanganak ug usa ka anak nga lalake nga liwat kaniya, ingon sa iyang dagway, ug nagtawag sa iyang ngalan si Seth.

⁴Ug ang mga adlaw ni Adam, sa human siya manganak kang Seth, walo ka gatus ka tuig; ug nanganak siya ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

⁵Ug ang tanan nga mga adlaw sa kinabuhi ni Adam siyam ka gatus ug katloan ka tuig, ug namatay siya.

⁶Ug nakadangat si Seth ug usa ka gatus ug lima ka tuig, ug nanganak kang Enos.

⁷Ug si Seth sa human manganak kang Enos, nakadangat ug walo ka gatus ug pito ka tuig; ug nanganak siya ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

⁸Ug ang tanan nga mga adlaw ni Seth siyam ka gatus ug napulo ug duha ka tuig, ug namatay siya.

⁹Ug nakadangat si Enos ug kasiyaman ka tuig ug nanganak kang Cainan.

¹⁰Ug si Enos sa human manganak kang Cainan, nakadangat ug walo ka gatus ug napulo ug lima ka tuig; ug nanganak ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

¹¹Ug ang tanan nga mga adlaw ni Enos, siyam ka gatus ug lima ka tuig, ug namatay siya.

¹²Ug nakadangat si Cainan ug kapitoan ka tuig ug nanganak kang Mahalaleel.

¹³Ug si Cainan sa human manganak kang Mahalaleel, nakadangat ug walo ka gatus ug kap-atan ka tuig; ug nanganak ug mga anak nga lalake ug mga anak

nga babaye.

¹⁴Ug ang tanan nga mga adlaw ni Cainan siyam ka gatus ug napulo ka tuig, ug namatay siya.

¹⁵Ug si Mahalaleel nakadangat ug kan-uman ug lima ka tuig, ug nanganak kang Jared.

¹⁶Ug si Mahalaleel sa human manganak kang Jared, nakadangat ug walo ka gatus ug katloan ka tuig; ug nanganak ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

¹⁷Ug ang tanan nga mga adlaw ni Mahalaleel, walo ka gatus kasiyaman ug lima ka tuig, ug namatay siya.

¹⁸Ug si Jared nakadangat ug usa ka gatus ug kan-uman ug duha ka tuig, ug nanganak kang Henoah.

¹⁹Ug si Jared, sa human manganak kang Henoah, nakadangat ug walo ka gatus ka tuig; ug nanganak ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

²⁰Ug ang tanan nga mga adlaw ni Jared siyam ka gatus kan-uman ug duha ka tuig, ug namatay siya.

²¹Ug si Henoah nakadangat ug kan-uman ug lima ka tuig, ug nanganak kang Mathusalam.

²²Ug naglakaw si Henoah kuyog sa Dios sa human siya manganak kang Mathusalam, ug totolo ka gatus ka tuig; ug nanganak ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

²³Ug ang tanan nga mga adlaw ni Henoah midangat ug totolo ka gatus ug kan-uman ug lima ka tuig.

²⁴Ug si Henoah naglakaw uban sa Dios, ug nawala siya, kay gikuha siya sa Dios.

²⁵Ug nakadangat si Mathusalam ug usa ka gatus kawaloan ug pito ka tuig, ug nanganak kang Lamech.

²⁶Ug si Mathusalam, sa human manganak kang Lamech, nakadangat ug pito ka gatus kawaloan ug duha ka tuig; ug nanganak siya ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

²⁷Ug ang tanan nga mga adlaw ni Mathusalam siyam ka gatus kan-uman ug siyam ka tuig, ug namatay siya.

²⁸Ug nakadangat si Lamech ug usa ka gatus kawaloan ug duha ka tuig, ug nanganak ug usa ka anak nga lalake;

²⁹Ug gitawag niya ang iyang ngalan si Noe nga nagaingon: Kini siya magalipay kanato sa atong buhat, ug sa kabudlay sa atong mga kamot, nga moabut tungod sa yuta nga gitunglo ni Jehova.

³⁰Ug si Lamech sa human siya manganak kang Noe, nakadangat ug lima ka gatus kasiyaman ug lima ka tuig; ug nanganak ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

³¹Ug ang tanan nga mga adlaw ni Lamech pito ka gatus kapitoan ug pito ka tuig ug namatay siya.

³²Ug ang panuigon ni Noe lima ka gatus ka tuig, ug nanganak siya kang Sem, Cham, ug Japhet.

Chapter 6

¹Ug nahitabo, sa misugod pagdaghan ang mga tawo sa ibabaw sa nawong sa yuta, ug may nangatawo kanila nga mga anak nga babaye,

²Nga sa pagkakita sa mga anak nga lalake sa Dios nga ang mga anak nga babaye sa mga tawo nga sila mga maanyag, nangasawa sila sa tanan nilang napili.

³Ug miingon si Jehova: Ang Akong Espiritu dili makiglalis sa gihapon sa tawo, kay siya unod; apan ang iyang mga adlaw magausa ka gatus ug kaluhaan ka tuig.

⁴Niadtong mga adlaw dihay mga higante sa yuta; ug sa human usab niini sa nahaduol ang mga anak nga lalake sa Dios sa mga anak nga babaye sa mga

tawo,

ug nanagpanganak sila; kini sila mao ang mga maisug nga tawo sa karaang panahon, ang mga tawo nga bantugan.

⁵Ug nakita ni Jehova ang pagkadautan sa tawo sa yuta daku, ug nga ang tanang pagpalandong sa mga hunahuna sa iyang kasingkasing lonlon mga kadautan lamang gihapon.

⁶Ug kini nakapabasul kang Jehova nga gibuhat niya ang tawo sa yuta, ug nakapasubo kini kaniya sa iyang kasingkasing.

⁷Ug miingon si Jehova: Pagalaglagon ko gikan sa nawong sa yuta ang tawo nga

akong gibuhat; sukad sa tawo hangtud sa mga mananap ug hangtud sa mga butang

nanagkamang sa yuta, ug sa mga langgam sa kalangitan; kay kini nakapabasul

kanako nga gibuhat ko sila.

⁸Apan si Noe nakakaplag ug kahamuot sa mga mata ni Jehova.

⁹Kini mao ang mga kaliwatan ni Noe: si Noe maoy usa ka tawo nga matarung ug

hingpit sa iyang mga kaliwatan. Si Noe nagalakaw uban sa Dios.

¹⁰Ug si Noe nanganak ug totolo ka mga anak nga lalake: Si Sem, si Cham ug si Japhet.

¹¹Ug ang yuta dunot sa atubangan sa Dios, ug ang yuta napuno sa mga paglugos.

¹²Ug nakita sa Dios ang yuta, ug ania karon, kini nadunot; kay ang tanang unod nagdunot sa ilang dalan sa ibabaw sa yuta.

¹³Ug miingon ang Dios kang Noe: Ang katapusan sa tanan nga unod ania na sa

atubangan nako, kay ang yuta napuno sa mga paglugos tungod kanila; ug ania karon pagalaglagon ko sila uban sa yuta.

¹⁴Magbuhat ka ug usa ka arca sa kahoy nga Gopher; magbuhat ka ug mga lawak

sa sulod sa arca, ug pagabuliton mo ug salong ang sulod ug gawas.

¹⁵Ug buhaton mo kini sa ingon niini nga paagi: ang katas-on sa arca totolo ka gatus ka maniko; ang iyang kalapdon kalim-an ka maniko; ug ang iyang kahabugon, katloan ka maniko.

¹⁶Magbuhat ka ug usa ka gawang sa arca, ug humanon mo kini sa usa ka maniko ang kahabugon ngadto sa ibabaw; ug ibutang mo sa luyo ang pultahan sa arca, ug buhatan mo ug totolo ka hunta-hunta, nga may salog sa ilalum sa ikaduha ug ikatulong hunta.

¹⁷Ug ako, ania karon, ako magdala ug lunop sa mga tubig sa ibabaw sa yuta aron sa paglaglag sa tanan nga unod nga adunay gininhawa sa kinabuhi gikan sa ilalum sa langit; ang tanan nga anaa sa yuta mangamatay.

¹⁸Apan pagabuhaton ko ang akong saad uban kanimo, ug magasulod ka sa arca, ikaw ug ang imong mga anak nga lalake, ug ang imong asawa ug ang mga asawa sa imong mga anak uban kanimo.

¹⁹Ug ang tanang butang nga may kinabuhi sa tanan nga unod, duruha sa tagsa ka dagway isulod mo sa arca, aron mangabuhi sila uban kanimo; kinahanglan sila nga mga lake ug mga baye.

²⁰Sa mga langgam ingon sa ilang matang, ug sa mga vaca ingon sa ilang matang, sa tanang mga mananap nga nagakamang sa yuta ingon sa ilang matang. Duruha sa tagsa ka dagway magasulod uban kanimo aron mabuhi sila.

²¹Ug magdala ikaw uban kanimo sa tanan nga kalan-on nga ginakaon, ug tigumon mo kini diha kanimo. Ug kini mahimo nga kalan-on alang kanimo ug alang kanila.

²²Ug kini gibuhat ni Noe. Gibuhat niya sumala sa tanan nga gisugo sa Dios kaniya.

—

Chapter 7

¹Ug si Jehova miingon kang Noe: Sumulod ka ug ang tibook mong panimalay sa arca; kay ikaw nakita ko nga matarung sa akong atubangan niining kaliwatana.

²Sa tanan nga mananap nga mahinlo kumuha ka ug tinagpito, ang lake ug ang

iyang baye; ug sa mga mananap nga mahugaw, tinagurha; lake ug ang iyang baye.

³Ingon man usab sa mga langgam sa kalangitan sa tinagpito, lake ug baye; aron sa pagbuhi ug kaliwat sa ibabaw sa nawong sa tibook nga yuta.

⁴Kay moagi pa ang pito ka adlaw ug pagapaulanon ko sa ibabaw sa yuta ug kap-atan ka adlaw ug kap-atan ka gabii; ug pagalaglagon ko gikan sa nawong sa yuta ang tanan nga gibuhath ko nga may kinabuhi.

⁵Ug gibuhath ni Noe sumala sa tanan nga gisugo ni Jehova kaniya.

⁶Ug si Noe may unom na ka gatus ka tuig ang panuigon sa paglunop sa mga tubig sa ibabaw sa yuta.

⁷Ug si Noe ug ang iyang mga anak nga lalake ug ang iyang asawa, ug ang mga asawa sa iyang mga anak uban kaniya mingsulod sa arca, tungod sa mga tubig sa lunop.

⁸Sa mga mananap nga mahinlo, ug sa mga mananap nga dili mahinlo, ug sa mga langgam, ug sa tanan nga nagakamang sa yuta,

⁹Sa tinagurha nanulod ngadto kang Noe sa arca; lake ug baye, ingon sa gisugo sa Dios kang Noe.

¹⁰Ug nahitabo nga sa tapus ang pito ka adlaw ang mga tubig sa lunop mingsalanap sa ibabaw sa yuta.

¹¹Sa ikaunom ka gatus ka tuig sa kinabuhi ni Noe, sa ikaduha nga bulan, sa ikapulo ug pito ka adlaw sa bulan, niadto gayud nga adlaw nangabuswang ang tanan nga mga tinubdan sa dagku nga kahiladman ug ang mga tamboanan sa mga langit nangaabli.

¹²Ug dihay ulan sa ibabaw sa yuta sa kap-atan ka adlaw ug kap-atan ka gabii.

¹³Niadtong adlaw gayud misulod si Noe, si Sem, si Cham, ug si Japhet, mga anak nga lalake ni Noe, ug ang asawa ni Noe, ug ang totolo ka mga asawa sa iyang mga anak, uban kanila sa arca.

¹⁴Sila, ug ang tanan nga mga mananap ingon sa ilang matang, ngatanan nga

mga kahayupan ingon sa ilang matang, ug ang tanan nga mga mananap nga nagakamang sa ibabaw sa yuta ingon sa ilang matang, ug ang tanan nga mga langgam ingon sa ilang matang, ug tanan nga mga nagkalainlaing langgam.

¹⁵Ug mingsulod sila ngadto kang Noe sa arca sa tinagurha ang tanan nga unod nga may gininhawa sa kinabuhi.

¹⁶Ug ang mga nanagpanulod, nanulod nga mga lake ug mga baye sa tanan nga unod, ingon sa gisugo sa Dios kaniya; ug gilukban siya ni Jehova.

¹⁷Ug miabut ang lunop ug kap-atan ka adlaw sa ibabaw sa yuta; ug mitubo ang mga tubig ug nagapalutaw sa arca, ug kini milutaw sa ibabaw sa yuta.

¹⁸Ug milunop ang mga tubig ug mitubo pagdaku gayud sa ibabaw sa yuta; ug nagtulon ang arca sa ibabaw sa nawong sa mga tubig.

¹⁹Ug milunop ang mga tubig sa hilabihan gayud sa ibabaw sa yuta, ug gisalanapan ang tanang mga bukid nga hatag-as nga diha sa ilalum sa tibook nga langit.

²⁰Napulo ug lima ka maniko ang paglabaw sa mga tubig, ug gilunopan ang mga bukid.

²¹Ug nangamatay ang tanan nga unod nga nagalihok sa ibabaw sa yuta, maingon sa mga langgam, ingon usab ang mga kahayupan, ug ang mga mananap nga nagakamang sa ibabaw sa yuta, ug ang tanang mga tawo;

²²Ang tanan nga may gininhawa sa espiritu sa kinabuhi sa ilang mga ilong, ang tanan nga didto sa yuta nga mamala, nangamatay.

²³Ug gilaglag ang tanang butang nga may kinabuhi sa ibabaw sa nawong sa yuta, sukad sa tawo hangtud sa kahayupan ug mga butang nga nagakamang sa yuta ug ang mga langgam sa mga langit; nangalaglag sila gikan sa yuta, ug ang nahibilin mao lamang si Noe ug sila nga didto uban kaniya sa arca.

²⁴Ug milunop ang mga tubig sa ibabaw sa yuta sa usa ka gatus ug kalim-an ka adlaw.

—

Chapter 8

¹Ug nahinumdom ang Dios kang Noe ug sa tanan nga mga mananap ug sa tanang

kahayupan nga didto uban kaniya sa arca. Ug gipaagi sa Dios ang usa ka hangin sa ibabaw sa yuta, ug minghubas ang mga tubig;

²Ug ang mga tinubdan usab sa kahiladman, ug ang mga tamboanan sa langit natakpan, ug ang ulan sa langit napugngan:

³Ug ang mga tubig sa yuta nagakadiyutay sa walay hunong; ug minghubas ang

mga tubig sa miagi na ang usa ka gatus ug kalim-an ka adlaw.

⁴Ug nahitungtung ang arca sa bulan nga ikapito, sa ikapulo ug pito ka adlaw sa bulan, sa ibabaw sa kabukiran sa Ararat.

⁵Ug ang mga tubig nagpadayon sa paghubas hangtud sa ikapulo nga bulan: Sa

ikapulo nga bulan, sa nahauna nga adlaw sa bulan, nakita na ang mga tumoy sa

mga bukid.

⁶Ug nahitabo nga sa katapusan sa kap-atan ka adlaw giablihan ni Noe ang tamboanan nga iyang gihimo sa arca.

⁷Ug gisugo niya ang uwak nga migikan ug naglibotlibot hangtud ang mga tubig

minghubas sa ibabaw sa yuta.

⁸Gisugo niya ang salampati gikan kaniya, aron magtan-aw kong ang tubig mihubas na ba sa ibabaw sa nawong sa yuta.

⁹Apan ang salampati walay hingkaplagan nga arang katugdonan sa mga lapalapa

sa iyang tiil, ug siya mibalik kaniya ngadto sa arca, kay ang mga tubig diha pa sa ibabaw sa nawong sa tibook nga yuta, ug siya mituy-od sa iyang kamot, ug midakup niini, ug gisulod niya kini sa arca;

¹⁰Ug mihulat pa siya ug pito ka adlaw, ug unya gipagula niya pag-usab ang salampati sa arca.

¹¹Ug ang salampati mibalik kaniya sa kahaponon, ug ania karon, usa ka dahon

nga lunhaw sa olivo diha sa iyang sungo nakutlo. Niini nga pagkaagi nasabut ni Noe nga ang mga tubig mihubas na sa ibabaw sa yuta.

¹²Ug mihulat pa gayud siya ug pito ka adlaw, ug unya gisugo niya ang salampati, nga wala na mobalik kaniya.

¹³Ug nahitabo nga sa ikaunom ka gatus ug nahauna nga tuig, sa nabaunang bulan, sa nahaunang adlaw sa bulan, ang mga tubig minghubas sa ibabaw sa yuta ug gikuha ni Noe ang atop sa arca, ug siya mitan-aw ug ania karon, ang nawong sa yuta namala na.

¹⁴Ug sa ikaduha nga bulan sa ikakaluhaan ug pito ka adlaw sa bulan namala na ang yuta.

¹⁵Ug nagsulti ang Dios kang Noe nga nagaingon:

¹⁶Kumawas ka sa arca, ikaw, ug ang imong asawa, ug ang imong mga anak nga lalake, ug ang mga asawa sa imong mga anak nga kuyog kanimo.

¹⁷Ug ipagula mo uban kanimo ang tanan nga mga mananap nga anaa uban kanimo, ang tanan nga unod, ang mga langgam, ug ang kahayupan ug ang tanan nga nanagkamang sa ibabaw sa yuta; aron sila managsanay sa yuta, ug managpamunga ug managdaghan sila sa ibabaw sa yuta.

¹⁸Ug mikawas si Noe, ug ang iyang mga anak nga lalake, ug ang iyang asawa, ug ang mga asawa sa iyang mga anak uban kaniya.

¹⁹Ang tanan nga mga mananap ug ang tanan nga mga nagakamang, ug ang tanan nga mga langgam, bisan unsa nga nagalihok sa ibabaw sa yuta, ingon sa ilang matang, nangawas sa arca.

²⁰Ug mitukod si Noe ug usa ka halaran alang kang Jehova, ug mikuha siya sa tanan nga mananap nga malinis, ug sa tanan nga langgam nga malinis, ug mihatag siya ug mga haladnga-sinunog sa halaran.

²¹Ug si Jehova nakapanimaho sa matam-is nga kahumot. Ug miingon si Jehova sa iyang kasingkasing: Dili ko na pagtunglohon pag-usab ang yuta tungod sa tawo; kay ang tuyo sa kasingkasing sa tawo dautan sukad sa iyang pagkabata; ug dili ko na paglagon pag-usab ang tanan nga butang nga buhi ingon sa

gibuhat ko.

²²Samtang ania pa ang yuta ang pagtanum ug ang pag-ani, ug ang kabugnaw ug ang kainit, ang ting-adlaw ug ang tingtugnaw, ug ang kaadlawon ug ang kagabhion dili magauandang.

Chapter 9

¹Ug gipanalanginan sa Dios si Noe ug ang iyang mga anak, ug miingon kanila:

Magmabungaon kamo, ug managdaghan kamo, ug lukpon ninyo ang yuta.

²Ug ang pagkahadlok tungod kaninyo ug ang pagkakulba tungod kaninyo moabut

sa ibabaw sa tanan nga mananap sa yuta, ug sa tanan nga langgam sa kalangitan; sa tanan nga nagakamang sa yuta, ug sa tanan nga mga isda sa dagat, sa inyong kamot ginatugyan sila.

³Ang tanang butang nga nagalihok ug buhi mahimong kalan-on alang kaninyo;

ingon sa mga utanon ug mga balili gihatag ko kaninyo ang tanan.

⁴Apan ang unod uban ang kinabuhi niini, nga mao ang dugo, dili ninyo pagkan-on.

⁵Kay sa pagkamatuod gayud, ang dugo sa inyong mga kinabuhi pagapanilngon

ko; sa kamot sa tanan nga mga mananap pagapanilngon ko kini; ug sa kamot sa

tawo bisan pa sa kamot sa igsoon sa tagsa ka tawo, pagapanilngon ang kinabuhi sa tawo.

⁶Bisan kinsa nga magaula ug dugo sa tawo, tungod sa tawo ang iyang dugo pagaulaon; kay sa dagway sa Dios gibuhat ang tawo.

⁷Ug kamo, managpamunga ug managdaghan kamo; pangliwat kamo sa dagaya gayud

sa yuta ug dumaghan kamo diha niana.

⁸Ug misulti ang Dios kang Noe ug sa iyang mga anak nga uban kaniya nga nagaingon:

^9Ug ako, tan-awa, ako magatukod sa akong saad uban kaninyo, ug sa inyong kaliwatan sa ulahi kaninyo:

^10Ug sa tanan nga binuhat nga buhi nga anaa uban kaninyo, sa mga langgam, sa mga mananap ug sa tanan nga hayupan sa yuta nga anaa uban kaninyo; sukad sa tanan nga mga mingkawas sa arca lakip ang tanan nga mananap sa yuta.

^11Ug pagatukoron ko ang akong saad uban kaninyo, ug dili na mapoo pag-usab ang tanan nga unod pinaagi sa mga tubig sa lunop; wala na gayud ing lunop nga magalaglag sa yuta.

^12Ug miingon ang Dios: Kini mao ang timaan sa saad nga akong gitukod sa taliwala nako ug ninyo, ug sa tanan nga binuhat nga buhi nga anaa uban kaninyo, alang sa mga kaliwatan nga dayon:

^13Ang akong balangaw igabutang ko diha sa panganod, ug mahimo kini nga usa ka timaan sa saad sa taliwala nako ug sa yuta.

^14Ug mahitabo nga sa diha nga pagapaanhion ko ang dag-um sa ibabaw sa yuta, nga ang balangaw makita sa panganod,

^15Ug pagahinumduman ko ang akong saad, nga ania sa taliwala kanako ug kaninyo, ug sa tanan nga binuhat nga buhi sa tibook nga unod; ug ang mga tubig dili na mahimo nga lunop aron pagalaglagon ang tanan nga unod.

^16Ug ang balangaw anha sa panganod; ug pagatan-awon ko kini aron mahinumduman ko ang saad nga dayon sa taliwala sa Dios ug sa tanan nga binuhat nga buhi sa tanang unod nga anaa sa ibabaw sa yuta.

^17Busa miingon ang Dios kang Noe: Kini mao ang timaan sa saad nga akong gitukod sa taliwala nako ug sa tanan nga unod nga anaa sa ibabaw sa yuta.

^18Ug ang mga anak nga lalake ni Noe nga nangawas sa arca mao sila si Sem, si Ham, ug si Japhet; ug si Ham mao ang amahan ni Canaan.

^19Kining totolo mao ang mga anak nga lalake ni Noe; ug gikan kanila napuno ang tibook nga yuta.

^20Ug misugod si Noe sa pag-uma sa yuta, ug mitanum siya ug usa ka parrasan:

²¹Ug miinum siya sa vino ug nahubog siya, ug nahuboan siya sa sulod sa iyang balongbalong.

²²Ug si Ham nga amahan ni Canaan, nakakita sa pagkahubo sa iyang amahan, ug siya misulti sa iyang duruha ka mga igsoon nga didto sa gawas.

²³Unya si Sem ug si Japhet mikuha ug usa ka bisti, ug kini gibutang nila sa ibabaw sa ilang duha ka mga abaga, ug naglakaw nga nagatalikod, ug gitabon ang pagkahubo sa ilang amahan; ug tinalikod ang ilang mga nawong, ug wala sila makakita sa pagkahubo sa ilang amahan.

²⁴Ug nahigmata si Noe gikan sa iyang vino ug nahibalo siya sa gibuhat kaniya sa iyang anak nga lalake nga kamanghuran.

²⁵Ug miingon siya: Pagtunglohon si Canaan; ulipon sa mga ulipon siya sa iyang mga igsoon.

²⁶Ug miingon pa siya: Dalayegon si Jehova, ang Dios ni Sem, ug si Canaan mahimong sulogoon niya.

²⁷Pagapauswagong sa Dios si Japhet ug magapuyo siya sa mga balongbalong ni Sem, ug si Canaan mahimong iyang ulipon.

²⁸Ug nakadangat si Noe sa human na ang lunop totolo ka gatus ug kalim-an ka tuig.

²⁹Ug ang tanan nga mga adlaw ni Noe siyam ka gatus ug kalim-an ka tuig ug namatay siya.

Chapter 10

¹Kini mao ang mga kaliwatan sa mga anak nga lalake ni Noe, si Sem, si Ham, ug si Japhet; ug kanila nangatawo ang mga anak nga lalake sa human na ang lunop.

²Ang mga anak nga lalake ni Japhet; si Gomer, si Magog, ug si Madal, ug si Javan, ug si Tubal, ug si Mashech, ug si Tiras.

³Ug ang mga anak nga lalake ni Gomer: si Ashkenaz, ug si Riphath, ug si

Togorma.

⁴Ug ang mga anak nga lalake ni Javan: si Elisa, ug si Tarsis, si Kittim, ug si Dodanim.

⁵Tungod niini kanila gibahinbahin ang kapupud-an sa mga nasud sa ilang mga yuta, ang tagsatagsa sumala sa ilang sinultihan, sumala sa ilang mga panimalay sa ilang mga nasud.

⁶Ang mga anak nga lalake ni Ham si Cush, ug si Mizraim, ug si Phut, ug si Canaan.

⁷Ug ang mga anak nga lalake ni Cush: si Seba, si Havila, ug si Sabta, ug si Raama, ug si Sabtecha. Ug ang mga anak nga lalake ni Raama: si Seba, ug si Dedan.

⁸Ug si Cush nanganak kang Nimrod: kini misugod sa pagkahimo nga gamhanan sa yuta.

⁹Siya mao ang tigpangayam nga kusgan sa atubangan ni Jehova; nga tungod niana kini ginaingon: Sama kang Nimrod nga tigpangayam nga kusgan sa atubangan ni Jehova.

¹⁰Ug ang sinugdan sa iyang gingharian ang Babel, ug ang Erech, ug ang Accad, ug ang Calneh sa yuta sa Shinar.

¹¹Gikan niadtong yutaa miadto siya sa Asiria, ug nagtukod sa Ninive ug sa Rehoboth, ug sa Calah,

¹²Ug sa Ressen sa taliwala sa Ninive ug sa Calah, (nga mao ang lungsod nga daku).

¹³Ug si Mizraim nanganak kang Ludim, ug Anamim, ug Lehabim, ug Nephtuhim,

¹⁴Ug kang Pathrusim, ug Casluim, (nga mao ang kagikanan sa mga Filistihanon), ug kang Caphtorim.

¹⁵Ug si Canaan nag-anak kang Sidon nga iyang panganay, ug kang Heth,

¹⁶Ug sa Jebusehanon, ug sa Amorrehanon, ug sa Gergesehanon,

¹⁷Ug sa Hevehanon, ug sa Aracehanon, ug sa Sinehanon,

¹⁸Ug sa Aradihanon, ug sa Samarehanon, ug sa Amatehanon: ug unya nanagpatlaag ang mga kabanayan sa mga Canaanhon.

¹⁹Ug ang utlanan sa mga Canaanhon nagsugod sa Sidon, sa magapaingon ikaw sa

Gerar, ngadto sa Gaza, sa magapingon ikaw ngadto sa Sodoma ug sa Gomorra, ug sa Adma, ug sa Zeboim, ngadto sa Lasa.

²⁰Kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Ham, sumala sa ilang mga kabanayan, sumala sa ilang mga sinultihan, sa ilang mga yuta, sa ilang mga nasud.

²¹Ug kang Sem, ang amahan sa tanang mga anak ni Heber, ang magulang anak nga lalake ni Japhet, kaniya usab may mga anak nga nangatawo.

²²Ug ang mga anak nga lalake ni Sem: si Elam ug si Assur, ug si Arphaxad, ug si Lud, ug si Aram.

²³Ug ang mga anak nga lalake ni Aram: si Uz, si Hul, ug si Gether, ug si Mas.

²⁴Ug si Arphaxad nanganak kang Sala, ug si Sala nanganak kang Heber.

²⁵Ug kang Heber nangatawo ang duruha ka mga anak nga lalake: ang ngalan sa

usa mao si Peleg, kay sa iyang mga adlaw nabahinbahin ang yuta; ug ang ngalan sa iyang igsoon mao si Joctan.

²⁶Ug si Joctan nanganak kang Almodad, ug kang Sheleph, ug kang Hazarmaveth, ug kang Jera,

²⁷Ug kang Hadoram, ug kang Uzal, ug kang Dicla,

²⁸Ug kang Obal, ug kang Abimael, ug kang Seba,

²⁹Ug kang Ophir, ug kang Habila, ug kang Jobad: kining tanan mao ang mga anak nga lalake ni Joctan.

³⁰Ug ang ilang pinuy-anan kutub sa Mesa hangtud ngadto sa molakaw ikaw paingon sa Separ, ang bukid sa sidlakan.

³¹Kini mao ang mga anak nga lalake ni Sem sumala sa ilang kabanayan,

sumala

sa ilang mga sinultihan, diha sa ilang mga yuta, sa ilang mga nasud.

³²Kini sila mao ang mga kabanayan sa mga anak nga lalake ni Noe sumala sa

ilang mga kaliwatan, sa ilang mga nasud; ug niini kanila gibahinbahin ang mga nasud sa yuta sa human ang lunop.

Chapter 11

¹Ug ang tibook nga yuta may usa lamang ka sinultihan, ug usa usab ka pinulongan.

²Ug nahitabo sa mipanaw sila sa sidlakan, hingkaplagan nila ang usa ka patag sa yuta sa Shinar ug didto mingpuyo sila.

³Ug sila nasig-ingon ang usa ug usa: Umari kamo. Magbuhat kita ug tisa ug pagbahon ta ug maayo. Ug sila may tisa nga gigamit nga alili sa bato, ug may salong nga alili sa apog.

⁴Ug ming-ingon sila: Umari kamo. Magbuhat kita alang kanato ug usa ka lungsod ug usa ka torre nga ang iyang ibubungan moabut sa langit, ug kita magbuhat alang kanato ug usa ka ngalan, kay tingali unya kita pagpatlaagon sa halayo sa tibook nga nawong sa yuta.

⁵Ug nanaug si Jehova sa pagtan-aw sa lungsod, ug sa torre nga gitukod sa mga anak sa mga tawo.

⁶Ug miingon si Jehova: Ania karon, sila usa lamang ka lungsod ug may usa lamang ka pinulongan silang tanan, ug kini mao ang ginasugdan nila sa pagbuhat; ug karon walay bisan unsa nga magapugong kanila sa ilang ginahunahuna nga buhaton.

⁷Umari kamo, manganaug kita, ug lahugayon nato ang ilang mga sinultihan, aron sila dili na makasabut sa sinultihan sa usa ug usa.

⁸Busa, gipapatlaag sila ni Jehova sa halayo ngadto sa ibabaw sa nawong sa tibook nga yuta; ug gibiyahan nila ang pagtukod sa lungsod.

⁹Tungod niini ang ngalan niadto gitawag Babel; kay didto gilahugay ni Jehova ang sinultihan sa tibook nga yuta. Ug gikan didto gipapatlaag sila sa nawong sa tibook nga yuta.

¹⁰Kini mao ang mga kaliwatan ni Sem, may panuigon nga usa ka gatus ka tuig, ug nanganak kang Arphaxad, duruha ka tuig sa human ang lunop.

¹¹Ug si Sem, sa human manganak kang Arphaxad, nakadangat ug lima ka gatus ka tuig, ug nanganak siya ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

¹²Ug si Arphaxad nakadangat ug katloan ug lima ka tuig, ug nanganak nga siya kang Sala.

¹³Ug si Arphaxad, sa human manganak kang Sala, nakadangat ug upat ka gatus ug totolo ka tuig, ug nanganak siya ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

¹⁴Ug nakadangat si Sala ug katloan ka tuig, ug nanganak siya kang Heber.

¹⁵Ug si Sala, sa human manganak kang Heber, nakadangat ug upat ka gatus ug totolo ka tuig ug nanganak siya ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

¹⁶Ug nakadangat si Heber ug katloan ug upat ka tuig, ug nanganak siya kang Peleg.

¹⁷Ug si Heber, sa human manganak kang Peleg, nakadangat ug upat ka gatus ug katloan ka tuig, ug nanganak siya ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

¹⁸Ug nakadangat si Peleg ug katloan ka tuig, ug nanganak siya kang Reu.

¹⁹Ug si Peleg, sa human manganak kang Reu, nakadangat ug duha ka gatus ug siyam ka tuig, ug nanganak siya ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

²⁰Ug nakadangat si Reu ug katloan ug duha ka tuig, ug nanganak siya kang Serug.

²¹Ug si Reu, sa human manganak kang Serug, nakadangat ug duha ka gatus ug pito ka tuig, ug nanganak siya ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

²²Ug nakadangat si Serug ug katloan ka tuig, ug nanganak kang Nachor.

²³Ug si Serug, sa human manganak kang Nachor, nakadangat ug duha ka gatus ka tuig, ug nanganak siya ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

²⁴Ug nakadangat si Nachor ug kaluhaan ug siyam ka tuig, ug nanganak siya kang Tare.

²⁵Ug si Nachor, sa human manganak kang Tare, nakadangat ug usa ka gatus ug napulo ug siyam ka tuig, ug nanganak siya ug mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

²⁶Ug nakadangat si Tare ug kapitoan ka tuig, ug nanganak siya kang Abram, ug kang Nachor, ug kang Haran.

²⁷Kini sili mao ang mga kaliwatan ni Tare: si Tare nanganak kang Abram, ug kang Nachor, ug kang Haran; ug si Haran nanganak kang Lot.

²⁸Ug namatay si Haran, sa wala pa mamatay ang iyang amahan nga si Tare sa yuta nga iyang natawohan; sa Ur sa mga Caldehanon.

²⁹Ug nangasawa si Abram ug si Nachor: ang ngalan sa asawa ni Abram mao si Sarai, ug ang ngalan sa asawa ni Nachor, si Milca, anak nga babaye ni Haran, ang amahan ni Milca ug amahan ni Isca.

³⁰Apan si Sarai apuli, walay anak siya.

³¹Ug gikuha ni Tare si Abram nga iyang anak, ug si Lot nga anak ni Haran, anak nga lalake sa iyang anak nga lalake, ug si Sarai nga iyang umagad, nga asawa ni Abram nga iyang anak nga lalake: ug milakaw sila uban kanila gikan sa Ur sa mga Caldehanon, aron sa pag-adto sa yuta sa Canaan; ug mingdangat sila hangtud sa Haran, ug mipuyo sila didto.

³²Ug ang mga adlaw ni Tare duha ka gatus ug lima ka tuig, ug namatay si Tare sa Haran.

¹Ug si Jehova miingon kang Abram: Pahawa ka gikan sa imong yuta, ug gikan

sa imong kaubanan, ug sa balay sa imong amahan, ngadto sa yuta nga akong igapakita kanimo.

²Ug akong pagabuhaton kanimo ang usa ka daku nga nasud, ug ikaw pagapanalanginan ko ug pagapadakuon ko ang imong ngalan, ug mahimo ikaw nga

usa ka panalangin.

³Ug pagapanalanginan ko ang mga magapanalangin kanimo, ug ang mga magapanghimaraut kanimo, pagapanghimarauton ko; ug diha kanimo pagapanalanginan ang tanang mga kabanayan sa yuta.

⁴Mao nga milakaw si Abram, ingon sa gisulti kaniya ni Jehova; ug milakaw uban kaniya si Lot. Ug si Abram may panuigon nga kapitoan ug lima ka tuig sa pagpahawa niya sa Haran.

⁵Ug gidala ni Abram si Sarai nga iyang asawa, ug si Lot nga anak sa iyang igsoon nga lalake ug ang tanang kahimtangan nila nga ilang nahipos, ug ang mga kalag nga ilang natigum sa Haran, ug nanglakaw sila pag-adto sa yuta sa Canaan, ug mingdangat sila sa yuta sa Canaan.

⁶Ug si Abram milatas niadtong yutaa hangtud sa dapit sa Sichem, hangtud sa usa ka kahoy sa Moreh. Ug ang Canaanhon diha pa usab sa yuta.

⁷Ug mipakita si Jehova kang Abram ug miingon kaniya: Sa imong kaliwatan igahatag ko kining yutaa. Ug nagpatindog siya didto ug usa ka halaran alang kang Jehova, nga napakita kaniya.

⁸Ug mibalhin siya gikan didto ngadto sa usa ka bukid sa silangan sa Bethel, ug gibangon niya ang iyang balongbalong, nga diha ang Bethel sa kasadpan ug

ang Hai sa silangan. Ug nagtukod siya didto ug usa ka halaran alang kang Jehova ug nangaliya sa ngalan ni Jehova.

⁹Ug si Abram mipanaw padulong kanunay ngadto sa habagatan.

¹⁰Ug dihay gutom sa yuta, ug milugsong si Abram ngadto sa Egipto sa paglangyaw didto; kay daku ang gutom sa yuta.

¹¹Ug nahitabo nga sa diha nga haduol na siya mosulod sa Egipto, miingon siya kang Sarai nga iyang asawa: Tan-awa, ginaila ko karon nga ikaw babaye nga maanyag nga pagatan-awon:

¹²Busa mahitabo nga kong makakita kanimo ang mga Egiptohanon, sila magaingon: Kini mao ang iyang asawa; ug ako pagapatyon nila ug ikaw luwason nila nga buhi.

¹³Busa karon, umingon ka nga ikaw igsoon ko nga babaye, aron nga ako adunay kaayohan tungod kanimo, ug mabuhi ang akong kalag tungod kanimo.

¹⁴Ug nahitabo nga, sa pagsulod ni Abram sa Egipto, nakita sa mga Egiptohanon nga ang babaye maanyag kaayo.

¹⁵Ug nakita usab siya sa mga principe ni Faraon, ug gipanagdayeg siya nila kang Faraon; ug gidala ang babaye ngadto sa balay ni Faraon:

¹⁶Ug siya nagbuhat ug maayo kang Abram tungod kaniya; ug siya may mga carnero, ug mga vaca, ug mga asno, ug mga ulipon nga lalake ug mga binatonan nga babaye, ug mga asno nga baye, ug mga camello.

¹⁷Apan gihampak ni Jehova si Faraon ug ang iyang panimalay pinaagi sa dagkung mga hampak, tungod kang Sarai nga asawa ni Abram.

¹⁸Unya gitawag ni Faraon si Abram, ug siya miingon kaniya: Unsa ba kini nga imong gibuhat kanako? Ngano man nga wala ka magtug-an kanako nga siya imong asawa?

¹⁹Ngano man nga miingon ka, nga siya imong igsoon nga babaye, sa pagkaagi nga siya gikuha ko aron maasawa ko? Busa karon, tan-awa, ang imong asawa, dawata, ug lumakaw ka.

²⁰Unya nagsugo si Faraon sa iyang mga tawo mahatungod kaniya, ug ilang gihatud siya sa dalan, ug ang iyang asawa ug ang tahan nga iya.

—

Chapter 13

¹Ug si Abram mitungas gikan sa Egipto padulong sa habagatan, siya ug ang iyang asawa, ug ang tanan nga iya, ug uban kaniya si Lot.

²Ug si Abram dato kaayo sa kahayupan, sa salapi ug sa bulawan.

³Ug siya mipadayon gikan sa habagatan hangtud sa Bethel, hangtud sa dapit nga una nga nahamutangan sa iyang balongbalong, sa taliwala sa Bethel ug Hai.

⁴Hangtud sa dapit sa halaran nga unang gibuhath niya didto; ug didto si Abram nangaliya sa ngalan ni Jehova.

⁵Ug ingon usab si Lot, nga nagalakat uban kang Abram, may mga panon sa carnero ug panon sa vaca, ug mga balongbalong.

⁶Ug ang yuta wala makapaigo kanila, aron nga magapuyo sila nga magakatipon, kay ang ilang mga bahandi daghan, ug dili mahimo nga sila magpuyo nga magatipon.

⁷Ug dihay pagkabungkil sa mga magbalantay sa kahayupan ni Abram ug sa mga magbalantay sa kahayupan ni Lot. Ug ang Canaanhon ug ang Persehanon nanagpuyo niadtong yutaa.

⁸Ug si Abram miingon kang Lot: Hinaut unta nga walay pagkabungkil kanimo ug kanako, sa akong magbalantay ug sa imo, kay magsoon kita.

⁹Dili ba anaa man ang tibook nga yuta sa atubangan mo? Ginapakilooy ko kanimo, nga bumulag ka kanako. Kong umadto ka sa wala, ako moadto sa too, kong ikaw sa too, ako moadto sa wala.

¹⁰Ug gihatay ni Lot ang iyang mga mata, ug nakita niya ang tanan nga Kapatagan sa Jordan, nga kini gibahaan pag-ayo sa tubig, sa wala pa malaglag ni Jehova ang Sodoma ug Gomorra sama sa tanaman ni Jehova, sama sa yuta sa Egipto, kong ikaw moadto paingon sa Zoar.

¹¹Unya gipili ni Lot alang kaniya ang tibook nga Kapatagan sa Jordan; ug mipadulong si Lot sa silangan. Ug nanagbulag sila ang usa ug usa.

¹²Si Abram mipuyo sa yuta sa Canaan, ug si Lot mipuyo sa mga lungsod sa Kapatagan, ug gibalhin niya ang iyang balongbalong hangtud sa Sodoma.

¹³Karon ang mga tawo sa Sodoma mga daotan ug hilabihan gayud pagkamakasala batok kang Jehova.

¹⁴Ug si Jehova nag-ingon kang Abram, sa human na si Lot makabulag kaniya:

Iyahat karon ang imong mga mata, ug tuman-aw ka sukad sa dapit nga imong hingmutangan ngadto sa amihanan, ug ngadto sa habagatan ug ngadto sa silangan ug ngadto sa kasadpan.

¹⁵Kay ang tanan nga yuta nga imong gitan-aw, igahatag ko kanimo ug sa imong kaliwatan ngadto sa walay katapusan.

¹⁶Ug pagabuhaton ko ang imong kaliwatan nga ingon sa abug sa yuta, nga kong adunay tawo nga arang makaisip sa abug sa yuta, ang imong kaliwatan usab arang maisip.

¹⁷Tumindog ka, baktasa ang yuta sa iyang gitas-on ug sa iyang kalapdon, kay igahatag ko kini kanimo.

¹⁸Ug gibalhin ni Abram ang iyang balongbalong, ug miadto ug gipahamutang kini sa kakahoyan sa Mamre, nga atua sa Hebron, ug nagtukod siya didto ug usa ka halaran alang kang Jehova.

Chapter 14

¹Ug nahitabo nga sa mga adlaw ni Amraphel, nga hari sa Shinar, si Arioch nga hari sa Elasar, si Chedorlaomer, nga hari sa Ela, ug si Tidal, nga hari sa mga nasud.

²Nga kini sila minggubat batok kang Bera, nga hari sa Sodoma, ug batok kang Birsha, nga hari sa Gomorra, ug batok kang Shinab, nga hari sa Adma, ug batok kang Shemeber, nga hari sa Zeboim, ug batok sa hari sa Bela, (nga mao usab ang Zoar).

³Ngatanan kini sila mingtigum sa walog sa Siddim (nga mao ang Dagat nga Maasin).

⁴Napulo ug duha ka tuig nga nanag-alagad sila kang Chedorlaomer, ug sa ikapulo ug tolo ka tuig mingsukol sila.

⁵Ug sa tuig nga ikapulo ug upat miabut si Chedorlaomer, ug ang mga hari nga diha sa iyang bahin, ug gipamatay nila ang mga Raphaibanon sa Ashteroth-Carnaim, ang mga Susihanon sa Ham, ug ang mga Emihanon sa Sabe-Kiriataim.

⁶Ug ang mga Horehanon sa ilang bukid sa Seir, hangtud sa patag sa El-Paran, nga anaa sa luyo sa kamingawan.

⁷Ug namalik sila ug nangadto sa Emmisphat nga mao ang Cades, ug gilaglag nila ang tanan nga lungsod sa mga Amalecahanon, ug ingon usab ang mga Amorehanon, nga nagpuyo sa Hazon-Tamar.

⁸Ug minggula ang hari sa Sodoma, ug ang hari sa Gomorra, ug ang hari sa Adma, ug ang hari sa Zeboim, ug ang hari sa Bela, nga mao si Zoar, ug nanagsugo sila sa paggubat batok kanila sa walog sa Siddim:

⁹Batok kang Chedorlaomer, nga hari sa Elam, ug kang Tidal, nga hari sa mga nasud, ug kang Amraphel, nga hari sa Shinar, ug kang Arioch, nga hari sa Elasar; upat ka mga hari batok sa lima.

¹⁰Ug ang walog sa Siddim puno sa mga atabay sa asfalto; ug nanagpangalagiw ang hari sa Sodoma, ug ang sa Gomorra, ug nangahulog sila didto; ug ang uban nangalagiw sa bukid.

¹¹Ug gikuha nila ang tanan nga bahandi sa Sodoma ug sa Gomorra, ug ang tanan nila nga mga kalan-on, ug nanglakaw sila.

¹²Gidala usab nila si Lot, nga anak sa igsoon ni Abram, nga nagpuyo sa Sodoma, ug ang iyang bahandi ug nanglakaw sila.

¹³Ug mianha ang usa sa mga nakakalagiw, ug gipahibalo niya si Abram ang Hebreohanon, nga nagpuyo sa kakahoyan sa Mamre nga iya sa Amorehanon, nga igsoon ni Eschol ug igsoon ni Aner: ug sila mga kadapig ni Abram.

¹⁴Ug sa pagkadungog ni Abram nga ang iyang igsoon nahimong binihag, gimandoan niya ang iyang mga binansay nga mga tawo nga nangatawo sa iyang balay, totolo ka gatus ug napulo ug walo ug ilang giapas sila hangtud sa Dan.

¹⁵Ug sila gibahinbahin niya sa kagabhion, siya ug ang iyang mga ulipon nga lalake, ug ilang gipamatay sila, ug giapas sila hangtud sa Hobah nga anaa sa dapit sa wala sa Damasco.

¹⁶Ug nabawi niya ang tanan nga mga butang, ug ingon man usab si Lot nga iyang igsoon, ug ang iyang bahandi, ug ingon man usab ang mga babaye, ug

ang
katawohan.

¹⁷Ug migula ang hari sa Sodoma sa pagsugat kaniya, sa iyang pagpauli gikan sa pagpakadaug kang Chedorlaomer ug sa mga hari sa Sabe, (nga mao ang Walog sa hari).

¹⁸Ug unya si Melchisedec, nga hari sa Salem, mikuha ug tinapay ug vino ug siya mao ang sacerdote sa Labing Labaw nga Dios.

¹⁹Ug siya gipanalanginan niya, ug miingon: Dalayegon si Abram sa Dios nga Labing Labaw, nga tag-iya sa langit ug sa yuta;

²⁰Ug dalayegon ang Dios nga Labing Labaw, nga nagtugyan sa imong mga kaaway nganha sa imong kamot. Ug si Abram mihatag kaniya sa mga bahin nga ikapulo sa tanan.

²¹Unya ang hari sa Sodoma miingon kang Abram: Ihatag mo kanako ang mga tawo, ug kuhaa alang kanimo ang bahandi.

²²Ug mitubag si Abram sa hari sa Sodoma: Gibayaw ko ang akong kamot kang Jehova, Dios nga Labing Labaw, nga tag-iya sa langit ug sa yuta,

²³Nga ako dili mokuha bisan sa usa ka lugas nga hilo ni sa higot sa usa ka sapin ni sa tanan nga mga imo, aron ikaw dili makaingon: Ako ang nagpadato kang Abram:

²⁴Gawas kadto lamang mga gipangaon sa mga batan-on, ug ang bahin sa mga tawo nga ming-uban kanako, si Aner, si Eschol, ug si Mamre, ipadawat kanila ang ilang bahin.

Chapter 15

¹Sa human niining mga butanga miabut ang pulong ni Jehova kang Abram, sa usa ka panan-awon, nga nagaingon: Dili ka mahadlok, Abram, ako mao ang

imong

kalasag, ug ang imong daku uyamut nga tumbas.

²Ug mitubag si Abram: O, Ginoong Jehova, unsay igahatag mo kanako, sa nagatan-aw ka nga ako walay anak, ug ang mahimong sumosunod sa akong panimalay mao man si Eliezer nga Damascohanon?

³Ug si Abram miingon: Ania karon, kay wala mo ako hatagi ug kaliwat. Ug, ania karon, ang natawo sa akong panimalay, mahimo nga akong manununod.

⁴Ug, ania karon, ang pulong ni Jehova miabut kaniya, nga nagaingon: Kining tawohana dili mao ang imong manununod, kondili ang nagagikan sa sulod sa imong ginhawaan mao ang imong manununod.

⁵Ug iyang gipagula siya ug miingon kaniya: Hangda karon ang langit ug isipa ang mga bitoon, kong arang mo ba sila maisip. Ug siya miingon kaniya: Maingon usab niana ang imong kaliwatan.

⁶Ug mitoo siya kang Jehova, ug kini giisip kaniya nga sa pagkamatarung.

⁷Ug siya miingon kaniya: Ako mao si Jehova nga nagkuha kanimo sa Ur sa mga Caldehanon aron nga igahatag ko nga imong panulondon kining yutaa.

⁸Ug siya mitubag: Ginoong Jehova, unsay hibaloan ko nga pagapanundon ko kini?

⁹Ug siya miingon kaniya: Ikuha ako ug usa ka nati nga baye sa vaca, nga totolo na ka tuig, ug usa ka kanding nga baye nga totolo na ka tuig, usa ka tokmo usab, ug usa ka kuyabog sa salampati.

¹⁰Gikuha kining tanan, ug gipikas niya, ug gibutang niya ang tagsa ka pikas nga giakub sa usa ka pikas, apan wala niya pagpikasa ang mga langgam.

¹¹Ug nanugpa ang mga langgam nga manunukob sa ibabaw sa mga patay, ug giabug sila ni Abram.

¹²Ug sa pagkasalop sa adlaw, miabut kang Abram ang usa ka mabug-at nga katulogon; ug, tan-awa, usa ka kakugmat sa dakung kangitngit miabut kaniya.

¹³Ug miingon siya kang Abram: Sa tinuod gayud hibaloan mo nga ang imong kaliwatan magadumuloong sa usa ka yuta nga dili ila, ug didto sila mag-alagad kanila, ug sila pagasakiton sulod sa upat ka gatus ka tuig:

¹⁴Ug ang nasud usab nga ilang pagaalagaran, pagahukman ko; ug sa human

niini mamahawa sila, nga adunay daghang bahandi.

¹⁵Ug ikaw moadto sa imong mga ginikanan nga may pagpakigdait, ug igalubong ka sa pagkatigulang kaayo.

¹⁶Ug sa ikaupat ka kaliwatan mobalik sila dinhi pag-usab kay ang pagkadautan sa Amorehanon wala pa mapuno hangtud karon.

¹⁷Ug nahitabo nga sa pagkasalop na sa adlaw ug mangitngit na, tan-awa, usa ka hudno nga nag-aso ug usa ka sulo nga kalayo, nga miagi sa taliwala sa mga mananap nga pinikas.

¹⁸Niadtong adlaw nagbuhat si Jehova ug saad kang Abram, sa pag-ingon: Sa imong kaliwatan ihatag ko kining yutaa gikan sa suba sa Egipto hangtud sa suba nga daku, ang suba nga Eufrates:

¹⁹Ang mga Cinehanon, ang mga Cenesehanon, ug ang mga Cedmonehanon,

²⁰Ang mga Hetehanon, ang mga Phersehanon, ang mga Raphaitahanon,

²¹Ang mga Amorehanon, ang mga Canaanhon, ang mga Gergesehanon, ug ang mga Jebusehanon.

Chapter 16

¹Ug si Sarai, nga asawa ni Abram, wala mag-anak kaniya, ug siya may usa ka binatonan nga babaye nga Egiptohanon nga gihinganlan si Agar.

²Busa miingon si Sarai kang Abram: Nakita mo na nga ako nahimo ni Jehova nga apuli; mangayo ako kanimo nga dumuol ka sa akong binatonan nga babaye; tingali nga ako makabaton ug mga anak pinaagi kaniya. Ug gipatalinghugan ni Abram ang giingon ni Sarai.

³Ug si Sarai nga asawa ni Abram, nagkuha kang Agar nga iyang binatonan nga Egiptohanon, sa tapus ang napulo ka tuig nga pagpuyo ni Abram sa yuta sa

Canaan, ug siya gipaasawa niya kang Abram nga iyang bana.

⁴Ug siya miduol kang Agar, ug siya nanamkon; ug sa pagkakita niya nga nanamkon siya, ang iyang agalon nga babaye ginatan-aw niya uban ang pagtamay.

⁵Unya miingon si Sarai kang Abram: Ang akong kaulaw sa ibabaw nimo; akong gihatag ang akong binatonan nga babaye sa imong sabakan, ug sa ginatan-aw niya nga nanamkon siya, nagatan-aw siya kanako uban ang pagtamay; pahukma si Jehova sa taliwala kanako ug kanimo.

⁶Apan mitubag si Abram kang Sarai: Tan-awa, ang imong ulipon nga babaye anaa sa imong kamot; buhaton mo kaniya ang ginahunahuna mo nga maayo. Ug si Sarai nagsakit kaniya pag-ayo ug mikalagiw siya gikan sa iyang atubangan.

⁷Ug hingkaplagan siya sa manolonda ni Jehova sa tupad sa usa ka tuburan sa tubig didto sa kamingawan, nga haduol sa tuburan nga diha sa dalan paingon sa Sur.

⁸Ug miingon siya: Agar, ulipon ni Sarai, diin ba ikaw gikan, ug asa ka ba paingon? Ug siya mitubag: Mikalagiw ako gikan sa atubangan ni Sarai nga akong agalon.

⁹Ug miingon kaniya ang manolonda ni Jehova: Bumalik ka sa imong agalon nga babaye, ug magpaubos ka sa ilalum sa iyang mga kamot.

¹⁰Miingon usab kaniya ang manolonda ni Jehova: Pagadaghanon ko gayud ang imong kaliwatan, nga kini dili arang maisip tungod sa gidaghanon.

¹¹Miingon pa gayud ang manolonda ni Jehova: Tan-awa, ikaw nanamkon, ug magaanak ka ug usa ka anak nga lalake, ug pagahinganlan mo ang iyang ngalan Ismael, kay gipatalinghugan ni Jehova ang imong kagul-anan.

¹²Ug siya mahimong sama sa ihalas nga asno sa taliwala sa mga katawohan; ang iyang kamot batok sa tanan, ug ang mga kamot sa tanang tawo batok usab kaniya, ug sa atubangan sa tanan nga iyang mga igsoon magapuyo siya.

¹³Unya nangaliya siya kang Jehova nga nakigsulti kaniya: Ikaw mao ang Dios

nga nagatan-aw: kay miingon siya: Wala ba usab ako makakita dinhi sa nagatan-aw kanako?

¹⁴Tungod niana gihinganlan niya ang atabay, Beer-Lahai-roi (Atabay nga Buhi), nga nagatan-aw kanako. Tan-awa, anaa siya sa taliwala sa Cades ug sa Bered.

¹⁵Ug nanganak si Agar kang Abram ug usa ka anak nga lalake; ug gihinganlan ni Abram ang iyang anak nga lalake, nga gianak ni Agar kaniya, si Ismael.

¹⁶Ug ang panuigon ni Abram kawaloan ug unom ka tuig sa pag-anak ni Agar kang Ismael.

Chapter 17

¹Ug sa may panuigon si Abram nga kasiyaman ug siyam ka tuig, mitungha kaniya si Jehova, ug miingon kaniya: Ako mao ang Dios nga Makagagahum sa ngatanan; lumakaw ka sa atubangan ko, ug magmahingpit ka.

²Ug magabuhat ako ug akong pakigsaad sa taliwala kanako ug kanimo, ug pagpadaghanon ko ikaw sa hilabihan gayud.

³Unya si Abram mihapa, ug ang Dios misulti kaniya nga nagaingon:

⁴Mahitungod kanako, tan-awa, ang akong pakigsaad anaa kanimo, mahimo ikaw nga amahan sa daghanan nga mga nasud.

⁵Ug ang imong ngalan dili na paganganlan nga Abram, kondili si Abraham ang imong ngalan, kay ikaw gibuhat ko nga amahan sa daghanan nga mga nasud;

⁶Ug ikaw pagpadaghanon ko sa hilabihan gayud, ug magabuhat ako ug mga nasud gikan kanimo, ug mga hari magagikan kanimo.

⁷Ug pagatukoron ko ang akong pakigsaad sa taliwala kanako ug kanimo, ug sa imong kaliwat sa ulahi nimo ngadto sa ilang mga kaliwatan, sa usa ka pakigsaad nga dayon, aron ako mahimo nga Dios nimo ug sa imong kaliwatan, sa ulahi nimo:

⁸Ug ihatag ko kanimo ug sa imong kaliwatan sa ulahi nimo, ang yuta nga imong pagalangyawan, ang tibook nga yuta sa Canaan aron mahimong panulondon nga dayon; ug ako mao ang mahimo nga ilang Dios.

⁹Miingon usab ang Dios kang Abraham: Ug mahitungod kanimo magabantay ka sa akong pakigsaad, ikaw ug ang imong kaliwatan sa ulahi nimo, ngadto na sa ilang mga kaliwatan.

¹⁰Kini mao ang akong pakigsaad, nga pagabantayan ninyo sa taliwala kanako ug kanimo ug sa imong kaliwatan nga ulahi kanimo: Pagacircuncidahan ang tanan nga lalake sa taliwala ninyo.

¹¹Busa, pagacircuncidahan kamo sa unod sa inyong panit, ug kini mao ang timaan sa saad sa taliwala kanako ug kaninyo.

¹²Ug siya nga may panuigon nga walo ka adlaw pagacircuncidahan ang tanan nga lalake sa taliwala ninyo ug sa inyong mga kaliwatan, ang natawo sa balay ug ang gipalit sa salapi sa bisan kinsa nga dumuloong nga dili sa imong kaliwatan.

¹³Kinahanglan nga circuncidahan ang natawo sa imong balay; ug ang pinalit sa imong salapi; ug ang akong pakigsaad anha sa inyong unod sa usa ka pakigsaad nga walay katapusan.

¹⁴Ug ang lalake nga walay circuncicion nga wala pacircuncidahi niya ang unod sa panit niya, kadtong tawohana pagapapason sa iyang lungsod; siya naglapas sa akong pakigsaad.

¹⁵Miingon usab ang Dios kang Abraham: Mahitungod kang Sarai nga imong asawa, dili mo siya pagahinganlan nga Sarai, kondili si Sara na ang iyang ngalan.

¹⁶Ug siya pagapanalanginan ko, ug pagahatagan ko usab ikaw ug anak nga lalake gikan kaniya; oo, siya pagapanalanginan ko, ug siya mahimo nga inahan sa mga nasud; mga hari sa mga kalungSORAN magagikan kaniya.

¹⁷Unya si Abraham mihapa ug mikatawa, ug miingon sa iyang kasingkasing: Sa lalake nga may panuigon nga usa ka gatus ka tuig matawo pa ba ang anak nga lalake? Ug si Sara nga may panuigon na nga kasiyaman ka tuig magaanak pa ba?

¹⁸Ug si Abraham miingon sa Dios: O hinaut unta nga si Ismael mabuhi sa atubangan mo!

¹⁹Ug mitubag ang Dios: Dili, apan si Sara nga imong asawa magaanak siya ug usa ka anak nga lalake, ug pagahinganlan mo ang iyang ngalan si Isaac; ug pagatukoron ko ang akong pakigsaad kaniya sa usa ka pakigsaad nga dayon alang sa iyang kaliwatan sa ulahi niya.

²⁰Ug mahitungod usab kang Ismael, ikaw gipatalinghugan ko; tan-awa, nga siya ginapanalanginan ko, ug siya pagapabungahon ko, ug pagapadaghanon ko sa hilabihan gayud; sa napulo ug duha ka mga principe magaanak siya, ug pagabuhaton ko kaniya ang usa ka dakung nasud.

²¹Apan pagatukoron ko ang akong pakigsaad kang Isaac nga iganak ni Sara kanimo niining panahona sa tuig mga mosunod.

²²Ug nahuman ang iyang pagsulti kaniya, ug misaka ang Dios gikan kang Abraham.

²³Unya si Abraham mikuha kang Ismael nga iyang anak ug sa tanan nga mga ulipon nga natawo sa iyang balay, ug sa tanan nga mga pinalit sa iyang salapi, ug sa tanan nga lalake nga mga tawo sa balay ni Abraham; ug gicircuncidahan niya ang unod sa ilang panit niadtong maong adlaw, sumala sa giingon kaniya sa Dios.

²⁴Si Abraham may panuigon na nga kasiyaman ug siyam ka tuig, sa pagcircuncidar niya sa unod sa panit niya.

²⁵Ug si Ismael nga iyang anak may panuigon na nga napulo ug tolo ka tuig sa pagcircuncidar sa unod sa panit.

²⁶Sa maong adlaw gicircuncidahan si Abraham ug si Ismael nga anak niya.

²⁷Ug ang tanan nga mga lalake sa iyang balay, ang natawo sa iyang balay, ug ang pinalit sa salapi sa dumuloong, gicircuncidahan sila uban kaniya.

Chapter 18

¹Ug si Jehova mitungha kang Abraham sa kakahoyan sa Mamre, nga sa naglingkod siya sa pultahan sa iyang balongbalong sa init sa adlaw;

²Ug giyahat niya ang iyang mga mata, ug mitan-aw siya, ug ania karon, ang totolo ka lalake nga nagtindog sa atubangan niya: ug sa iyang pagkakita kanila, midalagan siya gikan sa pultahan sa iyang balongbalong sa pagtagbo kanila, ug miyukbo siya sa iyang kaugalingon sa yuta.

³Ug miingon siya: Ginoo, kong karon hingkaplagan ko ang gracia sa imong atubangan, akong ginapangaliyupo kanimo nga dili mo pagsayloan ang imong ulipon:

⁴Magpakuha kita karon ug diyutay nga tubig, ug manghimitiis kamo sa inyong mga tiil, ug magpahulay kamo sa ilalum sa kahoy;

⁵Ug magkuha ako ug usa ka hungit nga tinapay, ug palig-ona ninyo ang inyong kasingkasing; sa human niana magapadayon kamo: kay niana nakaanhi man kamo sa inyong ulipon. Ug sila miingon: Buhata ang ingon sa imong gipamulong.

⁶Ug si Abraham midali sa paglakaw ngadto sa sulod sa balongbalong ngadto kang Sara, ug miingon kaniya: Kumuha ka pagdali ug totolo ka takus nga harina nga fino, masahon mo ug buhaton mo nga mga tinapay.

⁷Ug midalagan si Abraham ngadto sa panon sa mga vaca, ug mikuha siya ug usa ka nati nga vaca nga malomo ug maayo, ug gihatag niya sa sulogoon, ug kini iyang gidali sa paghikay.

⁸Mikuha usab siya ug manteca ug gatas, ug ang nati nga vaca nga gihikay, ug iyang gidulot sa atubangan nila; ug siya nagtindog duol kanila ilalum sa kahoy, ug nangaon sila.

⁹Ug sila miingon kaniya: Hain ba si Sara nga imong asawa? Ug mitubag siya: Anaa siya sa balongbalong.

¹⁰Unya miingon siya: Sa pagkamatuod magabalik ako kanimo kong moabut na ang panahon, ug, tan-awa, si Sara nga imong asawa makabaton sa usa ka anak nga lalake. Ug si Sara nagpatalinghug didto sa pultahan sa balongbalong, nga diha sa iyang likod.

¹¹Karon si Abraham ug si Sara mga tigulang na, mga tigulang na gayud kaayo: mihunong na kang Sara ang kinaiya sa mga babaye.

¹²Ug, mikatawa si Sara sa iyang kaugalingon nga nagaingon: Karon hinoon nga ako tigulang na aduna pa ba akoy kalipay, sanglit ang akong ginoo tigulang na man usab?

¹³Unya miingon si Jehova kang Abraham: Nganong mikatawa si Sara nga nagaingon: Matuod ba gayud nga ako magaanak, nga ako tigulang na man?

¹⁴Aduna bay mga butang nga makuli sa Dios? Sa panahon nga gitiman-an magabalik ako kanimo, kong moabut na ang panahon, ug si Sara makabaton sa usa ka anak nga lalake.

¹⁵Unya si Sara milimod nga nagaingon: Wala ako magkatawa; kay nahadlok siya. Ug siya miingon: Dili, kondili nga mikatawa ka gayud.

¹⁶Ug ang mga tawo mingtindog gikan didto ug minglantaw sila ngadto sa Sodoma, ug si Abraham mikuyog sa paghatud kanila sa dalan.

¹⁷Ug si Jehova miingon: Pagatagoan ko ba gikan kang Abraham ang akong pagabuhaton,

¹⁸Sanglit si Abraham mamahimo gayud nga usa ka daku ug malig-on nga nasud, ug diha kaniya panalanginan ang tanang mga nasud sa yuta?

¹⁹Kay siya naila ko, aron magasugo siya sa iyang panimalay sa ulahi niya, aron magabantay sila sa dalan ni Jehova, nga sa pagbuhat sa pagkamatarung ug sa katarungan; aron nga si Jehova makapadala sa ibabaw kang Abraham niadtong ginapamulong mahatungod kaniya.

²⁰Ug si Jehova miingon kaniya: Tungod kay ang pagtu-aw sa Sodoma ug Gomorra daku kaayo ug tungod kay ang ilang sala mabug-at sa hilabihan gayud,

²¹Molugsong ako karon ug tan-awon ko kong nahuman ba gayud nila ang ilang bulohaton sumala sa singgit nga miabut kanako, ug kong wala, mahibaloan ko ra.

²²Unya ang mga tawo mitipas gikan didto ug napaingon sa Sodoma; apan si Abraham nagtindog pa sa atubangan ni Jehova.

²³Ug miduol si Abraham, ug miingon kaniya: Pagalaglagon mo ba usab ang mga matarung uban sa mga dautan?

²⁴Tingali kaha ug adunay kalim-an nga mga matarung sa sulod sa ciudad; pagalaglagon mo ba diay, ug dili mo pagasayloan ang dapit tungod sa kalim-an nga mga matarung nga anaa sa sulod niini?

²⁵Halayo kanimo ang pagbuhat sa ingon niana, nga patyon mo ang mga matarung uban sa mga dautan, ug nga sa ingon niana ang mga matarung magasama sa mga dautan. Kana halayo kanimo. Dili ba ang Maghuhukom sa tibook nga yuta magabuhat sa matarung?

²⁶Ug miingon si Jehova: Kong may hingkaplagan ako sa Sodoma nga kalim-an nga mga matarung sa sulod sa ciudad, pagasayloan ko kining tibook nga dapit tungod kanila.

²⁷Ug si Abraham mitubag ug miingon: Ania karon, ako nangako sa pagsulti sa akong Ginoo, bisan ako nga abug ug abo lamang.

²⁸Tingali kaha ang kalim-an nga mga matarung makulangan ug lima, pagalaglagon mo ba kadto tungod niadtong lima nga nakulang sa tibook nga ciudad? Ug mitubag siya: Dili ko pagalaglagon kadto kong adunay kap-atan ug lima.

²⁹Ug miusab pa siya sa pagsulti kaniya ug miingon: Tingali may hingkaplagan didto nga kap-atan. Ug mitubag siya: Dili ko pagabuhaton kini tungod lamang sa kap-atan.

³⁰Ug miingon siya: Dili unta masuko ang akong Ginoo, ug ako magasulti. Tingali kaha nga didto may makaplagan nga katloan. Ug mitubag siya: Dili ko pagabuhaton kini, kong didto adunay makaplagan nga katloan.

³¹Ug miingon siya: Ania karon, nga nangako ako sa pagsulti sa akong Ginoo. Tingali kaha may makaplagan didto nga kaluhaan. Mitubag siya: Dili ko pagalaglagon kadto tungod sa kaluhaan.

³²Ug siya miingon: Dili unta masuko karon ang akong Ginoo ug magasulti lamang ako sa makausa. Tingali kaha may hingkaplagan didto nga napulo. Mitubag siya: Dili ko pagalaglagon kadto tungod sa napulo.

³³Ug mipadayon sa paglakaw si Jehova sa human siya makigsulti kang

Abraham;
ug si Abraham mipauli sa iyang dapit.

Chapter 19

¹Ug ming-abut ang duruha ka mga manolonda didto sa Sodoma sa pagkahapon na:

ug si Lot naglingkod sa ganghaan sa Sodoma. Ug sila hingkit-an ni Lot, ug mitindog siya sa pagdawat kanila, ug mihapa siya sa yuta.

²Ug miingon siya: Busa karon, mga ginoo ko, ginapangaliyupo ko kaninyo nga mohapit una kamo sa balay sa inyong ulipon, ug mopabilin kamo sa tibook nga gabii, ug manghimasa kamo sa inyong mga tiil; ug sa pagkabuntag managpamangon kamo, ug managpadayon sa inyong paglakaw. Ug sila mitubag:

Dili, kay sa dalan lamang mopahulay kami sa tibook nga gabii.

³Apan siya nagpakilooy pag-ayo kanila, ug sila miuban kaniya, ug mingsulod sila sa iyang balay, ug sila gikombirahan niya, ug nagluto siya ug mga tinapay nga walay levadura, ug nangaon sila.

⁴Ug sa wala pa sila makahigda, ang balay ni Lot gilibutan sa mga tawo sa Sodoma, ang tibook nga lungsod sa tingub, mga batan-on ug mga tigulang:

⁵Ug nanagtawag sila kang Lot, ug miingon kaniya: Hain ba ang mga tawo nga ming-anhi kanimo karong gabii? Pagulaa sila nganhi kanamo aron kami makaila kanila.

⁶Unya si Lot migula sa pultahan ngadto kanila, ug gitakpan niya ang mga pultahan sa likod niya.

⁷Ug miingon siya: Gipakilooy ko kaninyo, mga igsoon ko, nga dili kamo magbuhat sa hilabihang pagkadautan.

⁸Ania karon, ako adunay duruha ka mga anak nga babaye nga wala pa makaila

ug lalake; akong pagulaon sila nganha kaninyo, ug buhaton ninyo kanila ang maayo nga inyong gihunahuna: niini lamang nga mga tawo dili kamo magbuhat ug

bisan unsa, kay sila mianhi sa landong sa akong atop.

⁹Ug sila mingtubag: Pumahawa ka diha. Ug miingon pa sila: Mianhi kini dinhi

sa pagpuyo ingon nga usa ka dumuloong, ug siya buot magakinahanglan sa pagkamaghuhukom? Karon among buhaton kanimo ang labing dautan pa kay kanila.

Ug gibuhat nila ang dakung pagpugos sa tawo, bisan pa kang Lot, ug mingduol sila aron sa pagguba sa pultahan.

¹⁰Unya gikab-ut sa mga tawo ang ilang kamot ug gisulod nila si Lot sa balay uban kanila, ug giserhan nila ang pultahan.

¹¹Ug gibutaan nila ang mga tawo nga diha sa pultahan sa balay, sukad sa labing diyutay hangtud sa labing dagku, sa pagpabuta kanila; ug nangaluya sila sa pagpangita sa pultahan.

¹²Ug miingon ang mga tawo kang Lot: Aduna ba ikaw dinhi ing kauban? Mga umagad nga lalake, ug ang imong mga anak nga babaye, ug ang tanan mga imo sa ciudad, ipagula mo sila niining dapita:

¹³Kay pagalaglagon namo kining dapita kay ang pagsinggit nila midangat gayud sa atubangan ni Jehova: busa si Jehova nagpaanhi kanamo sa paglaglag niini.

¹⁴Unya migula si Lot, ug nagsulti sa iyang mga umagad nga nagpakaasawa sa iyang mga anak nga babaye, ug siya miingon kanila: Panindog kamo, pahawa kamo niining dapita; kay si Jehova magalaglag niining cundara. Apan alang sa iyang mga umagad, siya maingon sa daw nagatiaw-tiaw kanila.

¹⁵Ug sa pagbanagbanag sa kabuntagon, ang mga manolonda midali ngadto kang Lot ug nag-ingon sila; Tumindog ka, kuhaa ang imong asawa ug ang imong duruha ka mga anak nga babaye nga ania dinhi, aron dili ka masunog uban sa pagkadautan sa ciudad.

¹⁶Apan siya naglanganlangan; ug ang mga tawo mingkupot sa iyang kamot, ug sa kamot sa iyang asawa ug sa mga kamot sa iyang duruha ka mga anak nga babaye, sanglit si Jehova nagmaloloy-on kaniya: ug ilang gidala siya, ug ilang gibutang siya sa gawas sa ciudad.

¹⁷Ug nahitabo nga sa gipagawas na sila, miingon siya: Kumalagiw ka tungod sa imong kinabuhi; dili ka maglingi-lingi sa imong liked ni mohunong ka niining tibook nga Kapatagan; kumalagiw ka paingon sa bukid, aron dili ka masuno.

¹⁸Ug si Lot miingon kanila: O, dili unta mahimo kini, mga ginoo ko;

¹⁹Ania karon, ang imong ulipon nakakaplag ug gracia sa imong atubangan, ug gipadaku mo ang imong mahigugmac ng kalolot nga gipakita mo kanako sa paghatag kanako ug kinabuhi; apan dili ako makakalagiw ngadto sa bukid, tingali kaha maalaut ako sa kaudat ug mamatay ako.

²⁰Ania karon, kining ciudara haduol nga kalagiw, ug kini diyutay man; pagkalagiwa ako didto (dili ba kini diyutay?) ug mabuhi ang akong kalag.

²¹Ug siya mitubag kaniya: Tan-awa, gidawat ko usab ang imong gipangayo mahitungod niini, ug dili ko pagalaglagon kining ciudad nga imong gihisgutan.

²²Dumali ka, kumalagiw ka didto; kay wala ako ing arang mabuhat hangtud nga moabut ka didto. Tungod niana gihinganlan ang ngalan sa ciudad nga Zoar.

²³Ang adlaw misidlak sa ibabaw sa yuta, sa pag-abut ni Lot sa Zoar.

²⁴Unya gipaulan ni Jehova sa Sodoma ug Gomorra ang azufre ug kalayo nga gikan kang Jehova didto sa langit;

²⁵Ug gilaglag niya ang mga ciudad, ug kadtong tibook nga Kapatagan, uban ang tanan nga mga pumoluyo niadtong mga ciudara, ug kadtong nanagtubo sa yuta.

²⁶Apan ang asawa ni Lot nga didto sa ulahi, milingi sa likod niya, ug nahimo siya nga haligi nga asin.

²⁷Ug mitungas si Abraham sa bukid sa dapit diin siya mitindog sa atubangan ni Jehova,

²⁸Ug milantaw siya sa dapit sa Sodoma ug sa Gomorra, ug ngadto sa tibook nga yuta niadtong Kapatagan ug nakita niya; ug ania karon, ang aso nagautbo gikan sa yuta, ingon sa aso sa usa ka hudne.

²⁹Ug nahitabo, nga sa gilaglag sa Dios ang mga ciudad sa Kapatagan, nga nahinumdom ang Dios kang Abraham, ug gipagawas si Lot gikan sa taliwala sa pagkalaglag, sa paglaglag niya sa mga ciudad nga gipuy-an ni Lot.

³⁰Apan si Lot mitungas gikan sa Zoar, ug mipuyo didto sa bukid, ug ang iyang duruha ka mga anak nga babaye uban kaniya; kay nahadlok siya sa pagpuyo sa Zoar, ug mingpuyo siya sa usa ka langub, siya ug ang iyang duruha

ka mga anak nga babaye.

³¹Ug ang magulang miingon sa manghud: Ang atong amahan tigulang na, ug walay lalake sa yuta nga moduol kanato ingon sa nabatasan sa tibook nga yuta:

³²Umari ka, paimnon ta ug vino ang atong amahan, ug motipon kita paghigda kaniya, aron makahawid kita ug kaliwatan gikan sa atong amahan.

³³Ug ilang gipainum ug vino ang ilang amahan niadtong gabhiona; ug misulod ang magulang, ug mikatulog nga ipon sa iyang amahan; apan wala siya manghibalo sa paghigda niya, bisan sa pagbangon niya.

³⁴Sa adlaw nga misunod miingon ang magulang sa manghud: Tan-awa, mikatulog ako kagabii nga ipon sa akong amahan; paimnon ta usab siya ug vino karong gabii; ug sumulod ka ug motipon pagkatulog uban kaniya, aron nga makahawid kita ug kaliwatan gikan sa atong amahan.

³⁵Ug ilang gipainum ug vino usab ang ilang amahan niadtong gabhiona; ug mibangon ang manghud ug mitipon pagkatulog kaniya; apan wala siya makamatngon sa paghigda niya, bisan sa pagbangon niya.

³⁶Niana nanamkon ang duruha ka mga anak nga babaye ni Lot gikan sa ilang amahan.

³⁷Ug nanganak ang magulang ug usa ka anak nga lalake, ug gihinganlan niya ang iyang ngalan si Moab, nga mao ang amahan sa mga Moabitanhon hangtud karong adlaw.

³⁸Ang manghud nanganak usab ug usa ka anak nga lalake, ug gihinganlan niya ang iyang ngalan si Ben-ammi, nga mao ang amahan sa mga Amonihanon hangtud karong adlaw.

Chapter 20

¹Gikan didto mipanaw si Abraham padulong sa yuta sa Habagatan, ug napahaluna siya sa taliwala sa Cades ug Shur, ug nagpuyo siya nga

dumuloong
sa Gerar.

²Ug miingon si Abraham mahitungod kang Sara nga iyang asawa: Siya akong igsoon nga babaye. Ug si Abimelech nga hari sa Gerar, nagsugo ug nagpakuha kang Sara.

³Apan ang Dios miadto kang Abimelech nga sa damgo sa kagabhion ug siya miingon kaniya: Tan-awa, daw patay na ikaw tungod sa babaye nga gikuha mo, kay siya asawa sa usa ka tawo.

⁴Apan si Abimelech wala pa makadangat haduol kaniya, ug miingon siya: Ginoo, patyon mo ba usab ang nasud nga matarung?

⁵Wala ba siya sa iyang kaugalingon mag-ingon kanako: Siya akong igsoon nga babaye, ug siya usab nag-ingon: Siya akong igsoon nga lalake? S pagkahingpit sa akong kasingkasing, ug sa pagkahinlo sa akong mga kamot gibuhat ko kini.

⁶Ug miingon kaniya ang Dios pinaagi sa damgo: Ako usab nahibalo nga sa pagkahingpit sa imong kasingkasing gibuhat mo kini; ug ako usab naghawid kanimo sa pagpakasala batok kanako, ug niini ikaw wala ko tugoti nga magtandog kaniya.

⁷Busa, karon, iuli ang babaye sa iyang bana; kay manalagna siya, ug siya magaampo alang kanimo ug mabuhi ikaw. Ug kong dili mo pag-iuli siya, nasayud ka na nga sa pagkamatuod mamatay ka, uban ang tanang mga imo.

⁸Ug si Abimelech mibangon pagsayo; ug gitawag niya ang tanan niyang mga ulipon, ug gisugilon niya kining tanan nga mga butang sa igdulungog nila; ug nangahadlok ang mga tawo sa hilabihan gayud.

⁹Unya si Abraham gitawag ni Abimelech, ug iyang giingon siya: Unsa ba ang gibuhat mo kanamo? Ug diin ba makasala ako batok kanimo, nga nagdala man ikaw sa ibabaw nako ug sa ibabaw sa akong gingharian ug labing dakung sala?

Gibuhat mo kanako ang dili angay nga imong buhaton.

¹⁰Ug miingon si Abimelech kang Abraham: Unsa ba ang hingkit-an mo nga nagbuhat man ikaw niini?

¹¹Ug si Abraham mitubag: Kay naghunahuna ako: Sa pagkatinuod, ang

pagkahadlok sa Dios wala niining dapita ug ako pagapatyon nila tungod sa akong asawa.

¹²Ug labut pa usab siya gayud akong igsoon nga babaye, anak nga babaye sa akong amahan; apan dili anak nga babaye sa akong inahan, ug siya gipangasawa ko.

¹³Ug nahitabo nga sa gipagula ako sa Dios sa pagsuroysuroy gikan sa balay sa akong amahan, ako miingon kaniya: Kini mao ang kalooy nga imong ipakita kanako, nga sa tanan nga dapit diin kita makaabut mag ingon ka mahitungod kanako, siya akong igsoon nga lalake.

¹⁴Unya si Abimelech mikuha ug mga carnero ug mga vaca, ug mga ulipon nga lalake ug mga ulipon nga babaye, ug gihatag niya kang Abraham, ug iyang giuli kaniya si Sara nga iyang asawa.

¹⁵Ug miingon si Abimelech: Ania karon, ang yuta ko anaa sa atubangan mo, pumuyo ka kong hain ang ginahunahuna mo nga maayo.

¹⁶Ug miingon siya kang Sara: Ania karon, gihatagan ko ug usa ka libo nga salapi ang imong igsoon nga lalake; ania karon, siya mao ang tabil sa imong mga mata, sa tanang kauban nimo; tungod niining tanan ginamatarung ikaw.

¹⁷Ug si Abraham nag-ampo sa Dios, ug ang Dios nag-ayo kang Abimelech, ug sa iyang asawa, ug sa iyang mga ulipon nga babaye, ug nanag-anak sila.

¹⁸Kay giserhan gayud ni Jehova ang tanan nga taguangular sa panimalay ni Abimelech tungod kang Sara nga asawa ni Abraham.

Chapter 21

¹Ug si Jehova midu-aw kang Sara, sumala sa gisulti niya, ug gibuhat niya kang Sara sumala sa iyang gipamulong.

²Ug nanamkon si Sara ug nag-anak siya sa usa ka anak nga lalake kang Abraham sa tigulang na siya: niadtong panahon nga gitagal nga gisulti sa Dios kaniya.

³Ug ang iyang anak nga natawo kaniya, nga gianak ni Sara, gihinganlan ni

Abraham si Isaac.

⁴Ug gicircuncidahan ni Abraham ang iyang anak nga lalake nga si Isaac sa may ikawalo na ka adlaw ang kagulangon sumala sa gisugo kaniya sa Dios.

⁵Ug si Abraham may usa ka gatus ka tuig ang kagulangon, sa natawo kaniya si Isaac nga iyang anak.

⁶Ug si Sara miingon: Ang Dios nagpakatawa kanako, aron nga ang tanan nga makadungog, mahikatawa uban kanako.

⁷Ug miingon siya: Kinsay makasulti kang Abraham nga si Sara magapasuso sa mga bata? Kay ako nag-anak kaniya sa usa ka anak nga lalake, sa tigulang na siya.

⁸Ug mitubo ang bata ug gilutas siya; ug gibuhat ni Abraham ang usa ka dakung kombira niadtong adlaw sa paglutas kang Isaac.

⁹Ug nakita ni Sara nga nagyubit ang anak ni Agar nga Egiptohanon, ang iyang gianak kang Abraham.

¹⁰Busa miingon siya kang Abraham: Isalikway mo kining ulipon nga babaye ug ang iyang anak, kay ang anak niining ulipon nga babaye dili makapanunod uban sa akong anak, bisan uban kang Isaac.

¹¹Ug ang maong butang malisud kaayo kang Abraham, tungod sa iyang anak.

¹²Ug ang Dios miingon kang Abraham: Ayaw ikalisud sa imong atubangan tungod sa bata nga lalake ug tungod sa imong ulipon nga babaye; sa tanan nga gipamulong ni Sara kanimo patalinghugi ang iyang tingog, kay gikan kang Isaac pagatawgon ang imong mga kaliwat.

¹³Ug ingon man usab gikan sa anak sa ulipon nga babaye pagahimoon ko ang usa ka nasud, tungod kay siya imong kaliwat.

¹⁴Ug si Abraham mibangon pagsayo sa buntag, ug mikuha ug tinapay ug usa ka sudlanan sa tubig, ug kini gihatag niya kang Agar, ug gipapas-an kaniya ug

gihatag kaniya ang bata, ug si Agar gipalakaw niya. Ug migikan siya, ug nagalaaglaag sa kamingawan sa Beer-seba.

¹⁵Ug nahurot ang tubig sa sudlanan, ug gibiyaan niya ang bata sa ilalum sa usa ka kahoy.

¹⁶Ug milakaw siya, ug milingkod siya sa iyang atbang, nga nagapahalayo, ingon sa gilay-on sa usa ka pagbuhi sa pana; kay miingon siya: Hinaut unta nga dili ako makatan-aw kong mamatay ang bata. Ug milingkod si Agar sa atbang ug gipatugbaw niya ang iyang tingog ug mihilak siya.

¹⁷Ug hingdunggan sa Dios ang tingog sa bata; ug ang manolonda sa Dios mitawag kang Agar gikan sa langit, ug miingon kaniya: Unsay gibati mo, Agar? Ayaw kahadlok, kay ang Dios nakadungog sa tingog sa bata kong hain siya:

¹⁸Tumindog ka, sakwata ang bata, ug kupti siya sa imong kamot, kay himoon ko siya nga usa ka dakung nasud.

¹⁹Ug gibuksan sa Dios ang iyang mga mata, ug hingkit-an niya ang usa ka tuburan sa tubig; ug miadto siya ug gipuno niya ang sudlanan sa tubig, ug gipainum niya ang bata.

²⁰Ug ang Dios nag-uban sa bata; ug nagtubo siya; ug nagpuyo siya sa kamingawan ug samtang nagtubo siya, nahimo siya nga magpapana.

²¹Ug nagpuyo siya sa kamingawan sa Paran; ug ang iyang inahan nagpili alang kaniya ug usa ka asawa gikan sa yuta sa Egipto.

²²Ug nahitabo niadtong panahona nga si Abimelech ug si Pichol nga capitan sa iyang kusundalohan nagsulti kang Abraham ug nag-ingon: Ang Dios nagauban sa tanan nga imong ginabuhat:

²³Busa karon, manumpa ka dinhi kanako tungod sa Dios, nga dili ka magalimbong kanako, ni sa akong anak nga lalake, ni sa akong apo nga lalake; kondili ingon sa kaayo nga akong gibuhay kanimo, pagabuhaton mo usab kanako, ug ingon man sa yuta nga imong gilangyawan.

²⁴Ug mitubag si Abraham: Ako manumpa.

²⁵Ug si Abraham nagbadlong kang Abimelech tungod sa usa ka atabay sa tubig nga sa pinugsanay, gikuha sa mga ulipon ni Abimelech.

²⁶Ug mitubag si Abimelech: Wala ako mahibalo kong kinsa ang nagbuhat niana, wala ka usab magpahibalo kanako, wala usab ako makadungog niana kondili karon lamang adlaw.

²⁷Ug nagkuha si Abraham ug mga carnero ug mga vaca, ug gihatag niya kang Abimelech, ug silang duruha nagbuhat ug usa ka pakigsaad.

²⁸Ug gipinig ni Abraham ang pito ka book nga mga nating carnero nga baye.

²⁹Ug miingon si Abimelech kang Abraham: Unsa ba ang kahulogan nianang pito ka book nga mga nating carnero nga baye, nga gipinig mo?

³⁰Ug siya mitubag: Kanang pito ka book nga mga nating carnero nga baye, pagakuhaon mo sa akong kamot, aron nga sila mahimong saksi nga ako ang mikalot niining atabaya.

³¹Tungod niini, gihinganlan kadtong dapita ug Beer-seba; kay didto nanagpanumpa silang duha.

³²Busa nagbuhat sila ug usa ka pakigsaad, sa Beer-seha; ug mitindog si Abimelech ug si Pichol; nga capitan sa kasundalohan; ug namauli sila sa yuta sa mga Filistehanon.

³³Ug nagtanum si Abraham ug usa ka kahoy nga Sambag sa Beer-seba, ug didto nagsangpit siya sa ngalan ni Jehova, Dios nga walay katapusan.

³⁴Ug mipuyo si Abraham didto sa yuta sa mga Filistehanon sa daghang mga adlaw.

Chapter 22

¹Ug nahitabo sa human niining mga butanga nga ang Dios nagsulay kang Abraham, ug miingon kaniya: Abraham; ug siya mitubag: Ania ako.

²Ug miingon siya: Kuhaon mo karon ang imong anak, ang imong anak nga bugtong, nga imong pinalangga nga mao si Isaac, ug umadto ka sa yuta sa Moria ug siya ihalad mo nga halad-nga sinunog didto sa usa sa mga bukid nga akong igaingon kanimo.

³Ug si Abraham mibangon pagsayo sa buntag, ug iyang gisiyahan ang iyang asno, ug nagdala siya uban kaniya duruha ka sulogoong batan-on ug si Isaac nga iyang anak, ug nagbugha ug sugnod alang sa halad-nga-sinunog, ug mitindog siya, ug napaingon sa dapit nga giingon kaniya sa Dios.

⁴Sa ikatolo ka adlaw giyahat ni Abraham ang iyang mga mata, ug nakita niya ang dapit sa halayo.

⁵Ug si Abraham miingon sa iyang mga sulogoon: Humulat kamo dinhi uban sa asno, ug ako ug ang bata moadto kami didto; ug kami mosimba, ug kami mamalik kaninyo.

⁶Ug si Abraham mikuha ug sugnod alang sa halad-nga-sinunog, ug gipapas-an niya sa iyang anak; ug siya mikuha ug kalayo ug punyal; ug milakaw silang duha nga nagkuyog.

⁷Unya si Isaac misulti kang Abraham nga iyang amahan, ug miingon: Amahan ko. Ug siya mitubag: Ania ako, anak ko. Ug siya miingon: Ania karon ang kalayo ug ang sugnod, apan hain man ang nating carnero nga igahalad-nga-sinunog?

⁸Ug mitubag si Abraham: Ang Dios sa iyang kaugalingon magatagana sa nating carnero nga igahalad-nga-sinunog, anak ko; ug busa nagapadayon sila sa paglakaw nga nanagkuyog.

⁹Ug miabut sila sa dapit nga giingon kaniya sa Dios; si Abraham mipatindog didto ug usa ka halaran, ug gipahaluna pag-ayo ang kahoy ug gigapus niya si Isaac, nga iyang anak, ug iyang gipahamutang siya sa ibabaw sa sugnod.

¹⁰Ug gituy-od ni Abraham ang iyang kamot, ug gikuha niya ang iyang punyal sa pagpatay sa iyang anak.

¹¹Ug ang manolonda ni Jehova misinggit kaniya gikan sa mga langit, nga nagaingon: Abraham, Abraham. Ug siya mitubag: Ania ako.

¹²Ug nagaingon: Dili mo pagbakyawon ang imong kamot batok sa bata, dili ka magbuhat kaniya bisan unsa; ug karon naila ko nga ikaw nahadlok sa Dios, kay wala ka magdumili sa imong bugtong nga anak kanako.

¹³Unya giyahat ni Abraham ang iyang mga mata ug mitan-aw; ug ania karon, ang usa ka carnero nga lake sa likod, kansang mga sungay nagapus sa kasapinitan. Ug miadto si Abraham, ug gikuha niya ang carnero nga lake ug kini gihalad niya sa halad-nga-sinunog, salili sa iyang anak.

¹⁴Ug gihinganlan ni Abraham kadtong dapita nga Jehova-Jereh: nga maoy ngalan hangtud karon, sa bukid ni Jehova igaandam kini.

¹⁵Ug ang manolonda ni Jehova nagtawag kang Abraham sa ikaduha gikan sa langit.

¹⁶Ug miingon siya: Tungod sa akong kaugalingon nanumpa ako, nagaingon si Jehova, nga tungod kay gibuhat mo kini, ug wala ka magdumili kanako sa imong anak, sa imong bugtong anak,

¹⁷Sa pagpanalangin, ikaw pagapanalangin ko, ug sa pagpadaghan, pagapadaghanon ko ang imong kaliwatan ingon sa mga bitoon sa langit, ug ingon sa balas nga atua sa baybayon sa dagat; ug ang imong kaliwatan manag-iya sa mga ganghaan sa iyang mga kaaway.

¹⁸Ug diha sa imong kaliwat mapanalanginan ang tanan nga mga nasud sa yuta, kay gituman mo ang akong tingog.

¹⁹Busa gibalikan ni Abraham ang iyang mga sulogoon, ug nanindog sila ug nanlakaw sa pagtingub padulong sa Beer-seba: ug nagpuyo si Abraham sa Beer-seba.

²⁰Ug nahitabo sa human kining mga butanga, nga gisuginlan si Abraham. Ania karon nga si Milca usab nanganak ug mga anak kang Nachor nga imong igsoon:

²¹Ug si Huz mao ang iyang panganay, ug si Buz ang iyang igsoon, ug si Kemuel nga amahan ni Aram.

²²Ug si Chesed, ug si Hazo, ug si Pildas, ug si Jidlap, ug si Bethuel.

²³Ug si Bethuel nanganak kang Rebeca. Kini sila nga walo gianak ni Milca kang Nachor, nga igsoon ni Abraham.

²⁴Ug ang iyang puyopuyo nga gihinganlan si Reuma, nanganak usab kang Teba, ug kang Gaham, ug kang Taas, ug kang Maacha.

Chapter 23

¹Ug si Sara nakadangat sa usa ka gatus ug kaluhaan ug pito ka tuig; kini mao ang gidaghanon sa mga tuig sa kinabuhi ni Sara.

²Ug namatay si Sara didto sa Kiriath-arba, nga mao ang Hebron sa yuta sa Canaan; ug miadto si Abraham sa pagbalata tungod kang Sara, ug sa paghilak tungod kaniya.

³Ug mitindog si Abraham sa atubangan sa iyang minatay, ug nagsulti siya sa mga anak ni Heth ug miingon:

⁴Lumalangyaw ug dumuloong ako sa taliwala ninyo; hatagi ako ninyo ug panulondon nga lubnganan uban kaninyo ug pagalubnganan ko sa akong minatay
halayo sa akong mga mata.

⁵Ug nanagpanubag ang mga anak ni Heth kang Abraham, ug sila nanag-
ingon
kaniya:

⁶Patalinghugi kami, ginoo ko; ikaw mao ang principe sa Dios sa taliwala namo; sa labing maayo sa among mga lubnganan ilubong mo ang imong minatay;
walay bisan kinsa kanamo nga magaulang kanimo sa iyang lubnganan, aron nga
ngalubong mo ang imong minatay.

⁷Ug si Abraham mitindog, ug miduko siya sa katawohan niadtong yutaa, bisan sa mga anak ni Heth.

⁸Ug siya misulti kanila nga nagaingon: Kong kamo may kabubut-on nga ako magalubong sa akong minatay bulag sa akong mata, patalinghugi ako ninyo ug hangyoa alang kanako si Ephron, nga anak ni Zohar,

⁹Aron iyang ihatag kanako ang langub sa Macpela, nga anaa kaniya, nga
atua
sa kinatumyan sa ibang kapatagan; nga sa bili nga igo ikahatag niya kini kanako, aron maako nga lubnganan diha sa taliwala ninyo.

¹⁰Karon si Ephron nagalingkod sa taliwala sa mga anak ni Heth; ug mitubag si Ephron nga Hetehanon kang Abraham, nga nadungog sa mga anak ni Heth,

bisan sa tanan nga mga nanagpanulod sa ganghaan sa ilang lungsod, ug nag-ingon:

¹¹Dili, ginoo ko, patalinghugi ako; ihatag ko kanimo ang kapatagan, ug ihatag ko usab kanimo ang langub nga ania niini; sa atubangan sa mga anak sa akong lungsod ihatag ko kana kanimo; ilubong ang minatay mo.

¹²Ug si Abraham sa iyang kaugalingon miduko sa atubangan sa mga tawo sa maong yuta.

¹³Ug mitubag siya kang Ephron, sa atubangan sa mga tawo sa maong yuta, nga nagaingon: Kong buot ka, mangayo ako, nga imong patalinghugan ako; ihatag ko ang bili sa kapatagan; dawata kanako, ug ilubong ko didto ang akong minatay.

¹⁴Ug mitubag si Ephron kang Abraham, ug nag-ingon kaniya:

¹⁵Ginoo ko, patalinghugi ako; ang usa ka yuta nga bili ug upat ka gatus ka siclo nga salapi. Unsa man kana sa taliwala kanimo ug kanako? Busa, ilubong mo ang imong minatay.

¹⁶Unya si Abraham miuyon kang Ephron, ug gitimbangan ni Abraham si Ephron ug salapi nga iyang giingon sa nagpatalinghug pa ang mga anak ni Heth, nga upat ka gatus ka siclo nga salapi, salapi nga maoy ginadawat sa mga magpapatigayon.

¹⁷Mao nga ang kapatagan ni Ephron nga didto sa Macpela nga diha sa atbang sa Mamre, ang kapatagan ug ang langub nga diha niani, ug ang tanan nga mga kakahoyan nga diha sa kapatagan ug diha sa tanan nga utlanan nga naglibut niini, nasiguro gayud,

¹⁸Nga iya na kang Abraham aron mapanag-iya niya, sa atubangan sa mga anak ni Heth, ug sa tanan nga mga misulod sa pultahan sa lungsod.

¹⁹Ug sa human niini si Sara nga iyang asawa gilubong ni Abraham didto sa langub sa kapatagan sa Macpela nga atbang sa Mamre nga mao usab ang Hebron sa yuta sa Canaan.

²⁰Ug ang kapatagan ug ang langub niadtong dapita matuod na nga kang

Abraham

aron iyang maangkon alang sa usa ka lubnganan nga napalit niya sa mga anak ni Heth.

Chapter 24

¹Ug si Abraham tigulang na, ug hilabihan na gayud pagkatigulang niya; ug si Jehova nagpanalangin kang Abraham sa tanang butang.

²Ug miingon si Abraham sa iyang sulogoon, ang labing tigulang sa iyang balay, nga mao siya ang nagbantay sa tanan nga iya: Ibutang mo, nangaliyupo ako kanimo, ang imong kamot sa ilalum sa akong paa;

³Ug ikaw papanumpaon ko tungod kang Jehova ang Dios sa mga langit, ang Dios sa yuta, aron dili ka magpili ug usa ka asawa alang sa akong anak nga lalake gikan sa mga anak nga babaye sa mga Canaanhon diin ako magpuyo;

⁴Kondili nga umadto ka sa akong yuta ug sa akong kaubanan, ug magakuha ka ug asawa alang sa akong anak nga si Isaac.

⁵Ug ang sulogoon mitubag kaniya: Tingali ang babaye dili buot monunot kanako sa pag-anhi niining yutaa. Busa, igabalik ko ba ang imong anak nga lalake ngadto sa yuta nga gigikanan mo?

⁶Ug si Abraham miingon: Matngonan mo nga dili mo ibalik ang akong anak nga lalake didto.

⁷Si Jehova, ang Dios sa mga langit, nga mikuha kanako sa balay sa akong amahan ug sa yuta nga akong natawohan, ug siya nagsulti kanako, ug nanumpa siya kanako, ug nag-ingon: Sa imong kaliwatan igahatag ko kining yutaa, siya magasugo sa iyang manolonda sa atubangan mo, ug ikaw magakuha gikan didto ug asawa alang sa akong anak nga lalake.

⁸Ug kong ang babaye dili buot monunot kanimo makagawas ka niining akong panumpa, apan nga dili mo lamang ibalik didto ang akong anak nga lalake.

⁹Ug ang sulogoon mibutang sa iyang kamot sa ilalum sa paa ni Abraham, nga iyang agalon, ug siya nanumpa kaniya mahitungod niining butanga.

¹⁰Ug ang ulipon mikuha ug napulo ka mga camello, sa mga camello sa iyang agalon, ug milakaw siya; kay sa iyang kabubut-on anaa ang tanan nga mga bahandi sa iyang agalon; ug milakaw, ug miabut siya sa Mesopotamia sa lungsod ni Nachor.

¹¹Ug gipalubog niya ang mga camello sa gawas sa lungsod, haduol sa usa ka atabay sa tubig, sa takna sa kahaponon, sa takna sa paggula sa mga babaye aron sa pagkalos ug tubig.

¹²Ug miingon siya: O Jehova, nga Dios sa akong agalon nga si Abraham, hatagi ako, pangayoon ko kanimo, ug maayong paglakaw karong adlaw, ug kaloy-i ang akong agalon nga si Abraham.

¹³Ania karon, ako nagatindog haduol sa tuburan sa tubig, ug ang mga anak nga babaye sa mga tawo niining lungsora nagapaingon nganhi sa pagkalos ug tubig:

¹⁴Ug mahitabo unta nga ang dalaga nga akong pagaingnon: Ipaubos ang imong banga, nangayo ako kanimo, aron nga paimnon mo ako; ug siya motubag unta: Uminum ka, ug pagapaimnon ko usab ang imong mga camello: hinaut unta nga siya mahimo nga imong pinili alang sa imong alagad nga si Isaac; ug sa ingon niini maila ko nga ikaw nagapakita ug kalooy sa akong agalon.

¹⁵Ug nahitabo nga sa wala pa siya makahuman sa iyang pagsulti, nga, ania karon, si Rebeca, nga gianak ni Bethuel, nga anak nga lalake ni Milca, nga asawa ni Nachor, igsoon nga lalake ni Abraham, migula siya uban ang iyang banga diha sa ibabaw sa iyang abaga.

¹⁶Ug ang dalaga maanyag kaayo nga pagatan-awon, ulay, wala pay lalake nga nakaila kaniya; ug mikanaug siya sa tuburan, ug gipuno niya ang iyang banga, ug misaka siya.

¹⁷Ug ang sulogoon midalagan sa pagsugat kaniya, ug miingon: Paimna ako, nangamuyo ako kanimo, ug diyutay nga tubig sa imong banga.

¹⁸Ug siya mitubag: Uminum ka, ginoo ko; ug iyang gidali, ug gipaubos ang iyang banga sa ibabaw sa iyang kamot, ug siya gipainum niya.

¹⁹Ug sa human siya paimna, miingon siya: Alang sa imong mga camello usab magakalos ako ug tubig hangtud nga mahuman sila pag-inum.

²⁰Ug midali siya, ug gibubo niya ang iyang banga sa pasung, ug midalagan siya pag-usab sa atabay sa pagtimba ug tubig, ug mikalos siya alang sa tanan niyang mga camello.

²¹Ug ang tawo mitutok kaniya, ug naghilum siya aron sa pag-ila kong si Jehova nagpanalangin kun wala sa iyang panaw.

²²Ug nahitabo nga sa human makainum ang mga camello, gihatagan siya sa tawo

ug usa ka ariyos nga bulawan, nga nagatimbang ug tunga sa siclo, ug duruha ka pulceras alang sa iyang mga kamot nga timbang ug napulo ka siclo nga bulawan,

²³Ug miingon siya: Kang kinsa ka ba nga anak? Gipangayo ko kanimo nga itug-an mo kanako. Aduna bay dapit sa balay sa imong amahan nga aron among kaabutan?

²⁴Ug siya mitubag: Ako mao ang anak nga babaye ni Bethuel, nga anak nga lalake ni Milca, nga gianak niya kang Nachor.

²⁵Siya nag-ingon pa kaniya: Ingon usab sa among balay kami adunay dagami ug daghan nga kompay, ug dapit alang sa pagpahulay.

²⁶Ug ang tawo miduko, ug misimba kang Jehova.

²⁷Ug miingon siya: Dalayegon si Jehova, Dios sa akong agalon nga si Abraham, nga wala mahabulag ang iyang mahigugmaong kalolot ug ang iyang kamatuoran sa akong agalon; ug nagamando kanako si Jehova sa dalan sa balay sa mga igsoon sa akong agalon.

²⁸Ug ang dalaga midalagan ug nagpahibalo kanila sa balay sa iyang inahan sumala niining mga pulonga.

²⁹Ug si Rebeca may usa ka igsoon nga lalake nga gihinganlan si Laban, nga midalagan sa gawas padulong sa tawo nga didto sa tuburan.

³⁰Ug nahitabo nga sa pagpakakita niya sa singsing ug sa mga pulceras sa mga

kamot sa iyang igsoon nga babaye ug sa pagpakadungog niya sa mga pulong ni

Rebeca nga iyang igsoon nga nagaingon: Mao kini ang gisulti kanako niadtong tawohana; nga siya miadto kaniya, ug ania karon, nga siya didto sa tuburan uban sa mga camello.

³¹Ug siya miingon kaniya: Umari ka, ikaw nga gipanalanginan ni Jehova; ngano nga ania ka sa gawas? Gihikay ko ang balay ug ang dapit alang sa mga camello.

³²Unya ang tawo misulod sa balay, ug gihubaran ni Laban ang mga camello, ug
iyang gihatagan sila ug dagami ug kompay, ug tubig sa paghimasa sa iyang mga
tiil, ug sa mga tiil sa mga tawo nga ming-uban kaniya.

³³Ug ilang gidulot sa iyang atubangan ang pagkaon; apan siya miingon: Dili ako mokaon hangtud nga ikasulti ko ang gisugo kanako. Ug siya miingon kaniya: Isulti mo.

³⁴Ug miingon siya: Ako maoy sulogoon ni Abraham.

³⁵Ug gipanalanginan ni Jehova ang akong agalon sa hilabiban uyamut, ug midaku siya ug siya gihatagan ug mga carnero, ug mga vaca, ug salapi ug bulawan, ug mga sulogoon nga lalake ug mga sulogoon nga babaye, ug mga camello ug mga asno.

³⁶Ug si Sara nga asawa sa akong ginoo nag-anak kaniya sa usa ka anak nga lalake, sa iyang pagkatigulang; ug kaniya gihatag ang tanan nga iyang katigayonan.

³⁷Ug ako gipapanumpa sa akong agalon nga nag-ingon: Dili ka magpili ug
usa
ka asawa alang sa akong anak nga lalake gikan sa mga babaye sa mga Canaanhon
kang kinsang yuta maoy akong gipuy-an.

³⁸Apan umadto ka sa balay sa akong amahan, ug sa akong kaubanan ug
magpili
ka ug usa ka asawa alang sa akong anak nga lalake.

³⁹Ug giingon ko ang akong agalon: Tingali ang babaye dili buot mosunod kanako.

⁴⁰Ug siya miingon kanako: Si Jehova, nga sa iyang atubangan naglakaw ako, magapadala sa iyang manolonda kuyog kanimo, ug magapauswag sa imong dalan;
nga ikaw magkuha ug usa ka asawa alang sa akong anak nga lalake sa akong kaubanan sa panimalay sa akong amahan.

⁴¹Unya makagawas ikaw niining pagpanumpa, kong moabut ka sa akong

kaubanan;

ug kong ikaw dili nila hatagan sa dalaga makagawas ka sa akong pagpanumpa.

⁴²Ug nakadangat ako karong adlaw didto sa atabay, ug miingon ako: O Jehova, Dios sa akong agalon nga si Abraham, kong ikaw magapauswag sa akong dalan nga akong pagalaktan.

⁴³Ania ako nagatindog duol sa atabay sa tubig ug mahitabo unta nga ang dalaga nga moanhi aron sa pagkalos ug tubig, ug moingon ako kaniya: Hatagi ako, nagaampo ako kanimo, ug madiyutay nga tubig nga ilimnon gikan sa imong banga.

⁴⁴Ug motubag unta siya: Uminum ka ug ingon man usab ang imong mga camello mokuha ako ug tubig; kini mao unta ang babaye nga gitagana sa Dios alang sa anak nga lalake sa akong agalon.

⁴⁵Ug sa wala pa mahuman ang akong pagsulti sa sulod sa akong kasingkasing, ania karon, si Rebeca nga nagadala sa iyang banga sa tubig diha sa iyang abaga, ug nanaug didto sa atabay ug mikalos sa tubig; ug ako nag-ingon: Paimna ako.

⁴⁶Ug midali siya ug gipaubos niya ang iyang banga gikan sa iyang abaga, ug nag-ingon siya: Uminum ka ug paimnon ko usab ang imong mga camello. Ug miinum ako ug gipainum niya usab ang akong mga camello.

⁴⁷Ug ako nangutana kaniya, ug miingon: Kang kinsa ba ikaw nga anak? Ug mitubag siya: Anak ni Bethuel nga anak nga lalake ni Nachor nga gianak kaniya ni Milca. Ug gibutang ko ang ariyos sa iyang ilong ug ang mga pulceras sa iyang mga bukton.

⁴⁸Ug miduko ako ug misimba ako kang Jehova ug gidalayeg ko si Jehova, ang Dios sa akong agalon nga si Abraham, nga nagmando kanako sa dalan nga matul-id aron sa pagkuha sa anak nga babaye sa igsoon sa akong agalon aron nga mahimo siya nga asawa sa iyang anak nga lalake.

⁴⁹Nan, karon kong buhaton ninyo ang mahigugmaong kalolot ug pagkamatimumanon sa akong agalon, magpahayag kamo kanako; ug kong dili ugaling, magpahayag kamo kanako, aron ako mosimang ngadto sa kamot nga too kun sa wala.

⁵⁰Unya si Laban ug si Bethuel mingtubag ug ming-ingon sila: Kang Jehova nagagula kini nga butanga, dili kami makahimo sa pagsulti kanimo ug dautan ni maayo.

⁵¹Anaa diha si Rebeca sa atubangan mo, dawata siya, ug lumakaw ka ug ipaasawa siya sa anak nga lalake sa imong agalon, ingon sa gipamulong na ni Jehova.

⁵²Ug nahitabo nga sa nakabati ang sulogoon ni Abraham sa ilang mga pulong,
siya sa iyang kaugalingon miyukbo sa yuta kang Jehova.

⁵³Ug ang sulogoon nagkuha sa mga alahas nga salapi, ug mga alahas nga bulawan, ug mga saput ug kini gihatag kang Rebeca; ingon man usab siya mihatag ug mga butang hamili sa iyang igsoon nga lalake ug sa iyang inahan.

⁵⁴Ug sila nangaon ug nanginum, siya ug ang mga tawo nga mingkuyog kaniya,
ug minghigda didto sa tibook nga gabii; ug mingbangon sila sa pagkabuntag, ug siya miingon: Papaulia ako ninyo ngadto sa akong agalon.

⁵⁵Unya mingtubag ang iyang igsoon nga lalake ug ang iyang inahan: Pahulata
ang dalaga kanamo sa pila lamang ka adlaw, bisan napulo lamang ka adlaw ug sa human niini makalakaw siya.

⁵⁶Ug siya miingon kanila: Ayaw kamo pagpugong kanako, kay nagatan-aw kamo
nga si Jehova nagapanalangin sa akong panaw; papaulia na ako aron moadto ako
sa akong agalon.

⁵⁷Unya sila mingtubag: Tawgon nato ang dalaga ug atong pangutan-on siya.

⁵⁸Ug gitawag nila si Rebeca, ug sila ming-ingon kaniya: Mouban ka ba niining tawohana? Ug siya mitubag: Oo, mouban ako.

⁵⁹Unya gitugotan nila sa pagpalakaw si Rebeca nga igsoon nila nga babaye, ug ang iyang iwa, ug ang sulogoon ni Abraham ug ang iyang mga tawo,

⁶⁰Ug gipanalanginan nila si Rebeca, ug sila miingon kaniya: Igsoon namo, mainahan ka unta sa linibolibo, ug ang imong kaliwatan makapanag-iy sa pultahan niadtong nanagdumot kanila.

⁶¹Unya mitindog si Rebeca ug ang iyang mga sulogoon nga babaye, ug

nangabayo sila sa mga camello, ug ming-uban sila sa tawo; ug ang sulogoon nga lalake midawat kang Rebeca ug milakaw siya.

⁶²Ug mianhi si Isaac gikan sa atabay Beer-lahai-roi (atabay niadtong Buhi nga nagatan-aw kanako), kay siya nagpuyo sa yuta sa habagatan.

⁶³Ug migula si Isaac sa pagpalandong didto sa kapatagan sa takna sa kahaponon; ug giyahat niya ang iyang mga mata, ug hingtan-awan niya, ug ania karon, ang mga camello nga nanagpaingon kaniya.

⁶⁴Si Rebeca usab miyahat sa iyang mga mata, ug hingkit-an niya si Isaac, ug mikanaug siya sa camello.

⁶⁵Ug nangutana siya sa sulogoon: Kinsa ba kining tawohana nga gikan sa kapatagan nga nagasugat kanato? Ug ang ulipon mitubag: Kini mao ang akong agalon. Unya gikuha niya ang iyang pandong ug nagtabon siya sa iyang kaugalingon.

⁶⁶Ug ang sulogoon nagsugilon kang Isaac sa tanan nga iyang gibuhat.

⁶⁷Ug gipasulod siya ni Isaac ngadto sa balongbalong sa iyang inahan nga si Sara, ug gidawat niya si Rebeca ug siya naasawa niya; ug siya gihigugma niya, ug ginalipay si Isaac sa tapus na ang kamatayon sa iyang inahan.

Chapter 25

¹Ug si Abraham mikuha ug laing asawa, ug ang iyang ngalan mao si Cetura.

²Ug siya nanganak kang Zimram, ug kang Joksan, ug kang Medan, ug kang Midiam, ug kang Ishbak, ug kang Sua.

³Ug si Joksan nanganak kang Seba, ug kang Dedan. Ug ang mga anak nga lalake ni Dedan mao si Assurim, ug si Letusim ug si Leummin.

⁴Ug ang mga anak nga lalake ni Midiam, si Epha, ug si Epher, ug si Enech, ug si Abida, ug si Eldaa. Ngatanan kini sila maoy mga anak ni Cetura.

⁵Ug gihatag ni Abraham ang tanan nga iya kang Isaac.

⁶Apan ang mga anak nga lalake sa iyang mga puyopuyo gihatagan ni Abraham ug

mga gasa; ug sila gipalakaw niya sa halayo kang Isaac nga iyang anak, sa nagpuyo pa siya dapit sa silangan, ngadto sa yuta sa silangan.

⁷Ug kini mao ang mga adlaw sa mga tuig sa kinabuhi ni Abraham nga iyang gikinabuhi; usa ka gatus ug kapitoan ug lima ka tuig.

⁸Ug gitugyan ni Abraham ang espiritu, ug namatay siya sa hilabihang pagkatigulang, usa ka tawong tigulang, ug puno sa mga tuig, ug gitipon siya sa iyang katawohan.

⁹Ug siya gilubong ni Isaac ug ni Ismael nga iyang mga anak nga lalake didto sa langub sa Macpela, didto sa kapatagan ni Ephron, nga anak nga lalake ni Zoar nga Hetehanon, nga anaa sa atbang sa Mamre;

¹⁰Ang kapatagan nga gipalit ni Abraham sa mga anak ni Heth: didto gilubong si Abraham, ug si Sara nga iyang asawa.

¹¹Ug nahitabo sa tapus ang kamatayon ni Abraham, nga gipanalanginan sa Dios si Isaac ang iyang anak; ug mipuyo si Isaac sa haduol sa atabay sa Beer-lahai-roi (atabay niadtong Buhi nga nagatan-aw kanako).

¹²Ug kini mao ang mga kaliwatan ni Ismael, anak nga lalake ni Abraham, nga gianak kaniya ni Agar, nga Egiptohanon, ang ulipon nga babaye ni Sara:

¹³Busa kini mao ang mga ngalan sa mga anak nga lalake ni Ismael, pinaagi sa mga ngalan nila, pinaagi sa ilang mga kaliwatan; ang panganay ni Ismael, si Nabaioth; unya si Cedar ug si Abdeel, ug si Mibsam,

¹⁴Ug si Misma, ug si Duma, ug si Massa,

¹⁵Ug si Hadad, ug si Tema ug si Jetur, ug si Naphis, ug si Cedema.

¹⁶Ug kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Ismael, ug kining mga ngalan nila pinaagi sa ilang mga lungsod, ug sumala sa ilang mga hunonganan napulo ug duha ka mga punoan sumala sa ilang mga panimalay.

¹⁷Ug kini mao ang mga tuig sa kinabuhi ni Ismael, usa ka gatus katloan ug pito ka tuig, ug gitugyan niya ang iyang espiritu, ug namatay siya; ug gitipon siya sa iyang lungsod.

¹⁸Ug nanagpuyo sila gikan sa Havila hangtud sa Shur nga diha sa atbang sa Egipto sa magapadulong ikaw ngadto sa Asiria; ug mipuyo siya sa atbang sa tanan niyang mga igsoon.

¹⁹Ug kini mao ang mga kaliwatan ni Isaac nga anak ni Abraham. Si Abraham nanganak kang Isaac.

²⁰Ug may panuigon si Isaac nga kap-atan ka tuig sa pagpangasawa niya kang Rebeca, nga anak ni Bethuel, nga Aramehanon sa Padan-aram nga igsoon nga babaye ni Laban, nga Aramehanon.

²¹Ug nangamuyo si Isaac kang Jehova alang sa iyang asawa, tungod kay siya apuli; ug miuyon si Jehova ug nanamkon si Rebeca nga iyang asawa.

²²Ug ang mga anak nanagbusog diha sa sulod niya; ug miingon siya: Kong mao kini, ngano nga mabuhi pa ako? Ug siya miadto sa pagpangutana kang Jehova.

²³Ug si Jehova mitubag kaniya: Adunay duruha ka nasud sa sulod nimo, ug ang duruha ka katawohan pagabahinon gikan sa sulod sa imong ginhawaan; ug ang usa ka katawohan labing malig-on kay sa usa ka katawohan, ug ang magulang magaalagad sa manghud.

²⁴Ug sa natuman na ang iyang mga adlaw sa pag-anak, ania karon, dihay kaluha sa iyang taguangkan.

²⁵Ug ang nahauna nga migula bulagaw, ug ang tibook nga lawas balhiboon ingon sa usa ka bisti nga gisapawan ug balhibo; ug gihinganlan nila ang iyang ngalan si Esau.

²⁶Ug sa ulahi migula ang iyang igsoon nga lalake, nga mikupot ang iyang kamot sa tikod ni Esau; ug gihinganlan ang iyang ngalan si Jacob. Ug si Isaac may panuigon nga kan-uman ka tuig sa iyang pag-anak kanila.

²⁷Ug ang mga bata nanagtubo, ug si Esau nahimong batid sa pangayam, tawo sa kapatagan: apan si Jacob mao ang tawo nga hilumon nga nagpuyo sa mga balongbalong.

²⁸Ug si Esau gihigugma ni Isaac, kay nakakaon siya sa iyang pinangayaman; apan si Rebeca nahigugma kang Jacob.

²⁹Ug nagluto si Jacob ug sud-an nga sinabawan; ug mipauli si Esau gikan sa kapatagan ug gikapuyan siya:

³⁰Ug si Esau miingon kang Jacob; Nangayo ako kanimo nga pakan-on mo ako

nianang mapulapula nga linat-an, kay hilabihan nga pagkakapoy ko. Busa gihinganlan ang iyang ngalan si Edom.

³¹Ug si Jacob mitubag: Ibaligya mo una kanako niining adlaw ang imong pagkapanganay.

³²Unya miingon si Esau: Tan-awa, himalatyon na ako: unsa man ang kapuslanan

kanako sa akong pagkapanganay?

³³Ug si Jacob miingon: Manumpa ka kanako niining adlaw. Ug siya nanumpa

kaniya, ug gibaligya niya kang Jacob ang iyang pagkapanganay.

³⁴Unya si Esau gihatagan ni Jacob sa tinapay ug sa linuto nga mga liso; ug siya mikaon ug miinum, ug mitindog ug milakaw. Niini gitamay ni Esau ang iyang pagkapanganay.

Chapter 26

¹Ug may gutom sa yuta, labut pa sa unang gutom sa mga adlaw ni Abraham; ug

miadto si Isaac kang Abimelech nga hari sa mga Filistihanon sa Gerar.

²Ug mitungha kaniya si Jehova, ug siya miingon kaniya: Dili ka maglugsong ngadto sa Egipto: pumuyo ka sa yuta nga akong igaingon kanimo:

³Pumuyo ka niining yutaa, ug ako magauban kanimo, ug ikaw pagapanalanginan

ko; kay kanimo ug sa imong kaliwatan, igahatag ko ngatanan kining mga yutaa, ug pagatukoron ko ang panumpa nga gipanumpa ko kang Abraham nga imong

amahan.

⁴Ug pagapadaghanon ko ang imong kaliwatan ingon sa mga bitoon sa langit, ug

igahatag ko sa imong kaliwatan kining tanan nga mga yuta; ug ang tanang mga nasud sa yuta mapanalanginan diha sa imong kaliwat:

⁵Kay nagpatalinghug si Abraham sa akong tingog, ug gibantayan niya ang

akong tulomanon, ang akong mga sugo, ang akong mga pamatasan, ug ang akong mga balaod.

⁶Busa, mipuyo si Isaac sa Gerar.

⁷Ug ang mga tawo niadtong dapita nanagpangutana kaniya mahatungod sa iyang

asawa; ug siya mitubag: Siya akong igsoon nga babaye; kay nahadlok siya sa pag-ingon: Siya akong asawa; kay tingali, matud niya, patyon ako sa mga tawo niining dapita tungod kang Rebeca; kay maanyag siya nga pagatan-awon.

⁸Ug nahitabo nga, sa nagpuyo siya didto sa daghang mga adlaw, si Abimelech,

nga hari sa mga Filistihanon, mitambo sa usa ka tamboanan, ug hingkit-an niya si Isaac nga naglingawlingaw uban kang Rebeca nga iyang asawa.

⁹Ug gitawag ni Abimelech si Isaac, ug miingon siya: Ania karon, siya mao, sa pagkamatuod, ang imong asawa busa, nganong miingon ka: Siya akong igsoon

nga babaye? Ug si Isaac mitubag kaniya: Kay miingon ako, tingali ug mamatay ako tungod kaniya.

¹⁰Ug si Abimelech miingon: Unsa kining gibuhath mo kanamo? Ang usa sa mga

tawo diriyut makatipon paghigda sa imong asawa, ug ikaw mao unta ang magadala ug sala sa ibabaw kanamo.

¹¹Unya si Abimelech nagsugo sa tanan nga mga tawo nga nagaingon: Ang magatandog niining tawohana kun sa iyang asawa, sa pagkamatuod, pagapatyon siya.

¹²Ug nagpugas si Isaac niadtong yutaa, ug nakapanuig niadtong tuiga ug usa ka gatus ka pilo, kay siya gipanalanginan ni Jehova.

¹³Ug ang tawo midaku ug nagpadayon sa pagdaku hangtud nga siya nahimo nga

labing daku gayud.

¹⁴Ug nakapanag-iya siya sa mga panon sa mga carnero, ug nakapanag-iya sa

mga panon sa mga vaca, ug daku nga panimalay: Ug nangasina kaniya ang mga Filistihanon.

¹⁵Karon ang tanan nga mga atabay nga gipangalot sa mga binatonan sa iyang amahan nga si Abraham gipanabonan sa mga Filistihanon, ug kini gipanagpuno nila sa yuta.

¹⁶Ug miingon si Abimelech kang Isaac: Pahilayo ka kanamo; kay ikaw labi pa gayud nga gamhanan kay kanamo.

¹⁷Ug si Isaac mipahawa didto. Ug gipatindog niya ang iyang mga balongbalong sa walog sa Gerar, ug mipuyo didto.

¹⁸Ug gikalot pag-usab ni Isaac ang mga atabay sa tubig, nga ilang gikalot sa mga adlaw ni Abraham, nga iyang amahan; kay gitabonan sa mga Filistihanon sa tapus mamatay si Abraham. Ug kini gihinganlan niya ingon sa mga ngalan nga gibutang kanila sa iyang amahan.

¹⁹Ug ang mga binatonan ni Isaac nanagkalot didto sa walog, ug hingkaplagan nila didto ang usa ka atabay sa mga tubig nga nagatubod.

²⁰Ug ang mga magbalantay sa kahayupan sa Gerar nanagpakig-away sa mga magbalantay sa kahayupan ni Isaac, nga nagaingon: Ang tubig amo man. Ug gihinganlan ang atabay Esek, kay sila nakig-away kaniya.

²¹Ug nagkalot na usab sila ug lain nga atabay, ug nakig-away usab sila tungod niini; ug kini gihinganlan niya Sitnah.

²²Ug mipahawa siya didto, ug mikalot ug laing atabay; ug alang niana wala na sila makig-away; ug kini gihinganlan niya Rehoboth, ug miingon siya: Sanglit karon si Jehova mihatag ug dapit alang kanato ug magadaghan kita sa yuta.

²³Ug siya mitungas gikan didto padulong sa Beer-seba.

²⁴Ug mitungha kaniya ang Ginoo niadtong gabhiona, ug miingon: Ako mao ang Dios ni Abraham, nga imong amahan; dili ka mahadlok kay ako magauban kanimo ug ikaw pagapanalanginan ko, ug pagapadaghanon ko ang imong kaliwatan tungod kang Abraham nga akong ulipon.

²⁵Ug si Isaac mipatindog didto ug usa ka halaran, ug nangaliya siya sa

ngalan ni Jehova; ug gipatindog niya didto ang iyang balongbalong; ug ang mga binatonan ni Isaac nagkalot ug usa ka atabay.

²⁶Unya si Abimelech miadto kaniya gikan sa Gerar ug si Ahussath, nga abyan niya, ug si Pichol, nga capitan sa iyang kasundalohan.

²⁷Ug miingon kanila si Isaac: Nganong mianhi kamo kanako, sa nakita nga kamo nagadumot kanako, nga gisalikway man gani ninyo ako sa halayo kaninyo?

²⁸Ug sila mingtubag: Nakita namo sa dayag gayud nga si Jehova nag-uban kanimo ug nanag-ingon kami: Himoon ta ang usa ka panumpa sa taliwala kanato, bisan sa taliwala kanamo ug kanimo, ug magapakigsaad kami kanimo;

²⁹Aron dili ka magabuhat ug dautan alang kanamo, maingon nga kami wala magatandog kanimo, ug ingon nga kaming tanan nagbuhat ug maayo alang kanimo, ug ikaw gipagikan namo sa pakigdait; ikaw karon mao ang gibulahan ni Jehova.

³⁰Ug siya nagbuhat ug kombira alang kanila, ug nangaon sila ug nanginum;

³¹Ug mingbangon sila sa kaadlawon, ug nanagpanumpa sila ang usa sa usa; ug gipagikan sila ni Isaac, ug sila nanglakat gikan kaniya sa pakigdait.

³²Ug niadtong adlaw gayud nahitabo nga miabut ang mga sulogoon ni Isaac, ug nanagsugilon kaniya mahatungod sa atabay nga ilang gikalot ug sila nanag-ingon kaniya: Ang tubig hingkaplagan namo.

³³Ug kini gihinganlan niya ug Seba: tungod niini, ang ngalan niadtong lungsora Beer-seba hangtud niining adlaw.

³⁴Ug sa may panuigon na si Esau nga kap-atan ka tuig nangasawa siya kang Judith, anak nga babaye ni Beeri, nga Hetehanon, ug kang Basemat, anak nga babaye ni Elon, nga Hetehanon.

³⁵Ug kini sila mao ang kapaitan sa kalag alang kang Isaac ug kang Rebeca.

—

¹Ug nahitabo nga sa natigulang na si Isaac, ug ang iyang mga mata midulom na, sa pagkaagi nga siya nawad-an na sa panan-aw, gitawag niya si Esau, nga iyang anak nga magulang, ug siya miingon kaniya: Anak ko; ug siya mitubag: Ania ako.

²Ug miingon siya: Tan-awa karon, ako tigulang na, ako wala mahibalo sa adlaw sa akong kamatayon:

³Busa karon, ako nangamuyo kanimo, kuhaa ang imong mga hinagiban, ang imong baslayan ug ang imong pana, ug lumakaw ka sa kapatagan ug ipangayam mo ako.

⁴Ug buhatan mo ako ug makaon nga lamian, ingon sa akong higugmaan ug dad-on mo nganhi kanako, ug mokaon ako aron panalanginan ka sa akong kalag, sa dili pa mamatay ako.

⁵Ug si Rebeca nagpatalinghug, sa pagsulti ni Isaac kang Esau, nga iyang anak; ug milakaw si Esau sa kapatagan sa pagkuha ug inayaman nga iyang pagadad-on.

⁶Ug si Rebeca nagsulti kang Jacob nga iyang anak, nga nagaingon: Ania karon hingdunggan ko sa imong amahan nga nagasulti kang Esau nga imong igsoon nga nagaingon:

⁷Dad-an mo ako nganhi ug inayaman, ug ibuhat ako ug makaon nga lamian aron makakaon ako, ug panalanginan ikaw sa atubangan ni Jehova sa dili pa mamatay ako.

⁸Busa karon, anak ko, tumana ang akong tingog sumala sa akong isugo kanimo:

⁹Umadto ka karon sa panon, ug gikan didto dad-an mo ako ug duruha ka book nga mga maayong kanding nga gagmay nga lake, ug sila pagabuhaton ko ug mga sud-an nga lamian alang sa imong amahan, ingon sa iyang higugmaan.

¹⁰Ug dad-on mo kini sa imong amahan, aron mokaon siya, sa ingon niana

ikaw

panalanginan niya sa dili pa mamatay siya.

¹¹Ug si Jacob miingon kang Rebeca nga iyang inahan: Ania karon, si Esau nga

akong igsoon, balhiboon man nga pagkatawo, ug ako hanglas nga pagkatawo:

¹²Tingali unya hikapon ako sa akong amahan, ug ako pagadahumon niya nga malimbongon, ug modangat kanako ang tunglo, ug dili hinoon ang panalangin.

¹³Ug ang iyang inahan miingon kaniya: Anak ko, kanako mahulog ang tunglo nga mahaanha kanimo; magtuman ka lamang sa akong tingog, ug lumakaw ka, ug

kini dad-on mo nganhi kanako.

¹⁴Ug siya milakaw, ug mikuha, ug gidala niya kini ngadto sa iyang nahan; ug ang iyang inahan nagbuhat ug makaon nga lamian ingon sa higugmaan sa iyang

amahan.

¹⁵Ug si Rebeca mikuha sa mga maayong bisti ni Esau nga anak niya nga kamagulangan, nga didto uban kaniya sa iyang balay, ug gibisti niya kang Jacob nga iyang anak nga kamanghuran.

¹⁶Ug siya gisul-oban sa ibabaw sa iyang mga kamot sa mga panit sa mga nati

nga kanding; ug sa ibabaw sa tingkoy sa dapit diin walay buhok.

¹⁷Ug iyang gihatag ang makaon nga lamian ug ang tinapay nga gihikay niya, sa kamot ni Jacob nga iyang anak.

¹⁸Ug siya miadto sa iyang amahan, ug miingon siya: Amahan ko; ug siya mitubag: Ania ako; kinsa ba ikaw, anak ko?

¹⁹Ug si Jacob miingon sa iyang amahan: Ako si Esau nga imong panganay; gibuhat ko ang butang sumala sa gisugo mo kanako; bumangon ka karon, nangamuyo ako, lumingkod ka, ug kumaon sa akong inayaman, aron panalanginan

mo ako sa imong kalag.

²⁰Ug si Isaac miingon sa iyang anak: Naunsa nga nakakaplag man ikaw niana

sa madali, anak ko? Ug siya mitubag: Kay si Jehova nga imong Dios naghatag niini kanako sa madali.

²¹Ug si Isaac miingon kang Jacob: Dumuol ka karon, nangamuyo ako

kanimo,

aron ikaw hikapon ko, anak ko, kong ikaw mao ba gayud ang akong anak nga si

Esau o dili ba.

²²Ug miduol si Jacob sa iyang amahan nga si Isaac; ug iyang gihikap siya, ug miingon siya: Ang tingog mao ang tingog ni Jacob, apan ang mga kamot mao

ang mga kamot ni Esau.

²³Ug siya wala makaila kaniya; kay ang iyang mga kamot balhiboon man sama

sa mga kamot ni Esau: Ug iyang gipanalanginan siya.

²⁴Ug miingon siya: Ikaw ba ang akong anak nga si Esau? Ug siya mitubag: Ako

man.

²⁵Ug miingon siya: Ipaduol kana kanako, mokaon ako sa inayaman sa akong anak, aron magapanalangin kanimo ang akong kalag. Ug ang makaon iyang gipaduol ug mikaon siya; iyang gidad-an usab siya ug vino, ug miinum siya.

²⁶Ug miingon kaniya si Isaac nga iyang amahan: Dumuol ka karon, ug halokan

mo ako, anak ko.

²⁷Ug siya miduol, ug iyang gihalokan siya; ug nakapanimaho si Isaac sa baho sa iyang mga bisti, ug iyang gipanalanginan siya, ug miingon siya: Tan-awa, ang baho sa akong anak. Ingon sa baho sa kapatagan nga gipanalanginan ni Jehova:

²⁸Ug, pagahatagan ka sa Dios sa tun-og gikan sa langit. Ug sa mga kinatambokan sa yuta, Ug sa kadagaya sa trigo ug sa duga sa parras:

²⁹Magaalagad kanimo ang mga katawohan; Ug ang mga nasud managyukbo kanimo:

Magaginoo ikaw sa imong mga igsoon, Ug managyukbo kanimo ang mga anak sa

imong inahan: Mga tinunglo ang mga magatunglo kanimo, Ug pagabulahanon ang

mga nagapanalangin kanimo.

³⁰Ug nahitabo nga sa human si Isaac makapanalangin kang Jacob, ug halus ngani makapahawa si Jacob sa atubangan ni Isaac nga iyang amahan, miabut na

si Esau nga iyang igsoon gikan sa iyang pagpangayam.

³¹Ug siya mibuhat usab ug makaon nga lamian ug iyang gidala sa iyang amahan, ug siya miingon kaniya: Bumangon ka, amahan ko, ug kumaon ka sa inayaman sa imong anak, aron ang imong kalag magapanalangin kanako.

³²Ug si Isaac nga iyang amahan miingon kaniya: Kinsa ba ikaw? Ug siya mitubag: Ako mao ang imong anak, ang imong panganay, nga si Esau.

³³Ug mikurog si Isaac sa hilabihan gayud, ug miingon: Kinsa man diay ang mianhi dinhi, nga mikuha ug inayaman, ug gidala dinhi kanako, ug mikaon ako sa tanan sa wala pa ikaw moabut? Ug siya gipanalanginan ko? Oo, mahimong bulahan siya.

³⁴Sa pagkadungog ni Esau sa mga pulong sa iyang amahan, mitu-aw siya sa hilabihang kadaku ug pagkapait nga pagtu-aw, ug miingon sa iyang amahan: Panalanginan mo usab ako, Oh amahan ko.

³⁵Ug siya miingon: Mianhi ang imong igsoon nga adunay limbong, ug mikuha sa imong panalangin.

³⁶Ug siya miingon: Dili ba maayo nga siya gihinganlan Jacob? kay gilimbongan na niya ako sa nakaduha; gikuha na niya ang akong pagkapanganay; ug, tan-awa, karon gikuha na usab niya ang akong panalangin. Ug miingon siya: Wala ba ikaw magtago ug panalangin alang kanako?

³⁷Si Isaac mitubag ug miingon kang Esau: Ania karon, gibutang ko siya sa pagkagino mo, ug akong gihatag kaniya ang tanan nga iyang mga igsoon nga mga ulipon niya; sa trigo ug sa bag-ong vino nga akong gitagana kaniya. Busa, unsa ang mahimo ko karon kanimo, anak ko?

³⁸Ug si Esau mitubag sa iyang amahan: Usa ra ba gayud ang imong panalangin, amahan ko? Panalangini ako bisan ako usab, amahan ko. Ug gipatugbaw ni Esau ang iyang tingog ug mihilak siya.

³⁹Ug si Isaac nga iyang amahan nagsulti, ug miingon kaniya: Ania karon, ang imong puloy-anan atua sa kinatambokan sa yuta, Ug sa tun-og sa mga langit gikan sa itaas;

⁴⁰Ug pinaagi sa imong pinuti magakinabuhi ka, ug sa imong igsoon magaalagad ikaw: Ug mahitabo nga sa makagawas ikaw, Nga pagatangtangan mo ang iyang

yugo sa imong liog.

⁴¹Ug nagdumot si Esau kang Jacob tungod sa panalangin nga gipanalangin kaniya sa iyang amahan, ug miingon siya sa iyang kasingkasing: Haduol na ang mga adlaw sa pagbalata tungod sa akong amahan; unya pagapatyon ko si Jacob nga akong igsoon.

⁴²Ug gisuginlan si Rebeca sa mga pulong ni Esau nga iyang anak nga kamagulangan; ug iyang gipasugoan ug gipatawag si Jacob nga anak niya nga kamanghuran, ug giingon siya: Ania karon, si Esau nga imong igsoon naglipay sa iyang kaugalingon mahitungod kanimo nga naninguha sa pagpatay kanimo.

⁴³Busa karon, anak ko, tumana ang akong tingog; tumindog ka, ug kumalagiw ka padulong kang Laban, akong igsoon nga lalake sa Haran;

⁴⁴Ug pumuyo ka uban kaniya ug pipila ka adlaw, hangtud nga ang kasuko sa imong igsoon nga lalake, mapuypoy;

⁴⁵Hangtud nga mapuypoy ang kaligutgut sa imong igsoon batok kanimo, ug nga hikalimtan niya ang imong gibuhat kaniya; unya magasugo ako ug akong paanhion ikaw gikan didto. Ngano nga mawad-an ako kaninyong duruha sa usa ka adlaw?

⁴⁶Ug miingon si Rebeca kang Isaac: Napungot ako sa akong kinabuhi tungod sa mga anak nga babaye ni Heth. Kong si Jacob mangasawa sa mga anak nga babaye ni Heth, ingon niining mga anak nga babaye niining yutaa, unsay kapuslanan sa akong kinabuhi?

Chapter 28

¹Unya gitawag ni Isaac si Jacob, ug iyang gipanalanginan siya, ug nagtugon kaniya ug miingon: Dili ka mangasawa sa mga anak nga babaye sa mga Canaanhon:

²Tumindog ka ug umadto sa Padan-aram, sa balay ni Bethuel nga amahan sa imong inahan, ug mangasawa ka didto gikan sa mga anak nga babaye ni

Laban,
nga igsoon sa imong inahan.

³Ug ang Dios nga Makagagahum sa ngatanan magapanalangin kanimo, ug magapa-mabugaon kanimo ug magapadaghan kanimo, aron ikaw mahimo nga pundok sa mga katawohan;

⁴Ug ikaw pagahatagan niya sa panalangin ni Abraham, kanimo ug sa imong kaliwatan uban kanimo; aron mapanununod mo ang yuta sa imong mga paglangyaw nga gihatag sa Dios kang Abraham.

⁵Ug si Jacob gipalakaw ni Isaac, ug siya miadto sa Padan-aram kang Laban, anak nga lalake ni Bethuel nga Siriahanon, nga igsoon ni Rebeca, nga inahan ni Jacob ug ni Esau.

⁶Karon nakita ni Esau nga si Isaac nagpanalangin kang Jacob ug iyang gipalakaw siya ngadto sa Padan-aram, sa pagpangasawa; ug nga sa pagpanalangin kaniya, iyang gitugon siya, ug miingon: Dili ka mangasawa sa mga anak nga babaye sa mga Canaanhon;

⁷Ug nga nagtuman si Jacob sa iyang amahan ug sa iyang inahan, ug miadto siya sa Padan-aram:

⁸Ug nakita ni Esau nga ang mga anak nga babaye nga Canaanhon, wala makapahimuot kang Isaac nga iyang amahan;

⁹Ug miadto si Esau kang Ismael, ug nangasawa kang Maalet, anak nga babaye ni Ismael, anak nga lalake ni Abraham, igsoon nga babaye ni Nabiaiot, labut pa sa uban nga iyang mga asawa.

¹⁰Ug si Jacob mipahawa sa Beer-seba, ug miadto padulong sa Haran.

¹¹Ug mipahulay siya sa usa ka dapit ug mipabilin didto sa tibook nga gabii, kay misalop na ang adlaw; ug mikuha siya ug usa sa mga bato niadtong dapita nga iyang giunlan ug mihigda siya sa pagkatulog niadtong dapita.

¹²Ug nagdamgo siya; ug ania karon, may usa ka hagdan nga nagatindog sa yuta, ug ang iyang tumoy miabut sa langit; ug ania karon, ang mga manolonda sa Dios, nga nagasaka ug nagakanaug niini.

¹³Ug ania karon, si Jehova nagatindog sa ibabaw niini, ug miingon siya: Ako mao si Jehova ang Dios ni Abraham, nga imong amahan ug ang Dios ni Isaac; ang yuta nga imong ginahigdaan igahatag ko kanimo, ug sa imong kaliwatan.

¹⁴Ug ang imong kaliwatan mahimong sama sa abug sa yuta, ug mokaylap ka sa kasadpan, ug sa silangan, ug sa amihanan ug sa habagatan; ug diha kanimo ug sa imong kaliwat pagapanalanginan ang tanan nga mga kabanayan sa yuta.

¹⁵Ug ania karon, ako magauban kanimo, ug ikaw pagabantayan ko sa bisan asa nga imong pagaadtoan, ug ikaw pagapabalikon ko niining yutaa; kay ako dili mobiya kanimo hangtud nga matuman ko ang akong gisulti kanimo.

¹⁶Ug nahigmata si Jacob gikan sa iyang paghikatulog, ug miingon: Sa pagkamatuod si Jehova ania niining dapita ug ako wala mahibalo.

¹⁷Ug nahadlok siya ug miingon: Pagkamakalilisang niining dapita! kini dili lain kondili ang balay sa Dios, ug kini mao gayud ang ganghaan sa langit.

¹⁸Ug si Jacob mibangon sayo sa pagkabuntag ug gikuha niya ang bato nga iyang giunlanan, ug kini gipatindog niya ingon sa usa ka haligi nga handumanan, ug iyang gibuboan ug lana ang ibabaw niini.

¹⁹Ug kadtong dapita gihinganlan niya ug Bethel; apan sa sinugdan ang ngalan niadtong lungsora Luz.

²⁰Ug si Jacob naghimo ug usa ka panumpa, nga nagaingon: Kong magauban ang Dios kanako, ug magabantay kanako niining dalana nga akong ginalaktan, ug magahatag kanako ug tinapay nga pagakan-on ug panapton nga igasul-ob,

²¹Sa pagkaagi nga makabalik ako sa pakigdait sa balay sa akong amahan, ug si Jehova mahimo nga akong Dios,

²²Unya kining batoha nga akong gipatindog ingon sa haligi nga handumanan mahimong balay sa Dios; ug sa tanan nga imong igahatag kanako, sa pagkamatuod ang bahin nga ikapulo akong igahatag kanimo.

—

Chapter 29

¹Ug si Jacob mipadayon sa iyang paglakat, ug miabut sa yuta sa mga anak sa

silangan.

²Ug mitan-aw siya, ug ania karon, ang usa ka atabay diha sa kapatagan, ug tan-awa, ang totolo ka panon sa mga carnero nga nanglubog duol niini; kay kining atabaya mao ang giimnan sa mga panon: ug usa ka dakung bato didto sa baba sa atabay.

³Ug didto gitigum ang tanang mga panon: ug giligid nila ang bato gikan sa baba sa atabay, ug gipainum nila ang mga carnero, ug giuli nila sa iyang dapit ang bato sa ibabaw sa baba sa atabay.

⁴Ug si Jacob miingon kanila: Mga igsoon ko, taga-diin ba kamo? Ug mitubag sila: Taga-Haran kami.

⁵Ug siya miingon kanila: Naila ba ninyo si Laban, anak ni Nachor? Ug miingon sila: Kami nakaila kaniya.

⁶Ug siya miingon kanila: Maayo ba siya? Ug sila ming-ingon: Maayo man; ug, ania karon, si Raquel iyang anak nga babaye nagapaingon nganhi uban sa mga carnero.

⁷Ug miingon siya: Tan-awa, hataas pa ang adlaw, ug dili pa panahon sa pagpatigum sa kahayupan; paimna ninyo ang mga carnero, ug lumakaw, ug pasibsiba sila.

⁸Ug miingon sila: Dili kami makahimo hangtud nga ang tanan nga mga panon matigum, ug ilang maligid ang bato gikan sa ibabaw sa baba sa atabay; unya kami magpainum sa mga carnero.

⁹Samtang nagsulti pa siya kanila, miabut si Raquel uban ang mga carnero sa iyang amahan; kay siya mao ang magbalantay niini.

¹⁰Ug nahitabo nga sa nakita ni Jacob si Raquel anak nga babaye ni Laban nga igsoon sa iyang inahan, ug ang mga carnero ni Laban nga igsoon nga lalake sa iyang inahan, nga miduol si Jacob, ug giligid niya ang bato gikan sa baba sa atabay, ug gipainum niya ang panon ni Laban, igsoon nga lalake sa iyang inahan.

¹¹Ug si Jacob mihalok kang Raquel, ug gipatugbaw niya ang iyang tingog, ug mihilak siya.

¹²Ug si Jacob miingon kang Raquel nga siya mao ang igsoon sa iyang

amahan,

ug siya mao ang anak nga lalake ni Rebeca: ug midalagan siya ug misugilon niini sa iyang amahan.

¹³Ug nahitabo nga sa pagkadungog ni Laban sa balita mahitungod kang Jacob,

ang anak nga lalake sa iyang igsoon nga babaye, midalagan siya pagsugat kaniya, ug siya gigakus niya, ug gihagkan niya, ug gidala niya sa iyang balay. Ug misugilon siya kang Laban sa tanan niining mga butanga.

¹⁴Ug si Laban miingon kaniya: Sa pagkamatuod, ikaw sa akong bukog ug sa akong unod. Ug mipuyo siya uban kaniya sa usa ka bulan.

¹⁵Ug si Laban miingon kang Jacob: Tungod kay ikaw akong igsoon, angay na diay nga ikaw magaalagad kanako nga walay bayad? Umingon ka kanako, pila ba ang imong isuhol?

¹⁶Ug si Laban adunay duha ka anak nga babaye: ang ngalan sa magulang mao si Lea, ug ang ngalan sa manghud mao si Raquel.

¹⁷Ug ang mga mata ni Lea malomo man; apan si Raquel maanyag ug madanihon.

¹⁸Ug si Raquel gihigugma ni Jacob; ug miingon siya: Sa pito ka tuig ako magaalagad kanimo tungod kang Raquel nga imong kamanghuran.

¹⁹Ug miingon si Laban: Labi pa nga maayo nga siya ihatag ko kanimo kay sa akong ihatag siya sa laing tawo: pumuyo ka uban kanako.

²⁰Ug nagaalagad si Jacob ug pito ka tuig tungod kang Raquel, ug kini ingon lamang sa pipila ka adlaw tungod sa iyang gugma alang kaniya.

²¹Ug si Jacob miingon kang Laban: Ihatag kanako ang akong asawa, kay natuman na ang akong mga adlaw, nga ako makapuyo uban kaniya.

²²Ug si Laban nagpatigum sa tanang mga tawo niadtong dapita ug gibuhat niya ang usa ka kombira.

²³Ug nahitabo nga sa pagkagabii, iyang gikuha si Lea, nga iyang anak nga babaye, ug iyang gidala ngadto kaniya: ug siya miduol kang Lea.

²⁴Ug gihatag ni Laban ang iyang ulipon nga babaye, si Silpa, kang Lea nga iyang anak, ingon nga iyang sulogoon nga babaye.

²⁵Ug sa pagkabuntag na, tan-awa, si Lea man diay; ug miingon siya kang Laban: Unsa kini nga imong gibuhat kanako? Wala ba ako magaalagad kanimo tungod kang Raquel? Ngano man nga gilimbongan mo ako?

²⁶Ug si Laban mitubag: Dili batasan namo ang paghatag sa manghud sa dili pa ang magulang.

²⁷Tumanon mo ang semana niining usa, ug igahatag namo kanimo usab ang usa tungod sa imong pag-alagad kanako ug pito pa ka tuig.

²⁸Ug gibuhat ni Jacob sa ingon niini, ug gituman ang iyang semana ug iyang gihatag kaniya si Raquel nga iyang anak ingon nga iyang asawa.

²⁹Ug gihatag ni Laban kang Raquel nga iyang anak nga babaye si Bilha nga iyang ulipon ingon nga iyang sulogoon nga babaye.

³⁰Ug siya miduol pag-usab kang Raquel, ug gihigugma niya si Raquel labi pa kay kang Lea, ug nag-alagad pa gayud kaniya ug pito pa ka tuig.

³¹Ug nakita ni Jehova nga gidumtan si Lea, ug giablihan niya ang iyang taguangkan: apan si Raquel apuli man.

³²Ug nanamkon si Lea ug nag-anak siya ug usa ka anak nga lalake, ug iyang gihinganlan ang iyang ngalan si Ruben: kay miingon siya: Natan-aw na ni Jehova ang akong kasakit; karon tungod niini mahigugma kanako ang akong bana.

³³Ug nanamkon siya pag-usab, ug nag-anak siya ug usa ka anak nga lalake, ug miingon siya: Kay gipatalinghugan ni Jehova nga ako gidumtan, mao nga iyang gihatag kini kanako. Ug gihinganlan ang iyang ngalan si Simeon.

³⁴Ug nanamkon siya pag-usab, ug nag-anak ug usa ka anak nga lalake, ug miingon siya: Karon moipon na ang akong bana kanako, kay giangkan ko siya ug totolo ka mga anak nga lalake, tungod niini gihinganlan ang iyang ngalan si Levi.

³⁵Ug nanamkon siya pag-usab, ug nag-anak siya ug usa ka anak nga lalake, ug miingon siya: Karon magadayeg ako kang Jehova. Tungod niini, gihinganlan ang iyang ngalan si Juda; ug mihunong siya sa pagpanganak.

Chapter 30

¹Ug sa pagtan-aw ni Raquel nga siya wala makahatag ug mga anak kang Jacob, nasina siya sa iyang igsoon nga babaye, ug miingon siya kang Jacob: Hatagi ako ug mga anak, kay kondili, mamatay ako.

²Ug si Jacob nasuko batok kang Raquel, ug miingon siya: Ilis ba ako sa Dios nga nagtungina gikan kanimo sa bunga sa imong tiyan?

³Ug siya miingon: Ania karon, ang akong ulipon nga babaye nga si Bilha; iponan mo sa paghigda siya, aron magaanak siya sa ibabaw sa akong mga tuhod, ug ako makabaton usab ug mga anak gikan kaniya.

⁴Ug iyang gihatag kaniya si Bilha nga iyang ulipon aron maasawa, ug si Jacob mitipon sa paghigda kaniya.

⁵Ug nanamkon si Bilha, ug nag-anak kang Jacob ug usa ka anak nga lalake.

⁶Ug miingon si Raquel: Gihukman ako sa Dios, ug gipatalinghugan usab niya ang akong tingog ug ako gihatagan ug usa ka anak nga lalake. Tungod niini gihinganlan ang iyang ngalan si Dan.

⁷Ug nanamkon pag-usab si Bilha, ang ulipon ni Raquel, ug nag-anak siya sa ikaduha ka anak nga lalake kang Jacob.

⁸Ug miingon si Raquel: Sa pagpakiglayog nga hilabihan nagpakiglayog ako sa akong igsoon nga babaye, ug nakadaug ako. Ug gihinganlan ang iyang ngalan si Neptali.

⁹Ug sa pagtan-aw ni Lea nga mihunong na siya sa pagpanganak, iyang gikuha si Silpa nga iyang ulipon nga babaye, ug iyang gipaasawa siya kang Jacob.

¹⁰Ug si Silpa, nga ulipon ni Lea, nag-anak kang Jacob ug usa ka anak nga lalake.

¹¹Ug miingon si Lea: Palaran! Ug gihinganlan ang iyang ngalan si Gad.

¹²Ug si Silpa ulipon nga babaye ni Lea, nag-anak ug usa usab ka anak nga lalake kang Jacob.

¹³Ug miingon si Lea: Malipayon ako! kay ang mga babaye magaingon kanako nga bulahan ako. Ug gihinganlan ang iyang ngalan si Aser.

¹⁴Ug miadto si Ruben sa panahon sa ting-ani sa trigo, ug nakakaplag siya ug mga mandragora sa kapatagan, ug iyang gidala kini kang Lea nga iyang inahan.

Unya miingon si Raquel kang Lea: Hatagi ako, nagapakilooy ako kanimo, sa mga mandragora sa imong anak nga lalake.

¹⁵Ug siya mitubag kaniya: Diyutay da bang butanga ang pagkuha mo sa akong bana? ug unya kuhaon mo usab ang mga mandragora sa akong anak? Ug miingon si

Raquel: Busa makahigda siya uban kanimo karong gabii tungod sa mga mandragora sa imong anak.

¹⁶Ug mipauli si Jacob gikan sa kapatagan sa pagkahapon, ug migula si Lea sa pagsugat kaniya, ug miingon kaniya: Iponi ako sa paghigda, kay sa pagkamatuod gisuholan ko ikaw sa mga mandragora sa akong anak. Ug siya mitipon sa paghigda kaniya niadtong gabhiona.

¹⁷Ug ang Dios nagpatalinghug kang Lea. Ug nanamkon siya, ug gianak niya kang Jacob ang ikalima ka anak nga lalake.

¹⁸Ug miingon si Lea: Ang Dios naghatag kanako sa akong balus, kay gihatag ko ang akong ulipon nga babaye sa akong bana. Tungod niana gihinganlan ang iyang ngalan si Isakar.

¹⁹Ug nanamkon si Lea pag-usab, ug gianak niya kang Jacob ang ikaunom ka anak nga lalake.

²⁰Ug miingon si Lea: Ang Dios naghatag kanako ug usa ka maayong bugay; karon motipon kanako ang akong bana kay giangkan ko siya ug unom ka anak nga lalake. Ug gihinganlan niya ang iyang ngalan si Sabulon.

²¹Ug sa ulahi nag-anak siya ug usa ka anak nga babaye, ug gihinganlan ang iyang ngalan si Dina.

²²Ug nahanumdum ang Dios kang Raquel, ug iyang gipatalinghugan siya, ug iyang giablihan ang iyang taguangkan;

²³Ug nanamkon siya, ug nanganak siya ug usa ka anak nga lalake: ug miingon siya: Gikuha sa Dios ang akong kaulaw.

²⁴Ug gihinganlan niya ang iyang ngalan si Jose, ug nagaingon siya: Si Jehova magadugang kanako ug usa pa ka anak nga lalake.

²⁵Ug nahitabo nga sa pag-anak ni Raquel kang Jose, nga si Jacob miingon kang Laban: Papahawaa ako aron ako moadto sa akong kaugalingong pinuy-anan ug sa akong yuta.

²⁶Ihatag kanako ang akong mga asawa ug ang akong mga anak, nga tungod kanila nag-alagad ako kanimo, ug tugoti ako sa paglakaw; kay ikaw nahibalo sa mga pag-alagad nga gialagad ko kanimo.

²⁷Ug si Laban mitubag kaniya: Kong nakakaplag ako karon ug kalooy sa imong mga mata, pabilin ka: kay hingmatngonan ko nga gipanalanginan ako ni Jehova tungod kanimo.

²⁸Ug miingon siya: Itagal mo kanako ang suhol mo, ug ihatag ko kanimo.

²⁹Ug siya mitubag kaniya: Ikaw nahibalo kong unsa ang pag-alagad ko kanimo, ug kong unsay kahimtang sa imong kahayupan nga diri kanako.

³⁰Kay diriyut pa ang imo, sa wala pa ako mahaanhi, ug misanay sa daku nga panon; ug gipanalanginan ka ni Jehova sa bisan diin ako moadto, ug karon kanus-a man ako magatagana alang usab sa akong kaugalingon nga panimalay?

³¹Ug siya miingon: Unsa bay igahatag ko kanimo? Ug mitubag si Jacob: Dili ka maghatag kanako ug bisan unsa; kong buhaton mo kini alang kanako, magabalik ako sa pagpasibsib sa imong mga carnero.

³²Moadto ako karon sa tanan mong panon sa mga carnero, nga magalain ako sa tanang kahayupan nga kabang ug sa lain nga bulok, ug sa tanang kahayupan sa bulok nga maitum-itum sa taliwala sa mga carnero, ug sa mga kabang ug sa lain nga bulok sa taliwala sa mga kanding ug gikan niini mao ang akong

suhol.

³³Niini magatubag alang kanako ang akong pagkamatarung sa panahon nga moabut kanako ang suhol ko sa atubangan mo: ang tanan nga dili binugkan ni kabang sa mga kanding, ug sa bulok nga maitum-itum sa mga carnero, nga hikaplagan mo kanako pagaisipon mo nga kinawat nako.

³⁴Ug miingon si Laban: Tan-awa, matuman unta sumala sa imong gipamulong.

³⁵Ug gilain niya niadtong adlaw ang mga lake nga kanding nga binugkan, ug mga kabang, ug ang tanang mga kanding nga baye nga kabang ug sa lain nga bulok, ug ang tanang mga kahayupan nga may diyutay nga kaputi, ug ang tanang mga maitum sa taliwala sa mga carnero, ug gipiyal kini sa mga kamot sa iyang mga anak nga lalake.

³⁶Ug mipanaw siya sa totolo ka adlaw nga paglakaw sa taliwala niya ug ni Jacob: ug si Jacob nagpasibsib sa nahibilin nga mga panon sa carnero ni Laban.

³⁷Ug mikuha si Jacob ug mga magagmay nga sanga nga lunhaw sa alamo ug sa avellano, ug sa castaño, ug iyang gipanitan kini sa mga panit nga maputi, ug gihimo nga makita ang kaputi niadtong mga sanga nga magagmay.

³⁸Ug gibutang niya ang mga sanga nga magagmay nga iyang gipanitan didto sa atbang sa kahayupan sa pasungan nga paimnanan, diin nanagpangadto ang mga panon sa carnero sa pag-inum; ug sila nanamkon sa diha nga nangadto sila sa pag-inum.

³⁹Ug nanamkon ang mga panon sa carnero sa atubangan sa mga sanga nga magagmay, ug ang mga panon sa carnero nanaganak sa mga carnero nga binugkan, mga kabang, ug mga napolisikan sa nagakalainlaing mga bulok.

⁴⁰Ug gilain ni Jacob ang mga nating carnero, ug iyang gipaatabang ang mga nawong sa mga panon sa mga carnero ngadto sa mga kabang ug sa tanan nga maitum sa panon ni Laban. Ug iyang gilain pagbutang ang iyang panon, ug wala itipon niya uban sa mga carnero ni Laban.

⁴¹Ug nahatabo nga sa diha nga manamkon ngani ang mga sundanon nga

carnero,

ginabutang ni Jacob ang mga sanga nga magagmay sa atubangan sa mga panon sa

carnero didto sa mga bato nga kinalutan, aron nga manamkon sila sa taliwala sa mga sangang magagmay.

⁴²Apan sa manganha ang mga panon sa mga carnero nga maluya, wala niya ibutang kini: mao nga ang mga maluyang carnero iya ni Laban, ug ang mga sundanon iya ni Jacob.

⁴³Ug midaku ang tawo sa hilabihan gayud, ug dihay daghang mga panon sa mga carnero, ug mga ulipon nga babaye, ug mga ulipon nga lalake, ug mga camello ug mga asno.

—

Chapter 31

¹Ug nadungog niya ang mga pulong sa mga anak nga lalake ni Laban, nga nanag-ingon: Gikuha ni Jacob ang tanan nga iya sa atong amahan; ug niadtong iya sa atong amahan naangkon niya kining tanan nga himaya.

²Gitan-aw usab ni Jacob ang nawong ni Laban, ug nakita niya nga dili na sama sa kaniadto.

³Ug si Jehova miingon kang Jacob: Bumalik ka sa yuta sa imong mga ginikanan ug sa imong kaubanan, kay ako magauban kanimo.

⁴Ug si Jacob nagsugo, ug nagtawag kang Raquel ug kang Lea ngadto sa kapatagan sa iyang mga carnero.

⁵Ug siya miingon kanila: Ginatan-aw ko nga ang nawong sa inyong amahan dili na ingon sa kaniadto; apan ang Dios sa akong amahan nag-uban kanako.

⁶Ug kamo nanghibalo nga sa bug-os ko nga kusog nag-alagad ako sa inyong amahan.

⁷Ug ang inyong amahan naglimbong kanako, ug iyang giilis-ilisan ang akong suhol sa nakapulo: apan ang Dios wala motugot kaniya nga magbuhat siya kanako ug dautan.

⁸Kong siya nag-ingon niini: Ang mga kabang mao ang imong suhol, unya ang tanang mga carnero nanag-anak ug mga binugkan; ug kong siya miingon niini: Ang mga kinudlisan mao ang imong suhol, unya ang tanan nga mga panon sa carnero nanag-anak ug mga kinudlisan.

⁹Sa ingon niini gikuha sa Dios ang kahayupan sa imong amahan, ug iyang gihatag kanako.

¹⁰Ug nahatabo, sa panahon nga ang mga carnero nanagpanamkon giyahat ko ang akong mga mata, ug nakita ko sa usa ka damgo, ug, ania karon, ang mga lake nga nanagtabon sa mga baye, sila mga kinudlisan, mga kabang, ug mga kabangkabang.

¹¹Ug ang manolonda sa Dios miingon kanako sa damgo; Jacob; ug ako miingon kaniya: Ania ako.

¹²Ug siya miingon; Iyahat karon ang imong mga mata, ug makita mo ang tanan nga mga lake nga mitabon sa panon sa mga carnero mga kinudlisan, mga binugkan, ug mga kabangkabang, kay nakita ko ang tanan nga gibuhat ni Laban kanimo.

¹³Ako mao ang Dios sa Bethel, nga didto gidihog mo ang haligi nga handumanan ug didto nagbuhat ka kanako ug usa ka saad; tumindog ka karon, ug pumahawa ka niining yutaa, ug bumalik ka sa yuta nga imong natawohan.

¹⁴Ug mitubag si Raquel ug si Lea, ug miingon sila kaniya: Kami aduna pa bay bahin kun panulondon sa balay sa among amahan?

¹⁵Dili ba kita giisip niya nga ingon sa mga dumuloong? kay kita gibaligya niya, ug labut pa nakaon ang tanan nga among bili.

¹⁶Kay ang tanan nga bahandi nga gikuha sa Dios gikan sa among amahan, amo man, ug sa among mga anak; busa karon, buhata ang tanan nga giingon sa Dios kanimo.

¹⁷Unya mitindog si Jacob, ug gipahaluna niya ang iyang mga anak ug ang iyang mga asawa sa ibabaw sa mga camello;

¹⁸Ug iyang gidala ang iyang tanan nga kahayupan, ug ang iyang tanan nga

bahandi nga iyang natigum, ang kahayupan nga iyang nasikup nga iyang natigum sa Padan-aram, aron sa pagbalik ngadto kang Isaac nga iyang amahan sa yuta sa Canaan.

¹⁹Karon si Laban miadto sa paggunting sa balhibo sa iyang mga carnero; ug gikawat ni Raquel ang mga dios sa iyang amahan.

²⁰Ug si Jacob mipahawa sa hilum gikan kang Laban nga Siriahanon, kay niana wala siya magpahibalo nga siya mokalagiw.

²¹Busa mikalagiw siya, uban ang tanan nga iya, ug mitindog siya ug mitabok sa Suba, ug mipadulong siya ngadto sa bukid sa Galaad.

²²Ug gisugilon kang Laban sa ikatolo ka adlaw nga si Jacob mikalagiw.

²³Unya gikuha niya ang iyang mga igsoon nga uban kaniya ug miapas sa ulahi niya sa panaw nga pito ka adlaw, ug iyang hing-abutan siya sa bukid sa Galaad.

²⁴Ug gianha sa Dios si Laban nga Siriahanon pinaagi sa damgo niadtong gabhiona, ug miingon kaniya: Magmatngon ka nga dili ka magsulti kang Jacob bisan maayo kun dautan.

²⁵Busa hing-abutan ni Laban si Jacob. Karon gipatindog na ni Jacob ang iyang balongbalong sa bukid, ug gibutang ni Laban uban sa iyang mga igsoon ang iyang balongbalong didto sa bukid sa Galaad.

²⁶Ug miingon si Laban kang Jacob: Unsay gibuhhat nimo nga mikalagiw ka sa hilum, ug gidala mo ang akong mga anak nga babaye ingon sa mga binihag sa pag-awayan?

²⁷Ngano nga mikalagiw ka sa tago gayud, ug gikawatan mo ako, ug wala mo ako pahibaloa aron nga ako magapagikan kanimo nga may kalipay, ug mga pag-awit, uban ang tambol ug alpa?

²⁸Nga ako wala tugoti nimo sa pagpahalok sa akong mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye? Karon gibuhhat mo ang binuang gayud.

²⁹Ania sa gahum sa akong kamot ang pag-among-among kaninyo; apan ang Dios

sa inyong amahan nagsulti kanako kagabii, ug nag-ingon: Magmatngon ka nga dili magsulti kang Jacob bisan maayo kun dautan.

³⁰Ug karon bisan molakaw ka na, kay ikaw may tinguha sa pag-adto sa balay sa imong amahan, ngano nga gikawat mo ang akong mga dios?

³¹Ug si Jacob mitubag ug miingon kang Laban: Kay nahadlok ako, busa miingon ako: Tingali kaha nga imong kuhaon sa lugos kanako ang imong mga anak nga babaye.

³²Sa kang kinsa hikaplagaan mo ang imong mga dios, dili siya mabuhi: sa atubangan sa among mga igsoon, susiha kong may imo ug kuhaa. Si Jacob wala mahibalo nga si Raquel maoy nagkawat niini.

³³Ug misulod si Laban sa balongbalong ni Jacob, ug sa balongbalong ni Lea, ug sa balongbalong sa duruha ka ulipon nga babaye, ug kini wala niya hipalgi, ug migula siya sa balongbalong ni Lea, ug miadto siya sa balongbalong ni Raquel.

³⁴Karon gikuha ni Raquel ang dios-dios, ug kini gibutang niya sa usa ka silla sa usa ka camello, ug iyang gilingkoran ang ibabaw niini: ug gihikap ni Laban ang tibook nga balongbalong, ug wala kini niya hikaplagi.

³⁵Ug siya miingon sa iyang amahan: Dili ka unta masuko, ginoo ko, kay dili ako makahimo sa pagtindog sa atubangan mo, kay ako ania sa kinaiya sa mga babaye. Ug siya nangita, apan wala niya hikaplagi ang mga dios-dios.

³⁶Ug si Jacob nasuko, ug nakigtinubagay kang Laban; ug mitubag si Jacob, ug miingon kang Laban: Unsa ba ang akong kalapasan? Unsa ba ang akong sala, nga sa hilabihan nga kainit mianhi ka sa pag-apas kanako?

³⁷Busa kay gihikap mo ang tanan ko nga mga ginamiton, unsay hingkaplagan mo sa tanan nga mga bahandi sa imong balay? Ibutang mo kana dinhi sa atubangan sa akong mga igsoon ug sa mga imo, ug maghukom sila sa taliwala kanato nga duha.

³⁸Niining kaluhaan ka tuig nga ako nagpuyo uban kanimo, ang imong mga carnero, ug ang imong mga kanding wala gayud mangatagas, wala usab ako makakaon ug carnero nga lake gikan sa imong mga panon.

³⁹Wala ko gayud ikaw hidad-i ug inagaw sa mga mananap nga ihalas; ako ang nagbayad sa mga nangawala niini: gikan sa akong kamot gikinahanglan mo kini, bisan gikawat sa adlaw kun gikawat sa gabii.

⁴⁰Sa ingon niana, sa adlaw napagod ako sa kainit, ug sa kagabhion ang katugnaw; ug ang akong katulogon nangawala sa akong mga mata.

⁴¹Diha ako magpuyo sa imong balay sulod sa kaluhaan ka tuig; napulo ug upat ka tuig ako nag-alagad kanimo tungod sa imong duruha ka mga anak nga babaye, ug unom ka tuig tungod sa imong kahayupan; ug giilisan mo ang suhol ko sa nakapulo.

⁴²Kong ang Dios sa akong amahan, ang Dios ni Abraham, ug ang Kahadlok ni Isaac wala pa magauban kanako, sa pagkamatuod igapadala mo ako karon nga hubo. Nakakita ang Dios sa akong kasakit, ug ang kabudlay sa akong mga kamot, ug ikaw gibadlong niya kagabii.

⁴³Ug mitubag si Laban, ug miingon kang Jacob: Kining mga babaye mao ang akong mga anak nga babaye, ug ang mga bata mao ang akong mga bata, ug ang mga carnero mao ang akong mga carnero, ug ang tanan nga imong ginatan-aw pulos man ako. Ug unsay arang ko nga buhaton karon niining akong mga anak nga babaye, kun sa ilang mga bata nga ilang gianak?

⁴⁴Busa, umari ka karon, ug magabuhat kita ug pakigsaad, ako ug ikaw; ug kini mao ang saksi sa taliwala kanako ug kanimo.

⁴⁵Unya si Jacob mikuha sa usa ka bato ug kini gipatindog niya ingon nga haligi nga handumanan.

⁴⁶Ug miingon si Jacob sa iyang mga kaigsoonan nga lalake: Magtapok kamo ug mga bato. Ug nagtapok sila ug mga bato, ug kini ilang gipundok, ug nangaon sila didto haduol niadtong mohon.

⁴⁷Ug gihinganlan kini ni Laban ug Jegar-Sahadutha: apan gihinganlan ni Jacob ug Galaad.

⁴⁸Ug si Laban miingon: Kining pundok mao ang saksi karon sa taliwala kanako ug kanimo. Tungod niana gihinganlan ang ngalan niini ug Galaad:

⁴⁹Ug Mizpa, kay matud niya: Magabantay si Jehova sa taliwala kanako ug kanimo, kong kita managbulag ang usa ug usa.

⁵⁰Kong sakiton mo ang akong mga anak nga babaye, ug kong mangasawa ka ug mga asawa labut pa sa akong mga anak nga babaye, walay tawo nga ania sa taliwala kanato; tan-awa, ang Dios mao ang saksi sa taliwala kanako ug kanimo.

⁵¹Miingon pa gayud si Laban kang Jacob: Ania karon, kining mohon, ug ania karon kining haligi nga handumanan nga akong gipatindog sa taliwala kanako ug kanimo.

⁵²Kini nga mohon mao ang saksi ug kining haligi sa handumanan mao ang saksi, nga ako dili molabang nganha kanimo niini nga mohon, nga ikaw dili molabang niining pundok, ug niining haligi nga handumanan aron sa pag-among-among.

⁵³Ang Dios ni Abraham, ug ang Dios ni Nachor ang Dios sa ilang amahan magahukom sa taliwala kanato. Ug si Jacob nanumpa tungod sa Kahadlok ni Isaac nga iyang amahan.

⁵⁴Unya si Jacob naghimo ug halad didto sa bukid, ug gitawag niya ang iyang mga kaigsoonan sa pagkaon ug tinapay; ug nangaon sila ug tinapay, ug nangatulog sila niadtong gabhiona sa bukid.

⁵⁵Ug si Laban mibangon pagsayo sa buntag, ug gihalokan niya ang iyang mga anak nga lalake, ang iyang mga anak nga babaye, ug sila gipanalanginan; ug si Laban migikan ug mipauli sa iyang dapit.

Chapter 32

¹Ug si Jacob mipadayon sa iyang paglakat ug gisugat siya sa mga manolonda sa Dios.

²Ug si Jacob miingon, sa pagkakita kanila: Kini mao ang panon sa Dios ug gihinganlan niya kadtong dapita Mahanaim.

³Ug si Jacob nagsugo ug mga sulogoon sa unahan niya ngadto kang Esau nga iyang igsoon didto sa yuta sa Seir, sa kapatagan sa Edom.

⁴Ug siya nagsugo kanila nga nag-ingon: Mao kini ang igaingon ninyo sa akong ginoo nga si Esau: Mao kini ang giingon sa imong alagad nga si Jacob: Kang Laban nagpuyo ako, ug nadugay ako didto hangtud karon.

⁵Ug ako adunay mga vaca, ug mga asno, ug mga panon sa mga carnero, ug mga binatonan nga lalake ug mga sulogoong babaye, ug nagsugo ako sa pag-ingon sa akong ginoo aron ako mahimut-an sa iyang mga mata.

⁶Ug ang mga sinugo nanagpamalik kang Jacob nga nagaingon: Nakadangat kami sa imong igsoon nga si Esau, ug ingon usab siya moanhi sa pagsugat kanimo, ug uban kaniya ang upat ka gatus ka tawo.

⁷Unya si Jacob nahadlok sa hilabihan gayud ug nagsubo siya; ug gibahinbahin niya ang mga tawo nga diha uban kaniya, ug ang mga panon sa mga carnero ug ang mga vaca, ug ang mga camello, sa duruha ka pundok.

⁸Ug miingon: Kong umanhi si Esau ug patyon ang usa ka pundok; ang nahabiling pundok makakalagiw,

⁹Unya miingon si Jacob: O Dios sa akong amahan nga si Abraham ug Dios sa akong amahan nga si Isaac, O Jehova nga miingon kanako: Bumalik ka sa imong yuta ug sa imong kaubanan, ug ikaw buhatan ko ug maayo:

¹⁰Ako dili takus sa labing diyutay sa tanan nga mga mahigugmaong kalolot ug sa tanan nga kamatuoran nga imong gipakita sa imong ulipon; kay uban sa akong sungkod milabang ako niining Jordan, ug karon nahimo ako nga duruha na ka pundok.

¹¹Luwasa ako, ginaampo ko kanimo, gikan sa kamot sa akong igsoon, sa kamot ni Esau; kay nahadlok ako kaniya, tingali kaha moanhi siya, ug samaran niya

ako, ang inahan uban ang mga anak.

¹²Ug ikaw gayud usab ang nag-ingon: Sa pagkamatuod gayud ikaw buhatan ko ug maayo, ug pagahimoon ko nga ang imong kaliwatan sama sa balas sa dagat, nga dili arang maisip tungod sa gidaghanon.

¹³Ug napabilin siya didto niadtong gabhiona ug gikuha niya gikan sa mga butang nga diha sa iyang luyo ang usa ka gasa alang kang Esau nga iyang igsoon:

¹⁴Duha ka gatus ka book nga kanding nga baye ug kaluhaan ka book nga kanding nga lake, duha ka gatus ka book nga carnero nga baye ug kaluhaan ka book nga carnero nga lake.

¹⁵Katloan ka gatasan nga camello uban ang ilang mga nati, kap-atan ka book nga vaca nga baye ug napulo ka book nga vaca nga lake, kaluhaan ka book nga asno nga baye ug napulo ka book nga nati.

¹⁶Ug kini gitugyan niya sa mga kamot sa iyang mga binatonan, tagsa ka panon sa pinig, ug miingon sa iyang mga binatonan: Umuna kamo kanako, ug nga usa ka panon ipahilayo ninyo sa usa ka panon.

¹⁷Ug nagsugo siya sa nahauna, nga nagaingon: Kong hisugatan ka ni Esau nga akong igsoon ug iyang pangutan-on ikaw sa pag-ingon: Kang kinsa ikaw? ug asa ikaw paingon? ug kang kansa kanang mga nagauna kanimo?

¹⁸Unya umingon ka kaniya: Iya sa imong alagad nga si Jacob; kini mao ang usa ka gasa nga gipadala alang sa akong ginoo nga si Esau; ug nga ania na usab siya karon nagasunod sa ulahi namo.

¹⁹Ug nagsugo usab siya sa ikaduha, ug mao usab sa ikatolo ug ingon usab sa tanan nga mga nagasunod sa ulahi sa mga panon, nga nagaingon: Niini nga paagiha igasulti ninyo kang Esau kong kamo hisugatan niya.

²⁰Ug igaingon ninyo: Labut pa, ania karon, ang imong alagad nga si Jacob nagapaingon nganhi sa ulahi namo. Kay siya miingon: Pagahupayon ko ang iyang

kaligutgut tungod sa gasa nga nagauna kanako; ug sa human niini, tan-awon ko ang iyang nawong; ug tingali pagadawaton kaha niya ako ug maayo.

²¹Mao nga ang gasa miuna kaniya, apan siya napabilin niatong gabhiona uban sa panon.

²²Ug mitindog siya niadtong gabhiona, ug gikuha niya ang iyang duruha ka asawa, ug ang iyang duruha ka mga sulogoon nga babaye, ug ang iyang napulo ug usa ka mga anak, ug mitabok sa labanganan sa Jaboc.

²³Busa sila gikuha niya, ug iyang gipatabok sila sa suba, ug gipatabok usab niya ang tanan nga iya.

²⁴Ug nahabilin si Jacob nga nag-inusara, ug may nakigbugno kaniya nga usa ka tawo hangtud sa pagbanagbanag sa adlaw:

²⁵Ug sa pagkakita niini nga siya dili makabuntog kaniya, gipislit niya ang piyakpiyak sa iyang balat-ang, ug nalisa ang balat-ang ni Jacob, sa diha nga siya nagabugno pa kaniya.

²⁶Ug siya miingon: Buhii ako kay mahayaghayag na. Apan mitubag kaniya si Jacob: Dili ko ikaw buhian hangtud nga ako panalanginan mo.

²⁷Ug siya nangutana kaniya: Kinsay imong ngalan? Ug mitubag siya: Si Jacob.

²⁸Ug siya miingon: Dili ka na pagahinganlan nga si Jacob, kondili si Israel; kay nakigbugno ka sa Dios, ug sa tawo, ug nakabuntog ka.

²⁹Ug nangutana kaniya si Jacob ug miingon: Ginaampo ko kanimo, nga ipahayag mo kanako ang imong ngalan. Apan siya mitubag: Kay nganong nangutana ka sa akong ngalan? Ug siya gipanalanginan niya didto.

³⁰Ug gihinganlan ni Jacob kadtong dapita nga /Peniel, /Peniel kay matud niya, nakita ko ang Dios sa nawong ug nawong, ug naluwas ang akong kinabuhi.

³¹Ug gisidlakan siya sa adlaw sa iyang pag-agi sa Peniel, ug nagtangkihod siya tungod sa iyang paa.

³²Tungod niini dili magakaon ang mga anak sa Israel, hangtud karong

adlaw,

sa kusog nga mibinhod, nga anaa sa piyakpiyak sa balat-ang: kay naigo si Jacob niini nga bahin sa balat-ang niya sa kusog sa kilid.

Chapter 33

¹Ug si Jacob miyahat sa iyang mga mata, ug ania karon, nagapadulong kaniya

si Esau, ug ang upat ka gatus ka mga tawo uban kaniya. Ug gibahinbahin niya ang mga bata kang Lea ug kang Raquel ug ang duruha ka sulogoon nga babaye.

²Ug gibutang niya ang mga sulogoon nga babaye ug ang ilang mga bata sa unahan; ug gipasunod si Lea ug ang iyang mga bata, ug si Raquel ug si Jose mao ang didto sa ulahi.

³Ug siya miagi sa atubangan nila, ug miduko siya sa yuta sa nakapito, hangtud nga miabut siya sa iyang igsoon.

⁴Ug si Esau midalagan sa pagsugat kaniya, ug migakus kaniya ug mipauraray siya sa iyang liog, ug iyang gihalokan siya; ug minghilak sila.

⁵Ug giyahat niya ang iyang mga mata, ug nakita niya ang mga babaye ug ang mga bata, ug miingon siya: Kinsa ba kini sila nga kuyog mo? Ug siya mitubag: Ang mga bata nga tungod sa gracia gihatag sa Dios sa imong ulipon.

⁶Unya, mingduol ang mga sulogoon nga babaye ug ang ilang mga bata, ug mingduko sila.

⁷Ug mingduol usab si Lea uban sa iyang mga bata ug mingduko sila; ug sa ulahi mingduol si Jose ug si Raquel, ug ingon usab mingduko sila.

⁸Ug siya miingon: Unsa bay ipasabut mo tungod niining tibook nga pundok nga

hingsugatan ko? Ug siya mitubag: Aron mahamut-an ako sa mga mata sa akong ginoo.

⁹Ug miingon si Esau: Aduna akoy igo, igsoon ko: Pasagdi lamang nga kining ania kanimo, maimo.

¹⁰Ug miingon si Jacob: Dili, gipakilooy ko kanimo, kong ako nakakaplag karon ug kahimut-an sa imong mga mata, nan dawata ang akong gasa nga

gikan

sa akong mga kamot, kay sa nakita ko ang imong nawong, daw nakita ko ang nawong sa Dios, ug ikaw nahimuot kanako.

¹¹Dawata, gipakilooy ko kanimo, ang akong gasa nga gidala kanimo, kay ang Dios nalooy kanako, ug kay ako adunay igo. Ug siya gipugos gayud niya, ug gidawat na lamang niya kini.

¹²Ug siya miingon: Manlakaw kita, ug ako magalakaw sa unahan mo.

¹³Ug siya miingon kaniya: Ang akong ginoo nahibalo nga ang mga bata mga linghud, ug nga aduna akoy mga carnero ug mga vaca nga bag-ong nanag-anak;

ug kong magpalabi sila pagpanglakaw sa usa ka adlaw, mangamatay ang tanan

nga mga panon sa carnero.

¹⁴Umuna ka karon, ginoo ko, sa unahan sa imong ulipon, ug ako magalakaw sa

hinayhinay, sumala sa paglakaw sa kahayupan nga nagalakaw sa unahan ko, ug

sa lakang sa mga bata hangtud nga makadangat ako sa akong ginoo didto sa Seir.

¹⁵Ug si Esau miingon: Pagabiyaan ko karon ang uban sa akong tawo nga mikuyog kanako. Ug siya miingon: Unsa ba ang kinahanglan niini? Makakaplag unta ug kahimut-an sa mga mata sa akong ginoo.

¹⁶Mao nga si Esau mipauli niadtong adlawa padulong sa Seir.

¹⁷Ug si Jacob migikan padulong sa Succoth, ug nagtukod siya didto sa iyang balay, ug nagbuhat siya ug mga payag alang sa iyang kahayupan. Busa gihinganlan niya ang ngalan niadtong dapita nga Succoth.

¹⁸Ug midangat si Jacob sa kalinaw ngadto sa lungsod sa Sichem, nga nahamutang sa Canaan, sa gikan siya sa yuta sa Padan-aram, ug mipahaluna siya sa atubangan sa lungsod.

¹⁹Ug mipalit siya ug usa ka bahin sa kapatagan didto diin gibuklad niya ang iyang balongbalong, sa kamot sa mga anak ni Hamor, nga amahan ni Sichem, sa

usa ka gatus ka book nga salapi.

²⁰Ug gipatindog niya didto ang usa ka halaran, ug kini gihinganlan niya: Ang Dios, ang Dios ni Israel.

Chapter 34

¹Ug migula si Dina nga anak ni Lea, nga gianak niya kang Jacob, aron sa pagtan-aw sa mga anak nga babaye niadtong yutaa.

²Ug hingkit-an siya ni Sichem, anak nga lalake ni Hamor, nga Hebehanon, nga principe niadtong yutaa, ug siya gikuha niya, ug mitipon siya sa paghigda kaniya ug siya gipakaulawan niya.

³Apan ang iyang kalag nahimuot kaayo kang Dina anak nga babaye ni Jacob, ug nahigugma siya sa dalaga, ug nagsulti siya sa kinasingkasing sa batan-on nga babaye.

⁴Ug si Sichem misulti kang Hamor nga iyang amahan, ug nag-ingon: Ikuha ako niining dalagaha aron mahimo nga akong asawa.

⁵Karon nakadungog si Jacob nga si Dina anak niya nga babaye gihugawan ni Sichem; ug ang iyang mga anak nga lalake didto sa iyang kahayupan sa kapatagan; ug si Jacob nagpakahilum lamang hangtud nga sila nangabut.

⁶Ug si Hamor, nga amahan ni Sichem miadto kang Jacob aron sa pagpakigsulti kaniya.

⁷Ug ang mga anak ni Jacob miabut gikan sa kapatagan sa pagkahibalo nila niini; ug nangasuko ang mga lalake, ug naligutgut sila kay nagbuhat siya ug mangil-ad sa Israel, tungod sa pagpakigtipon niya sa paghigda sa anak nga babaye ni Jacob, buhat nga dili angay nga iyang buhaton.

⁸Ug si Hamor misulti kanila, ug miingon: Ang kalag sa akong anak nga si Sichem nahigugma kaayo sa imong anak nga babaye; gipakilooy ko kaninyo nga ihatag ninyo siya aron mahimo nga iyang asawa.

⁹Ug pagbuhat kamo ug kaminyoon kanamo; ihatag ninyo kanamo ang inyong mga anak nga babaye, ug magkuha kamo sa among mga anak nga babaye.

¹⁰Ug kamo magapuyo uban kanamo; ug ang yuta anaa sa inyong atubangan; pumuyo ug magpatigayon kamo dinhi, ug dawaton ninyo ang pagkatag-iyá

niini.

¹¹Si Sichem usab miingon sa iyang amahan ug sa iyang mga igsoon nga lalake:

Makakaplag unta ako ug kalomo sa inyong mga mata ug igahatag ko ang igaingon ninyo kanako.

¹²Dugangi ninyo pagpangayo ug daghang bugay ug mga gasa, ug ako magahatag

sumala sa inyong igabungat kanako; apan ihatag ninyo kanako ang dalaga nga akong pangasaw-onon.

¹³Ug mingtubag ang mga anak nga lalake ni Jacob kang Sichem ug kang Hamor

nga iyang amahan, uban ang limbong kanila; ug nanagsulti sila kay gihugawan si Dina nga ilang igsoon nga babaye.

¹⁴Ug sila miingon kanila: Dili kami makabuhat niini nga butanga sa paghatag sa among igsoon nga babaye sa lalake nga wala circuncidahi; kay alang kanamo

kini maka-uulaw.

¹⁵Tungod lamang niini nga condicion magatugot kami kaninyo, kong kamo manig-ingon kanamo nga pagacircuncidahan sa taliwala kaninyo ang tanang lalake.

¹⁶Unya among igahatag kaninyo ang among mga anak nga babaye, ug kami mokuha

sa inyong mga anak nga babaye alang kanamo; ug mopuyo kami uban kaninyo, ug mahimo kita nga usa lamang ka katawohan.

¹⁷Apan kong kamo dili magpatalinghug kanamo aron nga circuncidahan kamo,

nan kuhaon namo ang among anak nga babaye, ug manlakaw kami.

¹⁸Ug ang ilang mga pulong nakapahimuot kang Hamor ug kang Sichem nga anak

nga lalake ni Hamor;

¹⁹Ug ang batan-ong lalake wala maglangan sa pagbuhat niadto, kay ang anak

nga babaye ni Jacob nakapahamuot kaniya: ug siya mao ang labing tinamud sa

tibook nga panimalay sa iyang amahan.

²⁰Ug si Hamor ug si Sichem nga iyang anak nga lalake miadto sa ganghaan sa lungsod, ug nakigsulti sila sa mga tawo sa ilang lungsod ug nag-ingon:

²¹Kining mga tawohana mga makigdaiton kanato; busa papuy-a sila sa kayutaan, ug magpatigayon sila dinhi; kay, ania karon, ang yuta hilabihan ka halapad alang kanila; pangasaw-on nato ang ilang mga anak nga babaye, ug ipaasawa kanila ang atong mga anak nga babaye.

²²Apan niining usa lamang ka condicion nga itugot niining mga tawohana nga sila magpuyo uban kanato, aron mahimo kita nga usa ka katawohan kong kita magpacircuncidar sa tanan nga mga lalake, maingon kanila nga mga cinircuncidahan.

²³Dili ba ang ilang kahayupan ug ang ilang bahandi, ug ang tanan nila nga mananap mamaato? makig-uyon lamang kita kanila, ug magapuyo sila uban kanato.

²⁴Ug mingtuman kang Hamor ug kang Sichem nga iyang anak ang tanan nga managpanggula sa ganghaan sa lungsod; ug nagpacircuncidar sila sa tanan nga lalake ang tanan nga nanagpanggula sa ganghaan sa iyang lungsod.

²⁵Ug nahitabo sa ikatolo ka adlaw, sa mibati na sila ug daku kaayo nga kasakit, ang duruha ka mga anak nga lalake ni Jacob, si Simeon ug si Levi, nga mga igsoon nga lalake ni Dina, mikuha ang tagsatagsa sa iyang pinuti, ug nangadto sila sa lungsod nga walay kahadlok gayud, ug gipamatay nila ang tanang mga lalake.

²⁶Ug si Hamor ug si Sichem nga iyang anak nga lalake gipatay nila sa sulab sa pinuti: ug gikuha nila si Dina sa balay ni Sichem ug nanagpanggula sila.

²⁷Ang mga anak nga lalake ni Jacob nangadto sa mga nangamatay ug nanagpanulis sila sa lungsod tungod kay gihugawan nila ang ilang igsoon nga babaye.

²⁸Gikuha nila ang ilang mga panon sa carnero, ug mga vaca, ug ang ilang mga asno, ug ang didto sa lungsod ug ang didto sa kaumahan.

²⁹Ug ang ilang tanan nga bahandi, ug ang tanan nila nga mga bata, ug ang ilang mga asawa, gidala nila nga bihag ug gikawat nila bisan pa ang tanan nga diha sa balay.

³⁰Unya miingon si Jacob kang Simeon ug kang Levi: Nagpagubut kamo

kanako sa

pagbuhat kanako nga dinumtan sa mga pumoluyo niining yutaa, ang Canaanhon ug

ang Peresehanon; ug duna lamang ako ing diriyut nga mga tawo kong managtingub sila batok kanako, ug pagalaglagon ako ug ang akong panimalay.

^31Ug sila mingtubag: Iloon ba diay niya ang among igsoon nga babaye daw ingon sa usa ka bigaon?

—

Chapter 35

^1Ug miingon ang Dios kang Jacob: Tumindog ka ug tumungas sa Bethel, ug magpuyo ka didto, ug magbuhat ka ug usa ka halaran alang sa Dios nga mitungha kanimong pagkalagiw mo gikan sa imong igsoon nga si Esau.

^2Unya si Jacob miingon sa iyang panimalay, ug sa tanan nga mga diha uban kaniya: Isalikway ninyo ang laing mga dios nga anaa sa taliwala kaninyo, ug maghinlo kamo, ug ilisan ninyo ang inyong mga bisti.

^3Ug manindog kita ug manungas kita sa Bethel; ug magabuhat ako didto ug halaran alang sa Dios nga nagtubag kanako sa adlaw sa akong kagul-anan, ug nag-uban siya kanako sa dalan nga akong gilaktan.

^4Ug gihatag nila kang Jacob ang tanan nga mga dios nga lain nga diha sa ilang kamot, ug ang mga ariyos nga diha sa ilang dalunggan, ug gitagoan kini ni Jacob sa ilalum sa usa ka kahoy nga encina nga diha sa haduol sa Sichem.

^5Ug mingpanaw sila, ug ang kahadlok sa Dios didto sa ibabaw sa mga kalungsoran nga naglibut kanila, ug wala magpadayon sa pag-apas sa mga anak ni Jacob.

^6Ug midangat si Jacob sa Luz nga diha sa yuta sa Canaan (kini mao ang Bethel) siya ug ang tibook nga katawohan nga mingkuyog kaniya.

^7Ug nagtukod siya didto ug usa ka halaran, ug iyang gihinganlan ang dapit El-Bethel, kay didto mitungha kaniya ang Dios sa pagkalagiw niya gikan sa atubangan sa iyang igsoon nga lalake.

^8Ug namatay si Debora, nga iwa ni Rebeca, ug gilubong siya sa ubos sa Bethel sa ilalum sa usa ka kahoy nga encina; ug gihinganlan nila ang iyang ngalan Allon-Bacuth (Kahoy sa paghilak).

⁹Ug ang Dios mitungha pag-usab kang Jacob sa pagbalik niya gikan sa Padan-aram, ug siya gipanalanginan niya.

¹⁰Ug miingon ang Dios kaniya: Ang imong ngalan si Jacob; dili na pagahinganlan ang imong ngalan nga si Jacob, kondili si Israel na mao ang imong ngalan. Ug siya gihinganlan sa iyang ngalan nga Israel.

¹¹Ug miingon ang Dios kaniya: Ako mao ang Dios nga Makagagahum sa ngatanan; magmabungaon ka ug magdaghan ka: usa ka nasud ug pundok sa mga nasud magagikan kanimo, ug ang mga hari magagikan sa imong mga hawak.

¹²Ug ang yuta nga gihatag ko kang Abraham ug kang Isaac, igahatag ko kini kanimo, ug sa imong kaliwatan sa ulahi nimo igahatag ko ang yuta.

¹³Ug mipahawa ang Dios gikan kaniya sa dapit diin siya nakigsulti kaniya.

¹⁴Ugssi Jacob nag-ugbok ug usa ka haligi nga handumanan sa dapit diin didto siya nakigsulti kaniya, usa ka haligi nga bato; ug iyang gibuboan ug lana ang ibabaw niini.

¹⁵Ug kadtong dapita gihinganlan ni Jacob sa ngalan nga Bethel, diin nakigsulti ang Dios kaniya.

¹⁶Ug mingpanaw sila gikan sa Bethel, ug may gilay-on pa hangtud sa pag-abut sa Ephrata; ug si Raquel giul-ulan ug may kakuli sa iyang pag-anak.

¹⁷Ug nahitabo nga sa may kakuli siya sa iyang pag-anak, miingon kaniya ang mananabang: Dili ka mahadlok, kay makabaton pa ikaw ug usa ka anak nga lalake.

¹⁸Ug nahitabo nga sa mihalin ang iyang kalag (kay namatay siya), nga gihinganlan niya ang iyang ngalan Benoni (anak sa akong kagul-anan); apan ang iyang amahan naghingalan kaniya Benjamin (anak sa akong kamot nga too).

¹⁹Ug namatay si Raquel, ug gilubong siya sa dalan sa Ephrata, nga mao ang Betlehem.

²⁰Ug gibutangan ni Jacob ug usa ka timaan sa ibabaw sa iyang lubnganan. Kini mao ang haliging handumanan sa lubnganan ni Raquel hangtud karon.

²¹Ug mipanaw si Israel, ug gibuklad niya ang iyang balongbalong sa unahan sa torre sa Eder.

²²Ug nahitabo nga samtang nagapuyo si Israel niadtong yutaa, nga si Ruben miadto ug mitipon paghigda kang Bilha nga puyo-puyo sa iyang amahan; ug hidunggan kini ni Israel. Karon ang mga anak nga lalake ni Israel napulo ug duha;

²³Ang mga anak nga lalake ni Lea: si Ruben nga panganay ni Jacob ug si Simeon, ug si Levi, ug si Juda, ug si Issachar, ug si Zabulon.

²⁴Ang mga anak nga lalake ni Raquel, si Jose ug si Benjamin.

²⁵Ug ang mga anak nga lalake ni Bilha, nga binatonan ni Raquel, si Dan ug si Nepthali.

²⁶Ug ang mga anak nga lalake ni Zilpa, nga binatonan ni Lea, si Gad, ug si Aser. Kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Jacob nga nangatawo kaniya sa Padan-aram.

²⁷Ug miadto si Jacob kang Isaac nga iyang amahan sa Mamre, sa lungsod sa Kiriath-Arba, nga mao ang Hebron, nga didto nanagpuyo si Abraham ug si Isaac.

²⁸Ug ang mga adlaw ni Isaac usa ka gatus ug kawaloan ka tuig.

²⁹Ug mihalina ang espiritu ni Isaac, ug namatay siya, ug gitipon siya didto sa iyang katawohan, tigulang ug hupong sa mga adlaw, ug siya gilubong nila ni Esau ug ni Jacob.

Chapter 36

¹Ug kini mao ang mga kaliwatan ni Esau, nga mao si Edom.

²Si Esau nagpili ug iyang mga asawa sa mga anak nga babaye nga Canaanhon; kang Ada anak nga babaye ni Elon nga Hetehanon, ug kang Aholibama, anak nga babaye ni Ana, anak nga babaye ni Sibeon, ang Hebehanon.

³Ug kang Basemath, anak nga babaye ni Ismael, igsoon nga babaye ni Navaioth.

⁴Ug si Ada nag-anak kang Esau ug kang Eliphaz; ug si Basemath nag-anak

kang
Reuel.

⁵Ug si Aholibama nanganak kang Jeus, ug kang Jaalam, ug kang Cora. Kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Esau, nga nangatawo kaniya sa yuta sa Canaan.

⁶Ug gidala ni Esau ang iyang mga asawa, ug ang iyang mga anak nga lalake, ug ang iyang mga anak nga babaye, ug ang tanan nga mga tawo sa iyang balay, ug ang iyang kahayupan, ug ang tanan niya nga mga mananap, ug ang tanan niya nga bahandi, nga iyang natigum didto sa yuta sa Canaan, ug milakaw siya sa laing yuta halayo kang Jacob nga iyang igsoon.

⁷Kay ang ilang bahandi daku da kong mag-usa sila sa pagpuyo, ug ang yuta nga ilang gilangyawan wala makapaigo kanila tungod sa ilang kahayupan.

⁸Apan si Esau nagpuyo sa bukid sa Seir; si Esau mao si Edom.

⁹Kini sila mao ang mga kaliwatan ni Esau, nga amahan sa mga Edomanhon sa bukid sa Seir.

¹⁰Kini mao ang mga ngalan sa mga anak nga lalake ni Esau: ni Eliphaz, anak nga lalake ni Ada, nga asawa ni Esau, Reuel, anak nga lalake ni Basemath, nga asawa ni Esau.

¹¹Ug ang mga anak nga lalake ni Eliphaz mao si Teman, si Omar, si Zepho, si Gatam, ug si Cenaz.

¹²Ug si Timna mao ang puyopuyo ni Eliphaz, nga anak ni Esau, nga giangkan niya siya kang Amalech. Kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Ada nga asawa ni Esau.

¹³Ug ang mga anak nga lalake ni Reuel mao si Nahath, si Zerach, si Samma, ug si Mizza: kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Basemath nga asawa ni Esau.

¹⁴Kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Aholibama, nga asawa ni Esau, anak nga babaye ni Ana, nga mao ang anak nga babaye ni Zibeon: nag-anak siya kang Esau, kang Jeus, kang Jalaam ug kang Cora.

¹⁵Kini sila mao ang mga pangulo sa mga anak nga lalake ni Esau, mga anak

nga lalake ni Eliphaz, nga panganay ni Esau, ang pangulo nga si Teman, ang pangulo nga si Omar, ang pangulo nga si Zepho, ang pangulo nga si Cenaz.

¹⁶Ang pangulo nga si Cora, ang pangulo nga si Gatam, ug ang pangulo nga si

Amalech: kini sila mao ang mga pangulo ni Eliphaz sa yuta sa Edom: kini mao ang mga anak nga lalake ni Ada.

¹⁷Ug kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Reuel, anak nga lalake ni Esau: ang pangulo nga si Nahath, ang pangulo nga si Zera, ang pangulo nga si Samma, ug ang pangulo nga si Mizza: kini sila mao ang mga pangulo sa kaliwatan ni Reuel sa yuta sa Edom; kini mao ang mga anak nga lalake gikan kang Basemath, nga asawa ni Esau.

¹⁸Ug kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Aholibama, nga asawa ni Esau:

ang pangulo nga si Jeus, ang pangulo nga si Jaalam, ug ang pangulo nga si Cora: kini sila mao ang mga anak nga lalake nga gikan kang Aholibama, nga asawa ni Esau, anak nga babaye ni Ana.

¹⁹Busa kini mao ang mga anak nga lalake ni Esau, ug ang iyang mga pangulo:

siya mao si Edom.

²⁰Ug kini sila mao ang mga anak nga lalake sa Seir ang Horehanon, nga mga pumoluyo niadtong yutaa: si Lotan, si Sobal, si Zibeon, si Ana,

²¹Si Dison, si Ezer, ug si Disan: kini sila mao ang mga pangulo sa mga Horehanon, mga anak nga lalake ni Seir, sa yuta ni Edon.

²²Ang mga anak ni Lotan mao si Hori, ug si Heman; ug si Timna mao ang igsoon nga babaye ni Lotan.

²³Ang mga anak ni Sobal mao si Alvan, si Manahath, si Ebal, si Sepho, ug si Onan.

²⁴Ug ang mga anak ni Zibeon mao si Aja, ug si Ana. Kini si Ana mao ang nakakaplag sa mga mainit nga tubod sa kamingawan, sa nagpasibsib siya sa mga asno ni Zibeon nga iyang amahan.

²⁵Ang mga anak ni Ana mao si Dison, ug si Aholibama anak nga babaye ni Ana.

²⁶Ug kini sila mao ang mga anak ni Dison: si Hemdan, si Esban, si Itram, ug si Ceram.

^27Ug kini sila mao ang mga anak ni Eser: si Bilhan, si Saban, ug si Akan.

^28Ug kini sila mao ang mga anak ni Disan: si Hus ug si Aran.

^29Ug kini sila mao ang mga pangulo sa mga Horehanon, si pangulo Lotan, si pangulo Sobal, si pangulo Zibeon, si pangulo Ana;

^30Si pangulo Dison, si pangulo Eser, si pangulo Disan; kini sila mao ang mga pangulo sa mga Horehanon: tungod sa ilang mga pangulo sa yuta sa Seir.

^31Ug kini mao ang mga hari nga nanaghari sa yuta sa Edom, sa wala pa maghari ang usa ka hari sa ibabaw sa mga anak sa Israel:

^32Si Bela nga anak ni Beor, nga naghari sa Edom: ug ang ngalan sa iyang lungsod mao ang Dinaba.

^33Ug namatay si Bela, ug naghari sa iyang dapit si Jobab, anak nga lalake ni Sera, sa Bosra.

^34Ug namatay si Jobab, ug naghari sa iyang dapit si Husam, sa yuta ni Teman.

^35Ug namatay si Husam, ug naghari nga ilis niya si Adad, anak nga lalake ni Badad, ang nagsamad kang Midian sa kapatagan sa Moab: ug ang ngalan sa iyang lungsod mao ang Abit.

^36Ug namatay si Adad, ug sa iyang dapit, naghari si Samla, nga Masrecahanon.

^37Ug namatay si Samla, ug naghari sa iyang dapit si Saul, Rehobothanon dapit sa suba.

^38Ug namatay si Saul, ug sa iyang dapit naghari si Baalanan, anak nga lalake ni Achbor.

^39Ug namatay si Baalanan, anak nga lalake ni Achbor, ug naghari si Adar, sa iyang dapit; ug ang ngalan sa iyang lungsod mao ang Pau; ug ang ngalan sa iyang asawa si Meetabel, anak nga babaye ni Matred, anak nga babaye ni Mesaab.

^40Ug, kini mao ang mga ngalan sa mga pangulo ni Esau sa laray sa ilang kaliwatan, tungod sa ilang mga dapit, ug sa ilang mga ngalan; ang pangulo nga si Timna, ang pangulo nga si Alva, ang pangulo nga si Jetheth,

⁴¹Ang pangulo nga si Aholibama, ang pangulo nga si Ela, ang pangulo nga si Pinon.

⁴²Ang pangulo nga si Cenas, ang pangulo nga si Teman, ang pangulo nga si Mibzar.

⁴³Ang pangulo nga si Magdiel, ug ang pangulo nga si Hiram. Kini sila mao ang mga pangulo sa Edom sumala sa molupyo sa yuta sa ilang pagpanag-iya. Ang Edom mao gayud si Esau, nga amahan sa mga Idumehanon.

Chapter 37

¹Ug nagpuyo si Jacob sa yuta nga gipuy-an sa iyang amahan, sa yuta sa Canaan.

²Kini mao ang mga kaliwatan ni Jacob; si Jose sa may panuigon nga napulo ug pito ka tuig, nagpasibsib siya ug mga carnero uban sa iyang mga igsoon nga lalake, ug batan-on siya uban sa mga anak nga lalake ni Bilha ug sa mga anak nga lalake ni Zilpha, nga mga asawa sa iyang amahan; ug si Jose nagdala sa dautan nga taho ngadto sa iyang amahan mahitungod kanila.

³Ug si Jose gihigugma ni Israel nga labaw sa tanan niya nga mga anak, kay siya gianak sa iyang pagkatigulang: ug iyang gibuhatan siya ug usa ka sinina nga sa nagakalainlaing bulok.

⁴Ug nakita sa iyang mga igsoon nga ang ilang amahan nahigugma kaniya labaw kay sa tanan niya nga mga igsoon; ug sila nagdumot kaniya, ug wala makahimo sa pagsulti kaniya sa makigdaiton gayud.

⁵Ug si Jose nagdamgo ug usa ka damgo ug gisugilon niya kini sa iyang mga igsoon; ug milabi ang ilang pagdumot kaniya.

⁶Ug siya miingon kanila: Patalinghugi ninyo karon kining damgo nga akong gidamgo:

⁷Kay, ania karon, nagabugkos kita ug mga binangan sa kapatagan, ug tan-awa, ang akong binugkos mitindog ug mituy-od, ug ang inyong mga binugkos ming-alirong, ug mingyukbo kini sa akong binugkos.

⁸Ug mingtubag kaniya ang iyang mga igsoon: Magahari ba diay ikaw kanamo?

Kun magaginoo ba diay ikaw kanamo? Ug milabi pa gayud ang ilang pagdumot kaniya tungod sa iyang mga damgo, ug sa iyang mga pulong.

⁹Ug nagdamgo pa gayud siya ug lain na usab nga damgo, ug gisugilon niya kini sa iyang mga igsoon: Ania karon, nagdamgo ako ug lain na usab nga damgo: ug, ania karon, ang adlaw ug ang bulan, ug ang napulo ug usa ka bitoon nanglubod kanako.

¹⁰Ug kini gisugilon niya sa iyang amahan ug sa iyang mga igsoon; ug ang iyang amahan nagbadlong kaniya, ug miingon kaniya: Unsa ba nga damgoha kini

nga imong gidamgo? Manganhi ba diay kami, ako ug ang imong inahan, ug ang

imong mga igsoon sa pagluhod kanimo sa yuta?

¹¹Ug ang iyang mga igsoon nasina kaniya; apan kini nga pulonga gitagoan sa hunahuna sa iyang amahan.

¹²Ug ang iyang mga igsoon nanagpangadto sa pagpasibsib sa kahayupan sa ilang amahan sa Sichem.

¹³Ug miingon si Israel kang Jose. Wala ba magpasibsib ang imong mga igsoon

sa mga carnero didto sa Sichem? Umari ka, ug sugoon ko ikaw ngadto kanila.

Ug siya mitubag kaniya: Ania ako.

¹⁴Ug siya miingon kaniya. Umadto ka karon, tan-awon mo kong maayo ba ang

imong mga igsoon, ug kong maayo ba ang kahayupan; ug balitaan mo ako. Niini

gipaadto siya gikan sa walog sa Hebron, ug napaingon siya ngadto sa Sichem.

¹⁵Ug hingkaplagan siya sa usa ka tawo; ug ania karon, nga nagasalaag siya didto sa kapatagan; ang tawo nangutana kaniya nga nagaingon: Unsay ginapangita mo?

¹⁶Ug mitubag siya: Nangita ako sa akong mga igsoon. Ginapangaliyupo ko kanimo, nga suginlan mo ako kong diin nila pasibsiba ang panon.

¹⁷Ug miingon ang tawo: Mingpahawa sila dinhi ug hingdunggan ko sila nga nanag-ingon: Mangadto kita sa Dotham. Ug si Jose misubay sa iyang mga igsoon, ug sila hingkaplagan niya sa Dotham.

¹⁸Apan siya hingkit-an nila didto sa halayo, ug sa wala pa siya moabut kanila, nanagsabut sila batok kaniya, sa pagpatay kaniya.

¹⁹Ug nanag-ingon ang usa ug usa kanila: Ania karon, nagapadulong nganhi kining hinamgo.

²⁰Busa, moadto kita ug patyon nato siya ug ihulog nato siya sa usa nianang mga gahong; ug ingnon ta lamang unya: May usa ka mananap nga mapintas mitukob kaniya; ug tan-awon ta, kong unsa ang madangat sa iyang mga damgo.

²¹Ug nakadungog niini si Ruben, ug siya giluwes niya sa ilang mga kamot, nga nagaingon: Dili nato siya pagpatyon.

²²Ug miingon kanila si Ruben: Dili kamo magpatulo ug dugo; ihulog siya niining gahong nga anaa sa kamingawan, apan ayaw ninyo pagbakyawa ang kamot batok kaniya. Kini ginaingon niya sa pagluwas kaniya gikan sa ilang mga kamot, aron siya ikabalik sa iyang amahan.

²³Ug nahitabo nga sa pag-abut ni Jose sa iyang mga igsoon, nga gihuboan siya nila sa iyang sinina, sa sinina nga nagkalainlain bulok, nga iyang ginasul-ob.

²⁴Ug siya gidakup ug siya gihulog nila sa gahong; apan ang gahong walay sulod, kay kini walay tubig.

²⁵Ug nanglingkod sila sa pagkaon sa tinapay, ug giyahat ang ilang mga mata ug nanagtan-aw sila, ug ania karon ang usa ka panon sa mga Ismaelihanon nga nagapadulong kanila gikan sa Galaad uban ang ilang mga camello, nga nagatangkil sa pahumot, haplas ug mirra, nga ginadala nila ngadto sa Egipto.

²⁶Ug si Juda miingon sa iyang mga igsoon: Unsay kapuslanan kong mapatay nato ang atong igsoon ug matago nato ang iyang dugo?

²⁷Umari kamo, ug ibaligya nato siya niining mga Ismaelihanon, ug dili nato pagbakyawon ang atong mga kamot batok kaniya; kay atong igsoon siya, ato usab nga unod. Ug nagpatalinghug kaniya ang iyang mga igsoon.

²⁸Ug may minglabay nga mga magpapatigayon nga Mediahanon; ug gikuha ug gipasaka nila si Jose, gikan sa gahong; ug ilang gibaligya si Jose sa mga Ismaelihanon, sa kaluhaan ka book nga salapi. Ug ilang gidala si Jose ngadto sa Egipto.

²⁹Ug mibalik si Ruben sa gahong; ug ania karon, si Jose wala na sa gahong, ug gigisi niya ang iyang mga bisti.

³⁰Ug mibalik siya sa iyang mga igsoon, ug siya miingon kanila: Ang bata wala na: ug ako asa man ako paingon?

³¹Apan gikuha nila ang sinina ni Jose; ug nagpatay sila ug usa ka kanding nga lake, gitunlob nila sa dugo ang sinina.

³²Unya gipadala nila ang sinina nga nagkalainlaing bulok, ug kini gidala nila ngadto sa iyang amahan, ug ming-ingon: Kini mao ang among hingkaplagan.

Ilha karon kong mao ba kini ang sinina sa imong anak o dili.

³³Ug kini naila niya ug miingon: Mao ang sinina sa akong anak, usa ka mananap nga mapintas mitukob kaniya; sa walay duhaduha giwatas-watas si Jose.

³⁴Ug gigisi ni Jacob ang iyang mga bisti, ug misul-ob sa bisti sa kasubo, ug nagbalata tungod sa iyang anak sulod sa hataas nga mga adlaw.

³⁵Ug mingtindog ang tanan niya nga mga anak nga babaye sa paglipay kaniya:

apan siya wala bumuot nga pagalipayon, ug siya nagaingon: Kay mokanaug ako

ngadto sa lubnganan nga magabalata tungod sa akong anak. Ug mihilak ang iyang amahan tungod kaniya.

³⁶Ug si Jose gibaligya sa mga Mediahanon didto sa Egipto kang Potiphar, ang

sinaligan ni Faraon, ang pangulo sa bantay nga harianon.

—

Chapter 38

¹Ug nahitabo niadtong panahona, nga si Juda milugsong gikan sa iyang mga igsoon, ug miadto sa usa ka lalake nga Ahullamahanon nga ginahinganlan si Hira.

²Ug hingkit-an ni Juda didto ang anak nga babaye sa usa ka tawo nga Canaanhon, nga ginganlan si Sua, ug siya gikuha niya, ug siya miduol kaniya.

³Ug siya nanamkon, ug nag-anak siya ug usa ka anak nga lalake, ug iyang gihinganlan ang iyang ngalan si Er.

⁴Ug nanamkon siya sa pag-usab, ug nag-anak siya ug usa ka anak nga lalake,
ug iyang gihinganlan ang ngalan niya si Onan.

⁵Ug miusab sa pagpanganak siya ug usa ka anak nga lalake, ug gihinganlan ang iyang ngalan si Sela. Ug didto si Juda si Chesib sa iyang pag-anak.

⁶Ug si Juda nagpili ug usa ka asawa alang sa iyang panganay nga si Er, nga ginganlan si Tamar.

⁷Ug si Er, ang panganay ni Juda, maoy tawong dautan sa mga mata ni Jehova,
ug gikuhaan siya ni Jehova sa kinabuhi.

⁸Unya si Juda miingon kang Onan: Sumulod ka sa asawa sa imong igsoon,
ug
pagminyo kaniya, ug magbangon ka ug kaliwatan sa imong igsoon.

⁹Ug nahibalo si Onan nga ang kaliwat dili maiya; ug nahitabo nga sa pagduol niya sa asawa sa iyang igsoon iyang giula kini sa yuta, aron sa dili paghatag ug kaliwat sa iyang igsoon nga lalake.

¹⁰Ug ang iyang gibuhay nakapasuko sa mga mata ni Jehova, ug ingon man usab
gikuhaan siya sa kinabuhi.

¹¹Ug si Juda miingon kang Tamar nga iyang umagad nga babaye: Magpuyo ka nga
balo sa balay sa imong amahan hangtud nga madaku si Sela nga akong anak nga
lalake kay miingon siya: Nga tingali siya usab mamatay nga ingon sa iyang mga igsoon. Ug si Tamar milakaw ug mingpuyo sa balay sa iyang amahan.

¹²Ug sa miagi ang daghang mga adlaw, namatay ang anak nga babaye ni Sua,
nga asawa ni Juda; ug si Juda gilipay, ug mitungas sa mga manggugunting sa balahibo sa iyang mga carnero sa Timnat, siya ug ang iyang abyan nga si Hira ang Adullamahanon.

¹³Ug gipahibalo si Tamar nga nagaingon: Ang imong ugangan mitungas sa Timnat sa paggunting sa balahibo sa iyang mga carnero.

¹⁴Unya iyang gikuha ang mga bisti sa iyang pagkabalo, ug nagtabon siya ug usa ka pandong, ug iyang giputos ang iyang nawong, ug milingkod siya sa pultahan sa Enaim nga diha sa luyo sa dalan sa Timnat; kay nakita niya nga

nagdaku na si Sela, ug siya walay ikahatag nga maasawa niya.

¹⁵Sa hingkit-an siya ni Juda, naghunahuna siya nga kini usa ka bigaon, kay gitabonan niya ang iyang nawong.

¹⁶Ug misimang siya gikan sa dalan, ug miingon siya kaniya: Umari ka gipakilooy ko kanimo nga patiponon ako nimo sa paghigda. Kay wala siya mahibalo nga siya mao ang iyang umagad nga babaye. Ug siya miingon, unsa man ang ihatag mo kanako, aron ikaw makaduol kanako?

¹⁷Ug siya mitubag. Padad-an ko ikaw ug usa ka nati nga kanding nga gikan sa panon. Ug siya miingon: Mohatag ka ba kanako ug saad hangtud nga ikaw makapadala niana?

¹⁸Unya miingon siya: Unsa ba nga saara ang igahatag ko kanimo? Ug siya mitubag: Ang imong singsing, ug ang imong baklaw, ug ang imong sungkod nga anaa sa imong kamot. Ug kini gihatag niya, ug siya miduol kaniya, ug siya nanamkon gikan kaniya.

¹⁹Ug mitindog siya ug milakaw: ug iyang gikuha ang pandong sa ibabaw niya, ug gisul-ob niya ang mga bisti sa iyang pagkabalo.

²⁰Ug gipadala ni Juda ang nati nga kanding gikan sa mga kanding nga baye, sa kamot sa iyang abyan nga Adullamahanon, aron sa pagkuha sa saad gikan sa kamot sa babaye: apan ang babaye wala hikaplagi niya.

²¹Ug nangutana siya sa mga tawo niadtong dapita, nga nagaingon: Hain ba ang bigaon nga nagpuyo sa daplin sa Enaim? Ug sila miingon kaniya: Wala makapuyo dinhi ang bigaon.

²²Unya siya mibalik kang Juda, ug miingon siya: Wala ko hikaplagi siya; ug miingon usab ang mga tawo niadtong dapita: Nga didto wala makapuyo ang bigaon.

²³Ug si Juda miingon: Ipadawat kaniya kana nga kaniya, aron kita dili mahimong talamayon: tan-awa, akong gipadala kining kanding nga nati, ug wala mo hikaplagi siya.

²⁴Ug nahitabo nga sa katapusan sa ikatolo ka bulan gipahibalo si Juda, nga

nagaingon: Si Tamar nga imong umagad nga babaye nakighilawas ug labut pa, siya nanamkon tungod sa pagpakighilawas. Ug si Juda miingon: Kuhaa ninyo siya, ug padaubi siya.

²⁵Sa gipaatabang na siya nagsugo siya sa pag-ingon sa iyang ugangan nga lalake. Sa lalake nga tag-iya niining mga butanga nanamkon ako: ug miingon pa siya: Ilha, nagapakilooy ako, kang kinsa kining mga butanga, ang singsing, ug ang baklaw, ug ang sungkod.

²⁶Ug si Juda miila kanila, ug miingon. Siya labing matarung kay kanako, kay siya wala ko ihatag kang Sela nga akong anak nga lalake. Ug wala na gayud siya moduol kaniya sa pag-usab.

²⁷Ug nahitabo nga sa panahon sa iyang pag-anak, tan-awa, dihay duruha sa iyang tiyan.

²⁸Ug nahatabo, sa pag-anak niya, nga migula ang kamot sa usa, ug gikuptan kini sa mananabang ug gihiktan ang iyang kamot sa usa ka lugas nga hilo nga mapula, nga nagaingon: Kini ang una nga migula.

²⁹Apan nahitabo nga sa gibalik niya pagsulod ang iyang kamot, tan-awa, ang iyang igsoon nga lalake migula: ug siya miingon; Ngano nga gibuhat mo ang pagbuak alang sa imong kaugalingon? Ug iyang gihinganlan ang iyang ngalan si Phares.

³⁰Ug sa ulahi migula ang iyang igsoon nga lalake, ang may lugas sa hilo nga mapula sa iyang kamot, ug iyang gihinganlan ang iyang ngalan si Zara.

Chapter 39

¹Ug gidala si Jose ngadto sa Egipto, ug gipalit siya ni Potiphar, nga usa ka dakung tawo ni Faraon, ang pangulo sa mga bantay nga Egiptohanon, sa kamot sa mga Ismaelihanon nga maoy nagdala kaniya didto.

²Ug si Jehova diha nag-uban kang Jose, sa pagkaagi nga siya nahimong tawo nga mauswagon: ug didto siya sa balay sa iyang agalon nga Egiptohanon.

³Ug nakita sa iyang agalon nga si Jehova diha nag-uban kaniya, ug gipauswag ni Jehova ang tanan nga iyang ginabuhat sa iyang kamot.

⁴Mao kini nga si Jose nakapahimuot sa iyang mga mata, ug siya nag-alagad kaniya; ug siya gihimo niya nga tinugyanan sa iyang balay, ug gitugyan sa iyang kamot ang tanan niyang katigayonan.

⁵Ug nahatabo nga sukad sa pagkahimo niya nga tinugyanan sa iyang balay, ug sa tanan niyang katigayonan, nga gipanalanginan ni Jehova ang balay sa Egiptohanon tungod kang Jose; ug ang panalangin ni Jehova diha sa ibabaw sa tanan nga iyang katigayonan, sa balay ug sa uma.

⁶Ug iyang gitugyan ang tanan niyang katigayonan sa kamot ni Jose. Ug siya wala manghibalo kong may diha pa ba kaniya, gawas sa tinapay nga iyang ginakaon. Ug si Jose matahum ug nawong ug gikahimut-an pag-ayo.

⁷Ug nahitabo nga sa tapus niining mga butanga, nga ang asawa sa iyang agalon kanunay nga nagtutok sa iyang mga mata kang Jose, ug miingon siya: Umari ka; umipon ka sa paghigda kanako.

⁸Apan siya nagdumili, ug miingon siya sa asawa sa iyang agalon: Tan-awa, nga ang akong agalon wala na magtagad sa mga gisalig niya kanako dinhi sa balay, ug gibutang niya sa akong kamot ang tanan niyang kaugalingon.

⁹Siya dili labaw kay kanako niining balaya, ug walay bisan unsa nga butang nga iyang gitungina kanako, gawas kanimo, kay ikaw mao ang iyang asawa. Busa unsaon ko paghimo kining dakung pagkadautan, ug makasala batok sa Dios?

¹⁰Ug nahatabo nga sa nagasulti siya kang Jose sa adlaw-adlaw, ug siya wala magpatalinghug kaniya aron sa pagtipon sa paghigda kaniya, ni sa pagpuyo uban kaniya.

¹¹Nahitabo niadtong panahona nga misulod siya sa balay sa pagbuhat sa iyang katungdanan; ug walay bisan kinsa sa mga tawo sa sulod sa balay.

¹²Ug siya gigunitan niya sa iyang bisti, nga nagaingon: Umari ka; umipon ka sa paghigda kanako. Unya gibiyaan niya ang iyang bisti sa iyang mga kamot, ug mikalagiw siya ug migulan ngadto sa gawas.

¹³Ug nahitabo nga sa nakita niya nga gibiyaan ang iyang bisti sa iyang mga kamot, ug mikalagiw siya sa gawas,

¹⁴Nga mitawag siya sa mga tawo sa iyang balay, ug nagsugilon kanila nga nagaingon: Tan-awa ninyo, nga gidad-an kita ug usa ka Hebreohanon, aron sa pagpasipala kanato; kini siya misulod nganhi kanako sa pagtipon sa paghigda,

ug ako misinggit sa hataas nga tingog.

¹⁵Ug nahitabo nga sa nadungog niya nga gipatugbaw ko ang tingog ug misinggit ako, nga gibiyaan niya sa luyo ko ang iyang bisti, ug mikalagiw siya ug migula ngadto sa gawas.

¹⁶Ug iyang gibutang sa luyo niya ang iyang bisti hangtud nga miabut ang iyang agalon sa iyang balay.

¹⁷Ug iyang gisugilon kaniya sumala niining mga pulonga nga nagaingon: Ang ulipon nga Hebreohanon nga imong gidala dinhi kanamo, misulod nganhi kanako sa pagpakaulaw kanako.

¹⁸Ug nahitabo nga sa gipatugbaw ko ang akong tingog ug misinggit ako, gibiyaan niya ang iyang bisti sa luyo nako, ug migula siya ngadto sa gawas.

¹⁹Ug nahitabo nga sa hingdunggan niya ang mga pulong nga gisulti sa iyang asawa kaniya, nga nagaingon: Mao kini ang gihimo kanako sa imong ulipon, misilaub ang iyang kaligutgut.

²⁰Ug si Jose gikuha sa iyang agalon, ug gisulod siya sa bilanggoan, dapit nga didto ginabilanggo ang mga binilanggo sa hari, ug siya nahabilin didto sa bilanggoan.

²¹Apan si Jehova diha nag-uban kang Jose, ug nagpakita kaniya sa iyang kaayo; ug gihatagan siya ug kahimut-an sa mga mata sa punoan sa bantay sa bilanggoan.

²²Ug ang tinugyanan sa bantay sa bilanggoan nagtugyan sa kamot ni Jose sa tanan nga mga binilanggo, nga diha sa bilanggoan, ug ang tanan nga ilang gibuhat didto, siya mao ang magbubuhat.

²³Ang pangulo sa bantay sa bilanggoan wala magsusi sa bisan unsang butanga nga diha sa iyang kamot; kay si Jehova diha nag-uban kaniya; ug ang iyang ginabuhat, si Jehova maoy nagpatubo.

Chapter 40

¹Ug nahitabo sa human niining mga butanga, nga ang magbalantay sa vino sa hari sa Egipto, ug ang magbubuhat sa tinapay nakapasuko sa ilang ginoo, ang

hari sa Egipto.

²Ug nasuko si Faraon batok sa iyang duruha ka tinugyanan, batok sa pangulo sa mga magbalantay sa vino, ug batok sa pangulo sa mga magbubuhat sa tinapay.

³Ug sila gipasulod niya nga binilanggo sa balay sa pangulo sa bantay nga harianon, ngadto sa bilanggoan, sa dapit diin si Jose nahibilanggo.

⁴Ug gitugyan sila sa pangulo sa bantay kang Jose, ug siya nag-alagad kanila; ug nagpadayon nga binilanggo sila sa usa ka panahon.

⁵Ug silang duruha nanagdampo ug usa ka damgo sa usa niana ka gabii, tagsatagsa sumala sa hubad sa kahulogan sa iyang damgo, ang magbalantay sa vino ug ang magbubuhat sa tinapay, nga didto ginapus sa bilanggoan.

⁶Ug si Jose misulod ngadto kanila sa pagkabuntag ug mitan-aw kanila, ug ania karon, nga nanagsubo sila.

⁷Ug nangutana siya sa mga tinugyanan ni Faraon nga diha kauban niya sa bilanggoan sa balay sa iyang agalon, nga nagaingon: Unsay hinungdan nga nasubo karon ang inyong mga nawong?

⁸Ug sila nanagpanubag kaniya: Nagdamgo kami ug usa ka damgo ug walay kinsa nga makahubad. Ug si Jose miingon kanila: Dili ba iya sa Dios ang paghubad sa kahulogan? Ginapangaliyupo ko kaninyo nga isugilon ninyo kini kanako.

⁹Ug ang pangulo sa mga magbalantay sa nagsugilon kang Jose sa iyang damgo, nga nagaingon: Sa nagadamgo ako, ania karon, ang usa ka punoan nga parras sa atubangan ko:

¹⁰Ug sa punoan sa parras adunay totolo ka mga sanga, ug kini ingon sa nagapanalingsing, ug namulak, ug ang iyang mga pinungpung namunga ug mga parras nga hinog.

¹¹Ug ako nagakupot sa copa ni Faraon, ug nagkuha ako sa mga parras ug gipuga ko kini sa copa ni Faraon, ug gitunol ko ang copa sa kamot ni Faraon.

¹²Unya miingon kaniya si Jose. Kini mao ang kahulogan niini: ang totolo ka mga sanga mao ang totolo ka adlaw.

¹³Sulod sa totolo ka adlaw pagabayawon ni Faraon ang imong ulo, ug ikaw igauli niya sa imong bulohaton: ug magatunol ka kang Faraon sa copa, ingon sa gibuhat mo kaniadto sa magtitiing pa ikaw.

¹⁴Apan hinumdumi ako kong maayo ang imong madangat, ug nagapangaliyupo ako kanimo, nga malooy ka kanako, ug isulti mo ako kang Faraon, aron ako makuha mo gikan niining balaya.

¹⁵Kay sa pagkamatuod, gikawat ako sa yuta sa mga Hebreohanon, ug ako walay nahimo tungod niana, aron ako ikabalhog niini nga bilangoan.

¹⁶Ug sa nakita sa pangulo sa mga magbubuhat sa tinapay nga ang hubad sa damgo maayo, miingon siya kang Jose: Ako usab nagdamgo nga ania karon, may totolo ka bukag sa tinapay nga maputi sa ibabaw sa akong ulo;

¹⁷Ug sa bukag nga didto sa ibabaw diha ang tanang linuto nga kalan-on alang kang Faraon; ug gikuha sa mga langgam ang mga tinapay sa bukag nga didto sa ibabaw sa akong ulo.

¹⁸Unya mitubag si Jose ug miingon: Kini mao ang iyang kahulogan. Ang totolo ka mga bukag mao ang totolo ka adlaw.

¹⁹Sa pagkatapus sa totolo ka adlaw ibton ni Faraon ang imong ulo gikan kanimo, ug ikaw ipabitay niya sa usa ka kahoy, ug ang mga langgam magatuka sa imong unod gikan kanimo.

²⁰Ug mao nga sa ikatolo ka adlaw, ang adlaw sa pagkatawo ni Faraon, nga naghimo siya ug kombira sa tanan niyang mga alagad: ug gibayaw niya ang ulo sa pangulo sa mga magtitiing, ug ang ulo sa pangulo sa mga magbubuhat sa tinapay sa taliwala sa iyang mga alagad.

²¹Ug iyang gipabalik sa iyang katungdanan ang pangulo sa mga magtitiing ug gihatag niya ang copa sa kamot ni Faraon.

²²Apan iyang gipabitay ang pangulo sa mga magbubuhat sa tinapay, ingon sa gipahayag ni Jose kaniya.

²³Apan ang pangulo sa mga magtitiing wala mahinumdom kang Jose, kondili hingkalmantan siya.

—
Chapter 41

¹Ug nahitabo nga sa ming-agi na gayud ang duha ka tuig, nagdamgo si Faraon ug usa ka damgo. Ug, ania karon, nga didto siya sa haduol sa suba;

²Ug ania karon, gikan sa suba misaka ang pito ka mga vaca nga maanindot sa panagway, ug hilabihan gayud pagkatambok, ug nanagsibsib sila sa mga kabugangan:

³Ug ania karon, may laing pito ka mga vaca nga misaka sa ulahi nila gikan sa suba, mangil-ad sa panagway, ug mga maniwang sa unod, ug nanag-urong sila duol sa mga vaca nga mga maanindot didto sa daplin sa suba.

⁴Ug ang mga vaca nga mangil-ad sa panagway ug maniwang sa unod, mingsubad sa pito ka mga vaca nga maanindot ug matambok kaayo. Ug nahagmata si Faraon.

⁵Ug mikatulog siya pag-usab, ug nagdamgo siya sa ikaduha; ug, ania karon, may pito ka uhay nga puno ug maanindot mibuswak kini sa usa lamang ka uhot.

⁶Ug ania karon, may pito ka uhay nga gagmay ug nakusokuso sa hangin sa silangan, nga nanagpanggula sa ulah niini;

⁷Ug ang pito ka uhay nga gagmay mingsubad sa pito ka uhay nga matambok ug puno. Ug nahagmata si Faraon, ug, tan-awa, nga damgo man diay kadto.

⁸Ug nahitabo nga sa pagkabuntag naghiwasa ang iyang espiritu; ug nagsugo siya ug gipatawag niya ang tanan nga mga salamangkero sa Egipto, ug ang tanan niya nga mga manggialamon: ug si Faraon nagsugilon kanila sa iyang mga damgo, apan walay bisan kinsa nga nakagsaysay sa kahulogan niini kang Faraon.

⁹Unya ang pangulo sa mga magtitiing misulti kang Faraon nga nagaingon:

Nahinumdom ako karong adlaw sa akong mga sayup:

¹⁰Si Faraon nasuko sa iyang mga alagad, ug ako gibutang niya sa bilangoan sa balay sa pangulo sa magbalantay, ako ug ang pangulo sa mga magbubuhat sa tinapay:

¹¹Ug nagdamgo kami ug usa ka damgo sa maong gabii, ako ug siya: kami nagdamgo, ang tagsatagsa sumala sa pahayag sa kahulogan sa iyang damgo.

¹²Ug nakaipon kanamo didto ang usa ka batan-on nga Hebreohanon, nga mag-aalagad sa pangulo sa mga bantay; ug siya gisuginlan namo, ug siya nagpahayag kanamo sa kahulogan sa among mga damgo; sa tagsatagsa gipahayag niya ang tagsatagsa ingon sa iyang damgo.

¹³Ug nahatabo nga ingon sa iyang gipahayag kanamo, natuman kini; gipabalik ako sa akong katungdanan, ug gipabitay ang usa.

¹⁴Unya si Faraon nagsugo ug gipatawag niya si Jose; ug siya gipagula nila sa madali gikan sa bilangoan; ug nanghimungot usa siya, ug nag-ilis sa iyang mga bisti, ug miadto kang Faraon.

¹⁵Ug miingon si Faraon kang Jose: Ako nagdamgo ug usa ka damgo, ug walay bisan kinsa nga nakasaysay sa kahulogan niini; ug nakadungog ako ug balita mahatungod kanimo, nga kong ikaw makadungog ug mga damgo, ikaw makahimo sa pagsaysay sa kahulogan niini.

¹⁶Ug mitubag si Jose kang Faraon, nga nagaingon: Kini wala kanako; ang Dios mao ang magahatag ug tubag sa pakigdait kang Faraon.

¹⁷Unya si Faraon miingon kang Jose: Sa akong damgo, ania karon, nga didto ako sa daplin sa suba.

¹⁸Ug ania karon, misaka gikan sa suba ang pito ka vaca nga matambok ug unod ug maanindot sa panagway, ug sila nanagsibsib sa kabugangan.

¹⁹Ug ania karon, nga may laing pito ka mga vaca nga misaka sa ulahi nila, nga maniwang ug nga mangil-ad kaayo sa panagway, nga hilabihan pagkaniwang

nga wala pa ako makakita ug sama niini sa kangil-ad sa tibook nga yuta sa Egipto:

²⁰Ug ang mga vaca nga maniwang ug nga mangil-ad, misubad sa nahaunang pito ka vaca nga matambok:

²¹Ug sa nasubad na nila, dili hiilhan nga nakasubad sila niini, kay mangil-ad man gihapon sila, ingon sa sinugdan. Niana nahagmata ako.

²²Ug, nakita ko sa akong damgo ug ania karon, ang pito ka uhay nga mga puno ug maayo mibuswak sa usa ka uhot.

²³Ug, ania karon, ang laing pito ka uhay nga laya, manipis, ug kinusokuso sa hangin sa silangan, mibuswak sa ulahi niini.

²⁴Ug ang uhay nga manipis mingsubad sa pito ka mga uhay nga maanindot: ug gisugilon ko kini sa mga manggialamon, apan walay bisan kinsa nga nakagsaysay sa kahulogan kanako niini.

²⁵Ug mitubag si Jose kang Faraon: Ang damgo ni Faraon usa lamang: ang Dios nagpahayag kang Faraon sa haduol na niyang pagabuhaton.

²⁶Ang pito ka mga vaca nga maanindot mao ang pito ka tuig; ug ang mga uhay nga maanindot mao ang pito ka tuig: ang damgo usa lamang.

²⁷Ug ang pito ka mga vaca nga maniwang ug mangil-ad, nga misaka sa ulahi niini, mao ang pito ka tuig; ug ang pito ka uhay nga walay unod nga kinusokuso sa hangin sa silangan, sila mao ang pito ka tuig nga gutom.

²⁸Mao kini ang ginasulti ko kang Faraon. Ang haduol nang pagabuhaton sa Dios, ginapakita niya kang Faraon.

²⁹Ania karon, moabut ang pito ka tuig sa dakung pagkadagaya sa tibook nga yuta sa Egipto:

³⁰Ug niini sa ulahi moabut ang pito ka tuig nga gutom; ug ang tibook nga pagkadagaya pagahikalimtan sa yuta sa Egipto; ug ang gutom magalaglag sa yuta.

³¹Ug kadtong kadagaya dili na hibaloan tungod sa gutom nga mosunod, nga hilabihan pagkalisud.

³²Ug tungod niini ang damgo gihimo sa nakaduha kang Faraon tungod kay ang maong butang gitukod sa Dios, ug nga ang Dios nagadali sa pagbuhat niini.

³³Busa, mangita karon si Faraon ug usa ka tawo nga buotan ug makinaadmanon, ug igabutang siya sa ibabaw sa yuta sa Egipto.

³⁴Buhaton kini ni Faraon, ug magbutang siya ug mga magtatan-aw sa ibabaw sa kayutaan ug pagakuhaon, ang ikalima ka bahin sa yuta sa Egipto sulod sa pito ka tuig nga kadagaya.

³⁵Ug ipatigum nila ang tanan nga kalan-on niining maayong tuig nga moabut, ug ang trigo nga moabut tingbon nila sa ilalum sa kamot ni Faraon nga sa kalan-on sa mga kalungsoran; ug kini patipigan mo kanila.

³⁶Ug ang kalan-on patipigan mo alang sa kayutaan, tagana sa pito ka tuig nga gutom nga mahitabo sa yuta sa Egipto; aron ang yuta dili malaglag tungod sa gutom.

³⁷Ug ang butang nakapahamuot sa mga mata ni Faraon ug sa mga mata sa iyang mga alagad.

³⁸Ug si Faraon nagaingon sa iyang mga alagad, Makakaplag ba kaha kita ug usa ka tawo nga ingon niini, nga kaniya anaa ang Espiritu sa Dios?

³⁹Ug si Faraon miingon kang Jose: Tungod kay ang Dios nagpahibalo kanimo niining tanan, walay bisan kinsa nga buotan ug manggialamon nga sama kanimo.

⁴⁰Ikaw magagahum sa akong panimalay, ug sumala sa imong pulong magadumala ikaw sa akong tibook nga katawohan. Sa akong trono lamang nga ako labaw kay kanimo.

⁴¹Ug si Faraon miingon kang Jose: Tan-awa, ginabutang ko ikaw sa ibabaw sa tibook nga yuta sa Egipto.

⁴²Ug gikuha ni Faraon ang singsing sa iyang kamot, ug gibutang niya sa kamot ni Jose, ug gibistihan siya sa mga panapton nga lino nga labing fino, ug gibutangan siya ug usa ka kolintas nga bulawan sa liog.

⁴³Ug gipasakay siya sa iyang ikaduha ka carro nga iyang kaugalingon, ug nanagsinggit sila sa atubangan niya: Pangluhod kamo. Ug gibutang siya ibabaw sa tibook nga yuta sa Egipto.

⁴⁴Ug si Faraon miingon kang Jose: Ako mao si Faraon, gawas kanimo walay tawo nga makapatindog sa iyang kamot kun sa iyang tiil sa tibook nga yuta sa Egipto.

⁴⁵Ug si Faraon naghingalan kang Jose, Zaphnath-paaneah, ug gihatag kaniya nga asawa si Asenath, anak nga babaye ni Potipherah, sacerdote sa On. Ug milibod si Jose sa yuta sa Egipto.

⁴⁶Ug si Jose may panuigon na nga katloan ka tuig, sa pag-atubang niya kang Faraon nga hari sa Egipto. Ug si Jose mipahawa sa atubangan ni Faraon, ug milibod sa tibook nga yuta sa Egipto.

⁴⁷Ug giabut ang yuta niadtong pito ka mga tuig sa kadagaya sa daghanan nga mga tinapok.

⁴⁸Ug gitigum niya sulod sa pito ka tuig ang tanan nga makaon nga diha sa yuta sa Egipto, ug gitigum kini sa mga dapa sa mga kalungsoran; ginabutang niya sa tagsa ka lungsod ang makaon sa kaumahan libot sa maong lungsod.

⁴⁹Ug gitigum ni Jose ang trigo nga ingon sa balas sa dagat, hilabihan pagkadaghan, hangtud nga wala na siya makaihap; kay dili na gayud maihap.

⁵⁰Ug nangatawo kang Jose ang duruha ka anak nga mga lalake sa wala pa umabut ang nahauna nga tuig sa gutom, nga sila gianak kaniya ni Asenath, anak nga babaye ni Potipherah, nga sacerdote sa On.

⁵¹Ug gihinganlan ni Jose ang ngalan sa panganay si Manases; kay, matud niya, ang Dios nagpahikalimot kanako sa tanan ko nga kahago, ug sa tibook nga panimalay sa akong amahan.

⁵²Ug ang ngalan sa ikaduha gihinganlan niya si Ephraim: kay ang Dios naghimo kanako nga mabungaon sulod sa yuta sa akong kaguol.

⁵³Ug natapus ang pito ka tuig sa kadagaya didto sa yuta sa Egipto.

⁵⁴Ug misugod sa pag-abut ang pito ka tuig nga gutom, sumala sa giingon ni Jose: ug dihay gutom sa tanan nga kayutaan, apan sa tibook nga yuta sa Egipto dihay tinapay.

⁵⁵Ug sa pagbati ug gutom sa tibook nga yuta sa Egipto, ang katawohan mitu-aw kang Faraon tungod sa makaon. Ug miingon si Faraon sa tanan nga mga

Egiptohanon: Pangadto kamo kang Jose; ug buhaton ninyo ang iyang igaingon kaninyo.

⁵⁶Ug ang gutom milukop na sa tibook nga nawong sa yuta. Unya gibuksan ni Jose ang tanan nga kamalig, ug gibaligyaan niya ang mga Egiptohanon; ug daku

uyamut ang gutom sa yuta sa Egipto.

⁵⁷Ug ang tanan nga kayutaan miadto sa Egipto sa pagpamalit ug trigo kang Jose, kay sa tibook nga kayutaan midaku na ang gutom.

—

Chapter 42

¹Karon nakita ni Jacob nga may trigo sa Egipto, ug nag-ingon siya sa iyang mga anak: Nganong nagatinan-away kamo sa usa ug usa?

²Ug nag-ingon siya: Ania karon, nakadungog ako nga sa Egipto adunay trigo. Lumugsong kamo ngadto, ug pumalit kamo ug makaon didto alang kanato, aron

kita mabuhi, ug dili mangamatay.

³Ug ang napulo ka mga magsoon ni Jose milugsong aron sa pagpalit ug trigo gikan sa Egipto.

⁴Apan si Benjamin nga igsoon ni Jose wala ipadala ni Jacob uban sa iyang mga igsoon, kay, matud niya, tingali unya may moabut kaniya nga kadautan.

⁵Ug miadto ang mga anak ni Israel aron sa pagpalit ug trigo sa taliwala niadtong uban nga miadto; kay ang gutom didto sa yuta sa Canaan.

⁶Ug si Jose maoy gobernador sa yuta; siya mao ang nagbaligya sa kalan-on sa

tanang katawohan sa yuta. Ug ang mga igsoong lalake ni Jose nangabut, ug sa

ilang kaugalingon mingyukbo kaniya uban ang ilang mga nawong ngadto sa yuta.

⁷Ug si Jose nakakita sa iyang mga igsoon, ug siya nakaila kanila; apan siya wala magpaila kanila, ug nagsulti kanila sa mahait, ug nag-ingon kanila:

Diin kamo gikan? Sila mingtubag: Gikan sa yuta sa Canaan aron sa pagpalit sa kalan-on.

⁸Ug si Jose nakaila sa iyang mga igsoon, apan sila wala makaila kaniya.

⁹Ug nahinumdom si Jose sa mga damgo nga iyang gidamgo mahitungod kanila, ug siya miingon kanila: Kamo mga tiktik; mianhi kamo aron sa pagtan-aw nga walay salipud ang yuta.

¹⁰Ug sila mitubag kaniya: Dili intawon, ginoo ko; kondili ang imong mga ulipon mianhi sa pagpalit ug makaon.

¹¹Kaming tanan mga anak nga lalake sa usa ka tawo; kami mga tawo nga matuod: ang imong mga ulipon dili gayud mga tiktik.

¹²Ug siya miingon kanila: Dili; kondili sa pagtan-aw gayud sa yuta nga walay salipud mianhi kamo.

¹³Ug sila mitubag: Kami nga imong mga ulipon napulo ug duha kami nga mga magsoon, mga anak nga lalake sa usa ka tawo sa Canaan; ug, ania karon, ang kamanghuran niining adlaw atua kauban sa among amahan ug ang usa wala na.

¹⁴Ug si Jose miingon kanila: Mao kana nga giingon ko kamo, sa pag-ingon: Mga tiktik kamo.

¹⁵Tungod niini pagasusihon kamo: Tungod sa kinabuhi ni Faraon, dili kamo makapahawa dinhi, gawas kong mahaanhi dinhi ang inyong kamanghuran nga lalake.

¹⁶Sugoa ang usa kaninyo, ug ipakuha ang inyong igsoon nga lalake; ug pabilin kamo nga mga binilanggo, aron ang inyong mga pulong mapamatud-an, kong adunay kamatuoran kaninyo; kay kong dili, tungod sa kinabuhi ni Faraon kamo mga tiktik gayud.

¹⁷Ug sila gitipon niya nga binantayan sulod sa totolo ka adlaw.

¹⁸Ug sa ikatolo ka adlaw si Jose miingon kanila: Buhaton ninyo kini, ug mabuhi kamo: kay ako mahadlok sa Dios.

¹⁹Kong kamo mga tawo nga matuod, pasagdi ninyo nga ang usa sa inyong mga igsoon magapabilin nga binantayan sa balay nga gibilanggoan kaninyo; apan panlakaw kamo, ug dad-on ninyo ang trigo nga alang sa gutom sa inyong mga panimalay.

²⁰Ug dad-on ninyo dinhi kanako ang inyong igsoon nga lalake nga kamanghuran; sa ingon niana, pagapamatud-an ang inyong mga pulong, ug dili kamo mangamatay. Ug gibuhat nila ang ingon.

²¹Ug nanag-ingon sila ang usa sa usa: Matuod gayud nga kita nakasala batok sa atong igsoon nga lalake, nga niana hingkit-an ta ang kalisdanan sa iyang kalag sa pagpangaliyupo niya kanato, ug wala ta pagpatalinghugi siya tungod niana miabut sa ibabaw kanato kini nga kalisdanan.

²²Ug si Ruben mitubag kanila nga nagaingon: Wala ba ako magsulti kaninyo sa pag-ingon: Ayaw kamo pagpakasala batok sa bata ug kamo wala gayud magpatalinghug? Busa usab, ania karon, ang iyang dugo ginakinahanglan.

²³Ug sila wala manghibalo nga si Jose nakasabut kanila kay dihay maghuhubad sa taliwala nila.

²⁴Ug siya mibulag kanila ug mihilak; sa tapus niini, siya mibalik kanila, ug siya misulti kanila, ug iyang gikuha si Simeon, ug iyang gigapus siya sa atubangan sa ilang mga mata.

²⁵Unya si Jose nagsugo nga pun-on nila ang ilang mga sudlanan sa trigo, ug ipauli ang salapi sa tagsatagsa nga igabutang sa iyang baluyot, ug hatagan sila ug balon alang sa ilang panaw: ug mao kini ang gibuhat kanila.

²⁶Ug ilang gilulan ang ilang trigo sa ilang mga asno, ug nanglakaw sila gikan didto.

²⁷Ug sa diha nga ang usa kanila miabli sa iyang baluyot aron sa paghatag ug kompay sa iyang asno didto sa abutanan, hingkit-an niya ang iyang salapi nga diha sa baba sa iyang baluyot.

²⁸Ug miingon siya sa iyang mga igsoon: Ang salapi ko giuli kanako, ug tan-awa, ania pa sa akong baluyot. Unya nahakugmat ang ilang kasingkasing, ug mingliso sila nga nagakurog ang usa ngadto sa usa kanila, nga nanag-ingon: Unsa ba kini nga gibuhat sa Dios kanato?

²⁹Ug mingdangat sila kang Jacob nga ilang amahan sa yuta sa Canaan, ug siya gisuginlan nila sa tanan nga nahitabo kanila, nga nagaingon:

³⁰Ang tawo, ang ginoo sa yuta, nagsulti kanamo sa mahait gayud, ug kami giisip niya nga mga tiktik niadtong yutaa.

³¹Ug kami miingon kaniya: Kami mga tawo nga matuod, dili gayud kami mga tiktik:

³²Kami napulo ug duha ka mga magsoon nga mga anak nga lalake sa among amahan; ang usa wala na, ug ang kamanghuran atua karong adlaw sa among amahan sa yuta sa Canaan.

³³Ug ang tawo, ang ginoo sa yuta miingon kanamo: Niini pagailhon ko kamo nga mga tawo nga matuod: ibilin ninyo kanako ang usa sa inyong mga igsoon, ug dad-a ninyo ang makaon alang sa gutom sa inyong mga panimalay, ug panlakaw kamo.

³⁴Ug dad-on ninyo nganhi kanako ang inyong igsoon nga kamanghuran, unya masayud ako nga kamo dili mga tiktik, kondili mga tawo nga matuod: sa ingon niini igahatag ko kaninyo ang inyong igsoon, ug magapatigayon kamo sa yuta.

³⁵Ug nahatabo nga sa gihubo nila ang ilang mga baluyot, ania karon, nga sa baluyot sa tagsatagsa didto ang ilang putos sa salapi: ug sa diha nga sila ug ang ilang amahan nakakita sa ilang mga putos sa salapi, nangahadlok sila.

³⁶Unya ang ilang amahan nga si Jacob miingon kanila: Ginakuha ninyo kanako ang akong mga anak: si Jose nawala na, ug si Simeon wala na usab, ug si Benjamin pagadad-on ninyo; batok kanako kining tanan nga mga butanga.

³⁷Ug si Ruben misulti sa iyang amahan nga nagaingon: Pamatyon mo ang akong duruha ka mga anak nga lalake, kong siya dili ko igabalik kanimo; itugyan mo siya sa akong kamot, ug siya igauli ko kanimo.

³⁸Ug siya miingon: Dili molugsong ang akong anak nga lalake uban kaninyo; kay ang iyang igsoon patay na, ug siya na lamang ang nahabilin: ug kong mahitabo kaniya ang kadaut sa dalan nga inyong pagalaktan, unya igatunod ninyo ako nga ubanon, nga puno sa kasakit ngadto sa lubnganan.

Chapter 43

¹Ug ang gutom midaku sa yuta.

²Ug nahitabo nga sa nahurot na nila ug kaon ang ilang trigo nga gidala nila gikan sa Egipto, miingon kanila ang ilang amahan: Bumalik kamo, ug pumalit kamo alang kanato ug diyutay nga makaon.

³Ug mitubag si Juda nga nag-ingon: Ang tawo sa Egipto nagpahayag gayud kanamo nga nag-ingon: Dili na kamo makakita sa akong nawong gawas kong ang inyong igsoon nga lalake mahiuban kaninyo.

⁴Kong ipadala mo ang among igsoon uban kanamo, motugbong kami, ug ikaw palitan namo ug makaon:

⁵Apan kong dili mo siya ipadala, dili kami manugbong; kay ang tawo miingon kanamo: Dili kamo makakita sa akong nawong gawas kong ang inyong igsoon mahiuban kaninyo.

⁶Ug miingon si Israel: Ngano ba nga gibuhatan ako ninyo sa labing daotan, nga nagtug-an kamo sa tawo nga kamo aduna pay usa ka igsoon nga lalake?

⁷Ug sila mingtubag: Ang tawo nga punoan nangutana kanamo sa dayag tungod kanato, ug tungod sa kaubanan nga nagaingon: Buhi pa ba ang inyong amahan? Kamo aduna pa bay lain nga igsoon nga lalake? Ug kami nagpahayag kaniya ingon nianang mga pulonga. Nagpanghibalo ba kami nga siya magaingon: Paanhion ninyo ang inyong igsoon nga lalake?

⁸Unya miingon si Juda kang Israel nga iyang amahan: Ipadala uban kanako ang bata ug manindog ug mangadto kami, aron mabuhi kita, ug dili kita mangamatay, ug ikaw, ug ang among mga anak nga gagmay.

⁹Ako maoy mangako kaniya; sa akong kamot mangayo ka ug husay tungod kaniya; nga kong ugaling dili ko siya ikauli kanimo ug ikabutang ko sa imong atubangan, nan sad-an ako batok kanimo sa walay katapusan:

¹⁰Nga kong wala pa unta kami maglangan, sa pagkamatuod, nakabalik na unta kami karon sa makaduha.

¹¹Ug si Israel nga ilang amahan, mitubag kanila: Busa, kong mao na gayud kini, nan buhata ninyo; magdala kamo sa labing maayong bunga sulod sa inyong mga sudlanan, ug dad-an ninyo kadtong tawo nga talahuron ug usa ka gasa, diyutay nga balsamo ug diyutay nga dugos, mga pahumot ug mirra, mga nueces ug mga almendra.

¹²Ug sa inyong kamot magdala kamo ug salapi nga pinilo, ug bitbiton ninyo sa inyong kamot ang inuli nga salapi diha sa mga baba sa inyong mga baluyot: tingali kadto maoy usa ka sayup.

¹³Dad-a usab ninyo ang inyong igsoon nga lalake, ug panindog kamo, ug umadto kamo pag-usab niadtong tawohana.

¹⁴Ug ang Dios nga Makagagahum sa ngatanan magahatag ug kalooy kaninyo, sa atubangan niadtong tawohana, aron iyang buhian kaninyo ang usa ninyo ka igsoon nga lalake, ug kini si Benjamin. Ug kong kamatyan ako sa akong mga anak, nan kamatyan ako.

¹⁵Ug mikuha kadtong mga tawo ug gasa, ug gidala sa ilang kamot ang salapi nga pinilo, ug si Benjamin; ug mingtindog sila ug minglugsong sila ngadto sa Egipto, ug nangatubang sila kang Jose.

¹⁶Ug sa pagkakita ni Jose kang Benjamin uban kanila, miingon siya sa tinugyanan sa iyang balay: Pasudlon mo sa balay kanang mga tawohana, ug mag-ihaw ka, ug hikayon didto; kay kining mga tawohana maniudto uban kanako.

¹⁷Ug gibuhat sa tawo ingon sa gisugo ni Jose, ug gipasulod niadtong tawohana ang mga tawo sa balay ni Jose.

¹⁸Ug ang mga tawo nangahadlok, kay gipasulod sila sa balay ni Jose ug miingon sila: Tungod sa salapi nga giuli sa atong mga baluyot kaniadto, kita gipasulod nila dinhi, aron siya makakaplag ug higayon batok kanato, ug himoon kita nga mga ulipon ug ang atong mga asno.

¹⁹Mingduol sila sa tinugyanan sa balay ni Jose, ug sila nakigsulti kaniya didto sa pultahan sa balay.

²⁰Ug miingon sila: Oh ginoo ko, kami sa pagkamatuod minglugsong sa sinugdan sa pagpalit ug mga makaon;

²¹Ug nahitabo nga sa pag-abut namo sa abutanan, nga giablihan namo ang among mga baluyot, ug, ania karon, ang salapi sa tagsatagsa kanamo diha sa baba sa iyang baluyot, ang among salapi sa takdo gayud nga timbang: ug gibalik namo pagdala kini sa among mga kamot.

²²Nagdala usab kami sa among mga kamot ug lain nga salapi aron sa pagpalit ug makaon: kami wala mahibalo kong kinsa ang nagbutang sa among salapi

sa

among mga baluyot.

²³Ug siya mitubag: Ang pakigdait anaa kaninyo, dili kamo mahadlok; ang inyong Dios ug ang Dios sa inyong amahan naghatag kaninyo ug bahandi sa inyong mga baluyot: ang inyong salapi ania kanako. Ug si Simeon iyang gidala ngadto kanila.

²⁴Ug gipasulod niadtong tawohana ang mga tawo ngadto sa balay ni Jose: ug sila gihatagan niya ug tubig, ug nanghimitis sila sa ilang mga tiil ug gihatagan niya ug kompay ang ilang mga asno.

²⁵Ug ilang gitagana ang gasa sa wala pa moabut si Jose sa udto, kay sila nakadungog nga sila mangaon didto ug tinapay.

²⁶Ug sa miabut na si Jose sa balay, ug ilang gidala kaniya sa sulod sa balay ang gasa nga diha sa ilang kamot, ug mingyukbo sila kaniya ngadto sa yuta.

²⁷Ug siya nangutana kanila mahitungod sa ilang panglawas, ug miingon siya: Ang inyong amahan, ang tigulang nga giingon ninyo, Maayo ba siya? Buhi pa ba siya?

²⁸Ug sila mitubag kaniya: Maayo man ang imong ulipon nga among amahan: buhi pa siya. Ug miduko sila ug naghatag sila ug katahuran.

²⁹Ug sa giyahat niya ang iyang mga mata nakita niya si Benjamin, igsoon nga lalake niya, anak sa iyang inahan, ug miingon siya: Mao ba kini ang inyong igsoon nga kamanghuran, nga inyong gisugilon kanako? Ug miingon siya: Ang Dios malooy kanimo, anak ko.

³⁰Unya si Jose midali kay ang iyang kasingkasing nangandoy tungod sa iyang igsoon, ug nangita siya ug dapit sa paghilak: ug misulod siya sa iyang lawak, ug mihilak siya didto.

³¹Ug gihilam-usan niya ang iyang nawong, ug migula siya sa gawas, ug gipugngan niya ang iyang kaugalingon, ug miingon siya: Idulot ninyo ang tinapay.

³²Ug siya gidulotan nila sa laing lamesa, ug sila gidulotan usab sa laing lamesa, ug ang mga Egiptohanon nga nagkaon uban kaniya gilain pagdulot usab: kay ang mga Egiptohanon dili arang makakaon ug tinapay uban sa mga

Hebreohanon: kay kana maoy usa ka butang nga mahugaw alang sa mga Egiptohanon.

³³Ug nanglingkod sila sa iyang atubangan, ang magulang ingon sa iyang pagkamagulang, ug ang manghud ingon sa iyang pagkamanghud, ug ang mga tawo nanghibulong nga nagtinan-away ang usa ug usa.

³⁴Ug siya mikuha ug mga sud-an sa iyang atubangan nga gipahat kanila: apan ang pahat ni Benjamin lima ka bahin kay sa kang bisan kinsa kanila. Ug nanginum sila, ug nanagkalipay sila uban kaniya.

Chapter 44

¹Ug nagsugo si Jose sa tinugyanan sa iyang balay, nga nagaingon: Pun-ang mga baluyot niining mga tawohana sa mga makaon, kutob sa arang nila nga madala, ug ibutang ang salapi sa tagsatagsa sa baba sa iyang baluyot.

²Ug ibutang mo ang akong copa, ang copa nga salapi, sa baba sa baluyot sa kamanghuran, lakip ang iyang salapi, nga igbabayad sa trigo. Ug gibuhat niya sumala sa pulong nga giingon ni Jose.

³Ug sa pagkabanagbanag sa kabuntagon, ang mga tawo gipalakaw, sila ug ang ilang mga asno.

⁴Ug sa migula sila sa lungsod, nga sa wala pa sila mahalayo, miingon si Jose sa tinugyanan niya: Tumindog ka, ug apason mo kadtong mga tawo; ug kong hiabutan mo sila, ingnon mo sila: Nganong gibaslan ninyo ug dautan ang maayo?

⁵Dili ba kini mao ang ginaimnan sa akong agalon, ug tungod niini siya makatagna gayud? Nagbuhat kamo ug dautan sa pagbuhat sa ingon.

⁶Ug sila hiabtan niya, ug iyang gisultihan sila niining mga pulonga.

⁷Ug sila mingtubag kaniya: Ngano ba nga nagapamulong ang akong ginoo niining mga pulonga? Ipahilayo sa imong mga ulipon ang pagbuhat niining mga butanga.

⁸Ania karon, ang salapi nga among hingkaplagan sa baba sa among mga baluyot, gibalik namo pagdala kanimo gikan sa yuta sa Canaan; busa unsaon man namo sa pagkawad ug salapi bisan bulawan sa balay sa imong agalon?

⁹Kong kinsa sa imong mga ulipon nga kaniya hingkaplagan ang copa, mamatay siya, ug bisan pa kami mahimong ulipon sa akong ginoo.

¹⁰Ug siya miingon: Karon usab matuman ang inyong mga pulong; kadto siya nga kaniya hingkaplagan ang copa kini siya magaalagad kanako, ug kamo dili pakasad-on.

¹¹Unya mingdali sila ug mipakanaug ang tagsatagsa sa iyang baluyot sa yuta, ug giablihan sa tagsatagsa ang iyang baluyot.

¹²Ug gipangita niya, ug nagsugod siya sa kamagulangan, ug natapus sa kamanghuran: ug ang copa hingkaplagan sa baluyot ni Benjamin.

¹³Unya gipanggisi nila ang ilang mga bisti, ug sa tagsatagsa giluwanan niya ang iyang asno, ug namalik sila sa lungsod.

¹⁴Ug si Juda ug ang iyang mga igsoon mingdangat sa balay ni Jose; ug didto pa siya, ug minghapa sila sa atubangan niya sa yuta.

¹⁵Ug si Jose miingon kanila: Unsa bang buhata kini nga gibuhad ninyo? Wala ba kamo manghibalo nga tawo nga ingon kanako makahimo sa pagtagna?

¹⁶Unya si Juda miingon: Unsa man ang igaingon namo sa akong ginoo? Unsay among igasulti? Kun unsaon man namo sa pagpakagawas sa sala? Ang pagkadautan sa imong mga ulipon hingkaplagan sa Dios; ania karon, kami mga ulipon sa akong ginoo, kami ug ingon usab kadto siya nga sa iyang kamot hingkaplagan ang copa.

¹⁷Ug siya mitubag: Halayo kanako nga buhaton ko ang ingon: ang tawo nga kaniya hingkaplagan ang copa, siya maulipon ko; apan mahitungod kaninyo, manglakaw kamo sa pakigdait ngadto sa inyong amahan.

¹⁸Unya si Juda miduol kaniya ug miingon: Oh, ginoo ko, gipangaliyupo ko kanimo nga pasultihon mo ako ug usa ka pulong sa mga igdulungog sa akong ginoo, ug ayaw pagpasilauba ang imong kaligutgut batok sa imong ulipon kay ikaw sama kang Faraon.

¹⁹Ang akong ginoo nangutana sa iyang mga ulipon, nga nagaingon: Aduna

ba

kamo ing amahan kun igsoon nga lalake?

^20Ug kami mingtubag sa akong ginoo: Aduna kami ing amahan nga tigulang,
ug

usa ka batan-on nga natawo kaniya sa iyang pagkatigulang, diyutay siya; ug
ang iyang usa ka igsoon nga lalake patay na, ug siya na lamang nga usa ra
ang nahabilin sa iyang inahan, ug ang iyang amahan nahigugma kaniya.

^21Ug ikaw miingon sa imong mga ulipon: Dad-a ninyo siya nganhi kanako,
aron

ako makakita kaniya.

^22Ug kami ming-ingon sa akong ginoo: Ang batan-on dili arang makabiya sa
iyang amahan, kay kong siya mobiya kaniya, ang iyang amahan mamatay.

^23Ug ikaw miingon sa imong mga ulipon: Kong ang inyong kamanghuran dili
makatugbong uban kaninyo, dili na gayud kamo makakita sa akong nawong.

^24Ug nahitabo nga sa pag-abut namo sa among amahan nga imong ulipon,
gisugilon namo kaniya ang mga pulong sa akong ginoo.

^25Ug miingon ang among amahan: Bumalik kamo sa pagpamalit ug diyutay
nga
makaon.

^26Ug kami mingtubag: Dili kami makahimo sa pag-adto; kong ang among
igsoon
nga lalake nga kamanghuran makauban kanamo, nan moadto kami; kay kami
dili
arang makakita sa nawong sa tawo, gawas kong makauban kanamo ang
among
igsoon nga kamanghuran.

^27Ug ang imong ulipon nga akong amahan nag-ingon kanamo: Kamo
nanghibalo
nga duruha da ang gianak sa akong asawa alang kanako:

^28Ug ang usa nahamulag gikan kanako, ug gunahunahuna ko sa
pagkamatuod nga
gikuniskunis siya; ug hangtud karon ako wala makakita kaniya.

^29Ug kong kuhaon usab ninyo kini sa atubangan ko, ug mahitabo kaniya ang
kalisdanan, itunod ninyo ang akong mga buhok nga ubanon uban ang kasakit
ngadto sa lubnganan.

³⁰Busa karon, kong moabut ako sa imong ulipon nga akong amahan, ug dili makauban kanako ang batan-on, sanglit ang iyang kinabuhi nalanggikit sa kalag sa bata;

³¹Mahitabo nga kong dili niya makita ang bata uban kanamo, mamatay siya; ug ang imong mga ulipon magatunod sa mga buhok nga ubanon sa imong ulipon nga among amahan, uban ang kasakit ngadto sa lubnganan.

³²Kay ang imong ulipon migikan nga maoy nangako sa bata sa akong amahan nga nagaingon: Kong siya dili ko igabalik kanimo, nan ako ang tagsala sa akong amahan sa walay katapusan.

³³Busa karon, gipangaliyupo ko kanimo, nga mopabilin karon ang imong ulipon, salili sa bata aron sa pagpaulipon sa akong ginoo, ug papaulia ang bata uban sa iyang mga igsoon nga lalake.

³⁴Kay, unsaon ko man sa pag-adto sa akong amahan kong wala ang bata uban kanako? Tingali hinoon ug makatan-aw ako sa kadautan nga mahitabo sa akong amahan.

Chapter 45

¹Unya si Jose wala na makagpugong sa iyang kaugalingon sa atubangan sa tanan nga diha sa iyang luyo, ug siya misinggit: Papahawaa ninyo ang tanan. Ug didto wala nay bisan kinsa nga nahabilin samtang si Jose sa iyang kaugalingon nagpaila sa iyang mga igsoong lalake.

²Ug siya nagminatay sa paghilak; ug nanagpakadungog ang mga Egiptohanon, ug nakadungog usab ang panimalay ni Faraon.

³Ug si Jose miingon sa iyang mga igsoon: Ako mao si Jose; buhi pa ba ang akong amahan? Ug ang iyang mga igsoon wala makahimo sa pagtubag kaniya, ug nangalisang sila sa atubangan niya.

⁴Ug miingon si Jose sa iyang mga igsoong lalake: Dumuol kamo kanako, gipakilooy ko kaninyo. Ug sila mingduol. Ug siya miingon: Ako mao si Jose

nga inyong igsoon, nga mao ang inyong gibaligya sa Egipto.

⁵Ug karon, ayaw ninyo ikasubo ni ikaguol sa inyong kaugalingon nga ako gibaligya ninyo dinhi, kay ang Dios nagpadala kanako sa pag-una kaninyo aron sa pagbantay sa kinabuhi.

⁶Kay niining duha na karon ka tuig nga may gutom dinhi sa yuta, ug may nahabilin pa nga lima ka tuig, nga walay makadaro ni makaani.

⁷Ug ang Dios nagpadala kanako sa pag-una kaninyo aron sa pagbantay kaninyo nga mga salin dinhi sa yuta, ug sa pagluwas kaninyo nga buhi pinaagi sa daku nga pagkaluwas.

⁸Busa karon wala kamo magpadala kanako dinhi, kondili ang Dios; ug siya nagbutang kanako nga amahan kang Faraon ug ginoo sa tibook niya nga panimalay, ug magbubuot sa tibook nga yuta sa Egipto.

⁹Pagdali kamo, umadto kamo sa akong amahan ug iingon ninyo kaniya: Mao kini ang giingon sa imong anak nga si Jose: Ang Dios nagbutang kanako nga ginoo sa tibook nga Egipto. Umari ka kanako. Ayaw pagdugay.

¹⁰Ug magapuyo ka sa yuta sa Gosen, ug magakinabuhi ka sa haduol kanako, ikaw ug ang imong mga anak; ug ang mga anak sa imong mga anak; ang imong mga panon ug ang imong kahayupan, ug ang tanan nga imo.

¹¹Ug didto pagapakan-on ko ikaw, kay may nahabilin pa nga lima ka tuig sa gutom, tingali unya mahulog ka sa pagkakabus, ikaw ug ang imong panimalay, ug ang tanan nga imo.

¹²Ug, ania karon, ang imong mga mata, nakakita ug ang mga mata sa akong igsoon nga si Benjamin, nga ang akong baba mao ang nagasulti kaninyo.

¹³Busa, ipaila ninyo sa akong amahan ang tibook nga himaya ko sa Egipto ug ang tanan nga inyong nakita; ug dumali kamo ug dad-on ninyo dinhi kanako ang akong amahan.

¹⁴Ug migakus siya sa liog ni Benjamin nga iyang igsoon, ug mihilak siya; ug si Benjamin usab mihilak nga naggakus diha sa iyang liog.

¹⁵Ug mihalok siya sa tanan niyang mga igsoon nga lalake, ug mihilak tungod kanila ug sa tapus niini nakigsulti kaniya ang iyang mga igsoon.

¹⁶Ug ang taho mahitungod niini hingdunggan sa balay ni Faraon nga nagaingon: Ang mga igsoon ni Jose miabut. Ug kini nakapahimuot kaayo kang Faraon ug sa iyang mga ulipon.

¹⁷Ug miingon si Faraon kang Jose: Ingna ang imong mga igsoon: Buhata ninyo kini; luwanan ninyo ang inyong mga hayupan, ug lumakaw kamo, pauli kamo sa yuta sa Canaan;

¹⁸Ug kuhaa ninyo ang inyong amahan, ug ang inyong mga panimalay, ug umari kamo kanako, ug ako magahatag kaninyo sa labing maayo sa yuta sa Egipto, ug magakaon kamo sa kinatambokan sa yuta.

¹⁹Karon ikaw gisugo; buhata ninyo kini; kumuha kamo gikan sa yuta sa Egipto ug mga sakyanan alang sa inyong mga anak, ug sa inyong mga asawa; ug kuhaa ninyo ang inyong amahan ug umanhi kamo.

²⁰Ug ayaw pagtagad sa inyong mga katigayonan, kay ang labing maayo sa tibook nga yuta sa Egipto mainyo.

²¹Ug mao nga gibuhat kini sa mga anak nga lalake ni Israel: gihatagan sila ni Jose ug mga sakyanan ingon sa sugo ni Faraon, ug sila gihatagan niya ug makaon alang sa ilang panaw.

²²Sa tagsatagsa kanila mihatag siya ug mga ilisan nga mga bisti, ug naghatag siya kang Benjamin totolo ka gatus ka book nga salapi, ug lima ka ilisan nga mga bisti.

²³Ug sa iyang amahan iyang gipadala kini: napulo ka asno nga lake nga giluwanan sa labing maayo sa Egipto, ug napulo ka asno nga baye nga giluwanan sa trigo, ug tinapay, ug pagkaon alang sa iyang amahan sa dalan.

²⁴Busa iyang gipalakaw ang iyang mga igsoon nga lalake, ug nanggikan sila. Ug siya miingon kanila: Magmatngon kamo nga dili kamo manag-away sa dalan.

²⁵Ug mitungas sila gikan sa Egipto, ug miabut sila sa yuta sa Canaan kang Jacob nga ilang amahan,

²⁶Ug ilang gisuginlan siya sa mga balita nga nagaingon: Si Jose buhi pa, ug siya mao ang ginoo sa tibook nga yuta sa Egipto. Ug ang iyang kasingkasing

naluya, kay siya wala tumoo kanila.

²⁷Ug ilang gisugilon kaniya ang tanan nga mga pulong ni Jose nga iyang gisulti kanila; ug sa nakita niya ang mga sakyanan nga gipadala ni Jose aron sa pagdala kaniya, ang espiritu ni Jacob nga ilang amahan nabuhi pag-usab.

²⁸Unya miingon si Israel: Igo na; si Jose nga akong anak buhi pa diay: ako moadto ug motan-aw kaniya sa dili pa ako mamatay.

—

Chapter 46

¹Ug migikan si Israel uban ang tanan nga iya, ug miabut sa Beer-seba, ug naghalad siya ug mga halad alang sa Dios sa iyang amahan nga si Isaac.

²Ug nagsulti ang Dios kang Israel sa mga panan-awon sa gabii, ug miingon siya: Jacob, Jacob! Ug siya mitubag: Ania ako.

³Ug siya miingon: Ako mao ang Dios, ang Dios sa imong amahan; dili ka mahadlok sa paglugsong ngadto sa Egipto kay didto ikaw himoon ko nga usa ka dakung nasud.

⁴Ako molugsong uban kanimo ngadto sa Egipto, ug ako usab magapabalik kanimo: ug si Jose magabutang sa iyang mga kamot sa ibabaw sa imong mga mata.

⁵Ug mitindog si Jacob gikan sa Beer-seba; ug gikuha sa mga anak nga lalake ni Israel ang ilang amahan nga si Jacob, ug ang ilang mga anak, ug ang ilang mga asawa, sa mga sakyanan nga gipadala ni Faraon aron sa pagdala kanila.

⁶Ug ilang gidala ang ilang kahayupan, ug ang ilang katigayonan nga nahipok sa yuta sa Canaan, ug miadto sila ngadto sa Egipto, si Jacob ug ang tanan niyang kaliwatan uban kaniya.

⁷Ang iyang mga anak nga lalake, ug ang mga anak nga lalake sa iyang mga anak nga lalake uban kaniya; ang iyang mga anak nga babaye, ug ang mga anak nga babaye sa iyang mga anak nga lalake, ug ang tanan niya nga kaliwatan iyang gidala uban kaniya padulong sa Egipto.

⁸Ug kini mao ang mga ngalan sa mga anak ni Israel, nga minglugsong ngadto sa Egipto, si Jacob ug ang iyang mga anak nga lalake: si Ruben ang kamagulangan ni Jacob,

⁹Ug ang mga anak nga lalake ni Ruben: Si Hanoh, si Phallu, ug si Hezron, ug si Carmi.

¹⁰Ug ang mga anak nga lalake ni Simeon: si Jemuel, ug si Jamin, ug si Ohad, ug si Jakin, ug si Zoar, ug si Saul nga anak nga lalake sa babaye nga Canaanhon.

¹¹Ug ang mga anak nga lalake ni Levi: si Gerson, ug si Coath, ug si Merari.

¹²Ug ang mga anak nga lalake ni Juda: si Er, ug si Onan, si Sela, ug si Phares, ug si Zara; apan si Er ug si Onan nangamatay sa yuta sa Canaan. Ug ang mga anak nga lalake ni Phares mao si Hezron ug si Hamul.

¹³Ug ang mga anak nga lalake ni Issachar: si Tola ug si Phua ug si Job ug si Simron.

¹⁴Ug ang mga anak nga lalake ni Zabulon: si Sered, ug si Elon, ug si Jahleel.

¹⁵Kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Lea, nga iyang gianak kang Jacob sa Padan-aram, ug labut pa sa iyang anak nga babaye nga si Dina: katloan ug tolo ang tanang mga kalag sa iyang mga anak nga lalake ug mga anak nga babaye.

¹⁶Ug ang mga anak nga lalake ni Gad: si Ziphion, ug si Aggi, ug si Suni, ug si Ezbon, ug si Heri, ug si Arodi, ug si Areli.

¹⁷Ug ang mga anak nga lalake ni Aser: si Jimna, ug si Ishua, ug si Isusi, ug si Beria, ug si Sera, nga igsoon nga babaye nila. Ang mga anak nga lalake ni Beria: si Heber, ug si Malchiel.

¹⁸Kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Zilpa, nga gihatag ni Laban sa iyang anak nga babaye nga si Lea, ug iyang gianak kini sila kang Jacob; ang tanan napulo ug unom ka kalag.

¹⁹Ug ang mga anak nga lalake ni Raquel, nga asawa ni Jacob: si Jose ug si Benjamin.

²⁰Ug ang nangatawo kang Jose sa yuta sa Egipto si Manases ug si Ephraim, ang mga gianak kaniya ni Asenath, nga anak nga babaye ni Potiphera, nga sacerdote sa On.

²¹Ug ang mga anak ni Benjamin mao si Bela, ug si Becher, ug si Asbel, ug si Gera, ug si Naaman, ug si Ehi, ug si Ros, ug si Muppim, si Huppim, ug si

Ard.

²²Kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Raquel nga nangatawo kang Jacob:
ang tanan, napulo ug upat ka kalag.

²³Ug ang mga anak nga lalake ni Dan: si Husim.

²⁴Ug ang mga anak nga lalake ni Nephtali: si Jahzeel, ug si Guni, ug si Jeser, ug si Shillem.

²⁵Kini sila mao ang mga anak nga lalake ni Bilha nga gihatag ni Laban kang Raquel, nga iyang anak nga babaye, ug nag-anak kini siya kang Jacob; ang tanan pito ka kalag.

²⁶Ang tanan nga mga tawo nga miuban kang Jacob padulong sa Egipto nga migikan sa iyang mga hawak nga walay labut ang mga asawa sa mga anak nga lalake ni Jacob, ang tanan nga mga tawo kan-uman ug unom.

²⁷Ug ang mga anak nga lalake ni Jose nga nangatawo kaniya didto sa Egipto, duruha ka tawo. Ang tanan nga mga kalag sa balay ni Jacob, nga misulod ngadto sa Egipto kapitoan.

²⁸Ug iyang gipauna si Juda ngadto kang Jose, aron siya magtultol sa dalan nga iyang gidulngan ngadto sa Gosen; ug nakadangat sila sa yuta sa Gosen.

²⁹Ug gipaandam ni Jose ang iyang sakyanan, ug miadto sa pagdawat kang Israel nga iyang amahan didto sa Gosen; ug siya sa iyang kaugalingon nagpaila kaniya, ug migakus siya sa iyang liog, ug siya mihilak sa ibabaw sa iyang liog sa dugay-dugay gayud.

³⁰Unya si Israel miingon kang Jose: Karon buot na ako nga mamatay, kay nakakita na ako sa imong nawong, nga buhi pa man diay ikaw.

³¹Ug si Jose miingon sa iyang mga igsoon nga lalake ug sa panimalay sa iyang amahan: Moadto ako ug magpahibalo ako kang Faraon, ug magaingon ako kaniya: Ang akong mga igsoon nga lalake, ug ang panimalay sa akong amahan nga didto sa yuta sa Canaan mianhi kanako;

³²Ug ang mga tawo mga magbalantay sa mga carnero, kay sila mga magbalantay sa kahayupan; ug ilang gidala ang ilang mga panon sa mga carnero nila, ug

ang ilang mga panon sa mga vaca, ug ang tanan nga ila.

³³Ug mahitabo kong si Faraon magatawag kaninyo ug magaingon siya: Unsa ba ang inyong pangita sa kinabuhi?

³⁴Nga magaingon kamo: Ang imong mga ulipon mga magbabaton sa kahayupan gikan pa sa among pagkabata hangtud karon, kami ug ang among mga ginikanan: aron makapuyo kamo sa yuta sa Gosen, kay ang mga Egiptohanon nagadumot sa tanan nga magbalantay sa mga carnero.

Chapter 47

¹Unya si Jose midangat ug nagpahibalo kang Faraon ug miingon siya: Ang akong amahan ug ang akong mga igsoon nga lalake, ug ang ilang mga panon sa carnero ug ang ilang mga panon sa vaca, uban ang tanan nga ila, nangabut na gikan sa yuta sa Canaan, ug ania karon, atua sila sa yuta sa Gosen.

²Ug sa iyang mga igsoon nga lalake mikuha siya ug lima sa mga tawo, ug iyang gipaatabang sila sa atubangan ni Faraon.

³Ug si Faraon miingon sa iyang mga igsoon: Unsa ba ang inyong pangita sa kinabuhi? Ug sila mingtubag kang Faraon: Ang imong mga ulipon, mga magbalantay sa mga carnero, kami ingon man ang among mga ginikanan.

⁴Labut pa miingon sila kang Faraon: Sa pagpuyo niining yutaa mianhi kami; kay walay sibsibon alang sa mga panon sa mga carnero sa imong mga ulipon; kay ang gutom daku kaayo sa yuta sa Canaan: busa, gipangaliyupo namo karon kanimong mga makapuyo unta ang imong mga ulipon sa yuta sa Gosen.

⁵Ug si Faraon misulti kang Jose nga nagaingon: Ang imong amahan ug ang imong mga igsoon nga lalake ming-anhi kanimong.

⁶Ang yuta sa Egipto anaa sa atubangan mo; papuy-on mo sa labing maayong yuta ang imong amahan ug ang imong mga igsoon nga lalake; papuy-on mo sila sa yuta sa Gosen; ug kong makamatngon ka nga sa ilang taliwala adunay mga tawo nga mga masingkamuton ibutang mo sila sa pagkapangulo nga mga

magbalantay sa akong mga vaca.

⁷Ug gipasulod ni Jose ang iyang amahan, ug iyang gipaatabang siya sa atubangan ni Faraon; ug si Jacob nanalangin kang Faraon.

⁸Ug miingon si Faraon kang Jacob: Kapid-an na ka mga adlaw sa mga tuig ang imong kinabuhi?

⁹Ug si Jacob mitubag kang Faraon: Ang mga adlaw sa mga tuig sa akong paglangyaw-langyaw, usa ka gatus ug katloan ka tuig; diyutay, ug mga dautan ang mga adlaw sa mga tuig sa akong kinabuhi, ug kini wala makakab-ut sa mga adlaw sa mga tuig sa akong mga ginikanan, sa mga adlaw sa kinabuhi sa ilang paglangyaw-langyaw.

¹⁰Ug si Jacob nanalangin kang Faraon, ug mipahawa siya sa atubangan ni Faraon.

¹¹Sa ingon niini, gipahaluna ni Jose ang iyang amahan, ug ang iyang mga igsoon nga lalake, ug iyang gihatag kanila ang pagpanag-iya sa yuta sa Egipto sa labing maayo nga yuta, sa yuta sa mga Ramesehanon, ingon sa gisugo ni Faraon.

¹²Ug ginapakaon ni Jose ug tinapay ang iyang amahan ug ang iyang mga igsoon nga lalake, ug ang tanan sa panimalay sa iyang amahan, sumala sa ilang mga kabanayan.

¹³Ug wala nay tinapay sa tibook nga yuta kay ang gutom hilabihan pagkadaku sa pagkaagi nga nagakamatay sa gutom ang yuta sa Egipto ug ang yuta sa Canaan tungod sa gutom.

¹⁴Ug gitigum ni Jose ang tanan nga salapi nga nakita didto sa yuta sa Egipto, ug sa yuta sa Canaan, alang sa trigo nga ilang gipamalit; ug gisulod ni Jose ang salapi sa balay ni Faraon.

¹⁵Ug sa nahurot na ang salapi sa yuta sa Egipto, ug sa yuta sa Canaan, mingdangup ang tanang mga Egiptohanon kang Jose, nga nag-ingon: Hatagi kami ug tinapay: kay nganong mangamatay kami sa atubangan mo? tungod kay nahurot na ang among salapi.

¹⁶Ug si Jose miingon: Ihatag ninyo ang inyong kahayupan, ug pagahatagan ko kamo ug baylo alang sa inyong kahayupan, kong mahurot na ang salapi.

¹⁷Ug ilang gidala ang ilang kahayupan ngadto kang Jose; ug si Jose mihatag kanila ug mga makaon nga baylo sa mga kabayo, ug alang sa panon sa mga carnero, ug alang sa mga vaca, ug alang sa panon sa mga asno: ug sila ginahatagan niya ug tinapay alang sa tanang kahayupan nila niadtong tuiga.

¹⁸Ug sa tapus ang tuig, miadto sila kaniya sa ikaduha nga tuig, ug miingon sila kaniya: Dili kami magatago sa akong ginoo nga ang among salapi sa pagkamatuod nahurot na; ug ang mga panon sa kahayupan iya na sa among ginoo; walay nahabilin sa atubangan sa among ginoo kondili ang among mga lawas ug ang among mga yuta na lamang.

¹⁹Busa ngano ba nga magpakamatay kami sa atubangan sa imong mga mata, kami ingon man ang among yuta? Palita kami ug ang among yuta sa tinapay, ug kami ug ang among yuta maulipon kang Faraon; ug hatagi kami ug binhi aron mabuhi kami, ug kami dili mangamatay ug aron dili mahimong awa-aw ang yuta.

²⁰Unya gipalit ni Jose ang tanan nga yuta sa Egipto alang kang Faraon; kay ang mga Egiptohanon namaligya ang tagsatagsa ka tawo sa iyang yuta, kay ang gutom misamut gayud sa ibabaw nila; ug ang yuta midangat nga naiya ni Faraon.

²¹Ug mahitungod sa katawohan, gihimo niya ang pagbalhin kanila ngadto sa mga kalungsuran gikan sa usa ka tumoy sa katapusang utlanan sa Egipto ngadto sa laing tumoy niini.

²²Ang yuta sa mga sacerdote mao lamang ang wala niya mapalit, tungod kay ang mga sacerdote adunay pahat kang Faraon, ug sila nagakaon sa ilang pahat nga gihatag kanila ni Faraon: tungod niana wala nila ikabaligya ang ilang yuta.

²³Unya si Jose miingon sa katawohan: Ania karon, gipalit ko kamo ug ang inyong yuta alang kang Faraon: tan-awa, aniay binhi alang kaninyo, ug magpugas kamo sa yuta.

²⁴Ug mahitabo nga sa panahon sa ting-ani ihatag ninyo ang ikalima ka bahin kang Faraon, ug ang upat ka bahin inyo alang sa inyong binhi sa yuta, ug alang sa inyong kalan-on, ug alang kanila sa inyong mga panimalay, ug aron nga makakaon ang inyong mga anak.

²⁵Ug sila mingtubag: Imong giluwat ang among kinabuhi; hatagi kami ug kalomo sa mga mata sa akong ginoo, ug magpaulipon kami kang Faraon.

²⁶Ug gihimo ni Jose ang balaod mahatungod sa yuta sa Egipto hangtud karon,

nga kang Faraon ang bahin nga ikalima; gawas lamang ang yuta sa mga sacerdote nga wala maiya ni Faraon.

²⁷Ug si Israel nagpuyo sa yuta sa Egipto, sa yuta sa Gosen; ug sila nakapanag-iyu niana, ug nagmabungaon sila ug nanagdaghan sa hilabihan gayud.

²⁸Ug si Jacob nagpuyo sa yuta sa Egipto napulo ug pito ka tuig: ug mao kana ang mga adlaw ni Jacob, ang mga tuig sa iyang kinabuhi, nga usa ka gatus kap-atan ug pito ka tuig.

²⁹Ug nagkahaduol na ang mga adlaw sa pagkamatay ni Israel, ug iyang gitawag

si Jose nga iyang anak, ug miingon kaniya: Kong nakakaplag ako karon ug kalomo sa imong mga mata, ginapangaliyupo ko kanimo nga ibutang mo ang imong

kamot sa ilalum sa akong paa, ug magbuhat ka kanako sa kalooy ug kamatuoran;

ginapangaliyupo ko kanimo nga dili mo ako pag-ilubong sa Egipto.

³⁰Apan sa diha nga matulog na ako uban sa akong mga ginikanan, dad-on mo

ako gawas sa Egipto ug ilubong mo ako sa ilang lubnganan. Ug siya mitubag: Ako magabuhat ingon sa imong ginaingon.

³¹Ug siya miingon: Manumpa ka kanako. Ug siya nanumpa kaniya. Unya si Israel sa iyang kaugalingon miyukbo didto sa ibabaw sa ulohan sa higdaanan.

—

Chapter 48

¹Ug nahitabo nga sa human niining mga butanga nga may usa nga miingon kang

Jose: Ania karon, masakiton ang imong amahan. Ug iyang gidala uban kaniya

ang iyang duruha ka anak nga lalake nga si Manases ug si Ephraim.

²Ug gipahibalo kini kang Jacob sa pag-ingon: Ania karon, ang imong anak nga si Jose mianhi kanimo. Ug nanlimbasug si Israel sa iyang kaugalingon ug milingkod sa ibabaw sa higdaanan:

³Ug si Jacob miingon kang Jose: Ang Dios nga Makagagahum sa ngatanan mitungha kanako didto sa Luz sa yuta sa Canaan, ug siya nanalangin kanako.

⁴Ug siya miingon kanako: Ania karon, ikaw himoon ko nga mabungaon, ug ikaw pagapadaghanon ko ug ikaw himoon nga usa ka panon sa mga katawohan; ug igahatag ko kining yutaa sa imong kaliwatan sa sunod kanimo sa pagkapanulondon nga dayon.

⁵Ug karon ang imong duruha ka anak nga lalake, si Ephraim ug si Manases, nga nangatawo kanimo sa yuta sa Egipto sa wala pa ako mahianhi kanimo dinhi sa Egipto, mga ako sila; ingon nga si Ruben ug si Simeon mamaako sila:

⁶Ug ang imong mga anak sa ulahi nila imong gipanganak, sila mamaimo; subay sa ngalan sa ilang mga igsoon pagahinganlan sila tungod sa ilang mga panulondon.

⁷Apan mahitungod kanako sa paggikan ko sa Padan-aram, namatay kanako si Raquel sa yuta sa Canaan, sa dalan, sa gilay-on nga dili na kaayo halayo gikan sa Ephrata; ug gilubong ko siya didto sa dalan sa Ephrata, nga mao ang Bethlehem.

⁸Ug nakita ni Israel ang mga anak nga lalake ni Jose, ug miingon siya: Kinsa ba kini sila?

⁹Ug mitubag si Jose sa iyang amahan: Sila ang mga anak ko nga lalake, nga gihatag sa Dios kanako dinhi. Ug siya miingon: Paduola sila karon kanako, ug akong panalanginan sila.

¹⁰Ug ang mga mata ni Israel lubog na tungod sa katigulangon, mao nga halap na siya. Ug sila gipaduol kaniya, ug mihalok siya kanila ug iyang gigakus sila.

¹¹Ug miingon si Israel kang Jose: Wala na ako maghunahuna nga makakita pa

sa imong nawong: ug ania karon, gipakita sa Dios kanako ang imong kaliwatan usab.

¹²Ug sila gikuha ni Jose sa taliwala sa iyang mga tuhod ug mihapa siya sa yuta.

¹³Ug sila nga duruha gikuha ni Jose, si Ephraim sa iyang too, dapit sa wala ni Israel; ug si Manases sa iyang wala, dapit sa too ni Israel; ug sila gipaduol kaniya.

¹⁴Unya gibayaw ni Israel ang iyang kamot nga too, ug gibutang niya sa ibabaw sa ulo ni Ephraim, nga mao ang kamanghuran, ug ang iyang kamot nga wala sa ibabaw sa ulo ni Manases, nga ginapahamutang niya sa tinuyo sa pagpasaylob sa iyang mga kamot, kay si Manases mao ang panganay.

¹⁵Ug gipanalanginan niya si Jose, ug miingon siya: Ang Dios nga sa iyang atubangan, naglakaw ang akong mga ginikanan, si Abraham ug si Isaac, ang Dios nga nagpakaon kanako sa tibook ko nga kinabuhi sa hataas kaayo hangtud niining adlaw.

¹⁶Ang manolonda nga nagluwas kanako gikan sa tanan nga kadautan, magpanalangin niining mga batan-on: ug pagahinganlan ang akong ngalan kanila, ug ang ngalan sa akong mga ginikanan si Abraham ug si Isaac: ug magpadaghan kanila sa hilabihan gayud, sa taliwala sa yuta.

¹⁷Ug sa gitan-aw ni Jose nga ang iyang amahan nagbutang sa iyang kamot nga too sa ibabaw sa ulo ni Ephraim, kini wala makapahamuot kaniya; ug gikuptan niya ang kamot sa iyang amahan aron ibalhin niya gikan sa ibabaw sa ulo ni Ephraim ngadto sa ulo ni Manases.

¹⁸Ug miingon si Jose sa iyang amahan: Dili mao, amahan ko, kay kini mao ang panganay, ibutang mo ang imong toong kamot sa ibabaw sa ulo niya.

¹⁹Ug ang iyang amahan wala mobuot, ug miingon: Nahibalo ako niini, anak ko, nahibalo ako; siya usab mahimong usa ka katawohan, ug siya usab pagapadaghanon; apan ang iyang manghud nga lalake maoy labing daku kay kaniya, ug ang iyang kaliwatan mahimong usa ka panon sa mga nasud.

²⁰Ug sila gipanalanginan niya niadtong adlaw, sa pag-ingon: Kanimo magapanalangin si Israel sa pag-ingon: Ibutang sa Dios ikaw ingon kang Ephraim ug ingon kang Manases. Busa, si Ephraim iyang gibutang sa

atubangan
ni Manases.

²¹Ug miingon si Israel kang Jose: Ania karon, haduol na ako nga mamatay, apan ang Dios magauban kaninyo, ug siya magapabalik kaninyo ngadto sa yuta sa inyong mga ginikanan.

²²Labut pa, gihatagan ko ikaw ug usa ka bahin nga labaw sa bahin sa imong mga igsoon, nga gikuha ko sa kamot sa Amorehanon pinaagi sa akong espada ug sa akong pana.

—

Chapter 49

¹Ug gitawag ni Jacob ang iyang mga anak, ug miingon siya: Pagtigum kamo aron makapahayag ako kaninyo sa mahitabo kaninyo sa ulahi nga mga adlaw.

²Pagtigum kamo, ug patalinghugi ninyo, mga anak ni Jacob; Ug magpatalinghug kamo sa inyong amahan nga si Israel.

³Ruben, ikaw mao ang akong panganay, ang akong kalig-on, ug ang sinugdang sa akong kusog; Pangulo sa pagkatakus, pangulo sa gahum.

⁴Nagabukal ingon sa tubig, dili ikaw mahimong pangulo; Kay misaka ka sa higdaanan sa imong amahan: Unya gihugawan mo kini; gisaka niya ang akong higdaanan sa kaminyoon.

⁵Si Simeon ug Levi mga magsoon: Mga hinagiban sa linugsanay nga dagku ang ilang mga espada.

⁶O kalag ko, dili ka magsulod sa ilang tambag. Sa ilang panagkatigum, himaya ko, dili ka makigtipon; Kay sa ilang kapungot gipatay nila ang usa ka tawo, Ug sa ilang pagka-mapatuyangon gikitingan nila ang vaca.

⁷Tinunglo ang ilang kapungot, kay mapintas gayud: Ug ang ilang kaligutgut, kay mabangis gayud: Ako magapabulag kanila kang Jacob, Ug ako magapapatlaag kanila sa Israel.

⁸Juda, pagadayegon ka sa imong mga igsoong lalake: Ang imong kamot anha sa liog sa imong mga kaaway; Ang mga anak sa imong amahan managyukbo kanimo.

⁹Si Juda itoy sa leon: Gikan sa mga tulukbon misaka ka, anak ko: Nga nagtikotkot siya, ug milukso siya ingon sa leon, Ug mao kini ingon sa leon nga baye. Kinsa ang magapukaw niini?

¹⁰Ang cetro sa gahum dili pagakuhaon kang Juda, Ni ang barras sa pagkapangulo gikan sa taliwala sa iyang mga tiil, Hangtud nga moabut si Shilo; Ug maiya ang pagka-masinulondon sa mga katawohan.

¹¹Nga igahigut sa parras ang iyang pollino, Ug sa pinili nga sanga igahigut ang nati sa iyang asno nga baye, Gilabhan sa vino ang iyang mga bisti, Ug sa duga sa parras ang iyang mga bisti:

¹²Ang iyang mga mata mga mapula sa vino, Ug ang iyang mga ngipon mga maputi sa gatas.

¹³Si Zabulon magapuyo sa mga dunggoanan sa dagat; Ug siya mahimong dunggoanan sa mga sakayan; Ug ang iyang kautlanan hangtud sa Sidon.

¹⁴Si Issachar, asno nga kusganon, Nga nagalubog sa taliwala sa duha ka toril:

¹⁵Ug hingkit-an niya ang pahulayanan nga maayo, Ug ang yuta nga makapahamuot; Ug gibawog niya ang iyang abaga sa pagpas-an, Ug siya nahimong ulipon nga magbubuhis.

¹⁶Si Dan magahukom sa iyang katawohan, Ingon nga usa sa mga banay ni Israel.

¹⁷Si Dan mahimong sama sa bitin sa ubay sa dalan, Bitin nga malala sa ubay sa agianan. Nga magapaak sa mga tikod sa mga kabayo, Aron ang magakabayo mahulog sa likod.

¹⁸Sa imong kaluwasan nagahulat ako, Oh, Jehova.

¹⁹Kang Gad ang kasundalohan nga langyaw magadusmog kaniya: Apan siya magadusmog sa ilang tikod.

²⁰Gikan kang Aser ang iyang tinapay nga matambok, Ug siya magahatag sa

mga

malami nga pagkaon nga harianon.

²¹Si Nephtali maong lagsaw nga baye nga binuhian, Nga magahatag ug mga pulong nga matahum.

²²Si Jose mao ang sanga nga mabungaon, Sanga nga mabungaon tupad sa usa ka tuburan; Ang iyang mga salingsing nagatabon sa kuta.

²³Ang mga magpapana nagpaguol kaniya, Ug nagpana kaniya, ug naggukod kaniya.

²⁴Apan ang iyang pana nagpabilin sa pagkalig-on, Ug ang mga bukton sa iyang mga kamot nangabaskug, Pinaagi sa mga kamot niadtong kusgan ni Jacob: (Gikan didto mao ang Magbalantay, ug ang Bato ni Israel),

²⁵Bisan sa Dios sa imong amahan nga magatabang kanimo, Ug sa Makagagahum nga magapanalangin kanimo, Sa mga panalangin nga gikan sa langit sa itaas, Sa mga panalangin sa kahiladman nga anaa sa mga dughan ug sa taguangkan.

²⁶Ang mga panalangin sa imong amahan, Nagalabaw sa mga panalangin sa akong mga ginikanan: Ngadto sa utlanan sa mga kabukiran nga walay katapusan, Moanha sila sa ibabaw sa ulo ni Jose, Ug sa ibabaw sa alimpulo niya nga binulag gikan sa iyang mga igsoon nga lalake.

²⁷Si Benjamin mao ang lobo nga mangangagaw: Sa buntag mokaon siya sa tulukbon, Ug sa hapon magapahat siya sa mga inagaw.

²⁸Kini silang tanan mao ang napulo ug duha ka mga banay ni Israel: ug kini mao ang giingon kanila sa ilang amahan, ug gipanalanginan sila; ang tagsatagsa sumala sa panalangin nga iyang gipanalangin kanila.

²⁹Ug siya nagsugo kanila, ug miingon kanila: Ako moadto nga igatipon uban sa akong katawohan: ako ilubong ninyo uban sa akong mga ginikanan sa langub nga atua sa kapatagan ni Ephron nga Hetehanon:

³⁰Sa langub nga atua sa kapatagan sa Macpela, nga atua sa unahan sa Mamre sa yuta sa Canaan, nga gipahit ni Abraham uban ang maong kapatagan ni

Ephron

nga Hetehanon, nga sa panulondon nga lubnganan.

³¹Didto gilubong nila si Abraham ug si Sara nga iyang asawa: didto gilubong nila si Isaac ug si Rebeca nga iyang asawa; didto man usab gilubong ko si Lea,

³²Ang kapatagan ug langub nga atua didto nga gipalit gikan sa mga anak ni Heth.

³³Ug sa nakatapus si Jacob sa paghatag ug mga sugo sa iyang mga anak nga lalake, gitikungkong niya ang iyang mga tiil sa higdaanan, ug mitugyan sa iyang espiritu, ug gipaipon uban sa iyang mga katawohan.

Chapter 50

¹Unya mihalog si Jose sa nawong sa iyang amahan, ug mihilak siya sa ibabaw niya, ug mihalok kaniya.

²Ug nagsugo si Jose sa iyang mga alagad nga mananambal nga embalsamahon nila ang iyang amahan ug ang mga mananambal nag-embalsamar kang Israel.

³Ug gituman nila alang kaniya ang kap-atan ka adlaw, kay mao kana ang pagtuman sa mga adlaw niadtong mga giembalsamar, ug mihilak alang kaniya ang mga Egiptohanon sa kapitoan ka adlaw.

⁴Ug sa miagi na ang mga adlaw sa pagbalata alang kaniya, nagsulti si Jose sa panimalay ni Faraon sa pag-ingon: Kong ako makakaplag karon ug kalomo sa inyong mga mata, ginapangaliyupo ko kaninyo, nga isulti ninyo sa mga igdulungog ni Faraon, sa pag-ingon:

⁵Gipapanumpa ako sa akong amahan, sa pag-ingon: Ania karon, mamatay ako; sa akong lubnganan nga akong gikalot alang kanako sa yuta sa Canaan, didto ilubong mo ako. Busa karon ginapangaliyupo ko, nga patungason unta ako aron sa paglubong sa akong amahan, ug mobalik man ako sa pag-usab.

⁶Ug si Faraon miingon: Tumungas ka, ug ilubong mo ang imong amahan, sumala sa iyang gipapanumpa kanimo.

⁷Unya si Jose mitungas sa paglubong sa iyang amahan; ug mitungas uban kaniya ang tanang mga ulipon ni Faraon, ang mga tigulang sa iyang panimalay, ug ang tanan nga mga tigulang sa yuta sa Egipto.

⁸Ug ang tibook nga panimalay ni Jose, ug ang iyang mga igsoon nga lalake, ug ang panimalay sa iyang amahan: mao lamang ang gibilin nila sa yuta sa Gosen ang ilang mga bata, ug ang ilang mga carnero, ug ang ilang mga vaca.

⁹Ug mitungas usab uban kaniya ang mga carro, ug ang mga nanagkabayo; ug nahimo nga usa ka panon nga hilabihan kadaku.

¹⁰Ug midangat sila sa yuta sa Atad nga pagagiukan sa trigo, nga didto sa tabok sa Jordan ug nagminatay sila didto sa hilabihang pagkadaku, ug hilabihang kabug-at nga pagbakho; ug si Jose nagbalata sulod sa pito ka adlaw.

¹¹Ug sa gitan-aw sa mga pumoluyo sa yuta, ang mga Canaanhon, ang paghilak didto sa yuta sa Atad nga pagagiukan sa trigo, miingon sila: Mao kini ang makalilisang nga paghilak sa mga Egiptohanon: tungod niana gihinganlan ang iyang ngalan Abelmizraim nga atua sa tabok sa Jordan.

¹²Ug gibuhat sa iyang mga anak nga lalake alang kaniya sumala sa iyang gisugo kanila.

¹³Kay gidala siya sa iyang mga anak ngadto sa yuta sa Canaan, ug siya gilubong nila sa langub sa kapatagan sa Macpela, nga pinalit ni Abraham, uban ang maong kapatagan aron mahimong panulondon nga lubnganan, ni Ephron nga Hetehanon, sa atbang sa Mamre.

¹⁴Ug mibalik si Jose sa Egipto, siya ug ang iyang mga igsoon nga lalake, ug ang tanan nga mga mitungas uban kaniya sa paglubong sa iyang amahan, sa tapus na malubong niya ang iyang amahan.

¹⁵Ug sa pagkakita sa mga igsoon ni Jose nga ang ilang amahan patay na, nanag-ingon sila: Tingali pagadumtan kita ni Jose, ug iyang pabayran kanato ang tanang mga kadautan, nga atong gibuhat kaniya.

¹⁶Ug gipasugoan nila si Jose sa pag-ingon: Ang imong amahan nagsugo sa

wala

pa siya mamatay, nga nagaingon:

¹⁷Mao kini ang igaingon ninyo kang Jose: Gipangaliyupo ko kaninyo, nga pasayloon mo karon ang pagkadautan sa imong mga igsoon, ug ang ilang sala,

kay dautan ang gibuhat nila kanimo. Tungod niini karon gipangaliyupo namo kanimo nga pasayloon mo ang pagkadautan sa mga alagad sa Dios sa imong amahan. Ug si Jose mihilak sa nagasulti pa sila kaniya.

¹⁸Ug nangadto usab ang iyang mga igsoong lalake ug nanaghapa sa atubangan

niya, ug nanag-ingon sila: Ania karon, kami mga alagad mo.

¹⁹Ug si Jose miingon kanila: Ayaw kamo kahadlok: kay ania ba ako sa dapit sa Dios?

²⁰Ug mahitungod kaninyo gihunahuna ninyo ang dautan batok kanako; apan ang

tuyo sa Dios alang sa kaayohan, sa ginatan-aw nato karon, nga mao ang pagluwas nga mabuhi ang daghang katawohan.

²¹Busa karon ayaw kamo pagkahadlok; ako magapakaon kaninyo, ug sa inyong

mga anak. Niini iyang gili pay sila ug nagsulti kanila sa malomo.

²²Ug mipuyo si Jose sa Egipto, siya ug ang panimalay sa iyang amahan; ug si

Jose nakadangat sa usa ka gatus ug napulo ka tuig.

²³Ug nakita ni Jose ang mga anak ni Ephraim hangtud sa ikatolo ka kaliwatan, ingon usab ang mga anak nga lalake ni Makir, anak nga lalake ni Manases, nangatawo sila sa sabakan ni Jose.

²⁴Ug si Jose miingon sa iyang mga igsoon nga lalake: Ako mamatay: apan sa pagkamatuod, ang Dios magadu-aw kaninyo, ug magapasaka kaninyo gikan niining

yutaa ngadto sa yuta nga gisaad niya kang Abraham, kang Isaac ug kang Jacob.

²⁵Ug gipapanumpa ni Jose ang mga anak ni Israel, nga nagaingon: Ang Dios sa

pagkamatuod magadu-aw kaninyo, ug dad-on ninyo gikan dinhi ang akong mga

bukog.